

Bundel - Raadsvergadering van 21 maart 2023

Agenda bijlagen

Als de hamer valt

- 1 Opening
- 2 Vragenkwartier
- 3 Spreekgelegenheid voor publiek
- 4 Vaststellen agenda
- 5 Ingekomen stukken
 - Ingekomen stukken
- 6 Mededelingen van het college in het kader van de actieve informatieplicht
- 7 Toezeggingenlijst
 - Toezeggingen
- 8 Voorbereiding en rapportage vanuit gemeenschappelijke regelingen
- 9 Hamerstukken
- 9.a Normenkader rechtmatigheid 2022
 - Dossier 3367 voorblad
 - Voorstel en besluit - Normenkader rechtmatigheid 2022
 - Bijlage 1 - Normenkader 2022
- 9.b Afhandeling fractiebudgetten
 - Dossier 3390 voorblad
 - Voorstel en besluit - Fractievergoedingen 2022
 - Bijlage 1 - Overzicht fractievergoedingen 2022
- 10 Stemmingen zonder debat
- 10.a Akkoord van Groenlo 3.0
 - Dossier 3355 voorblad
 - Voorstel en besluit - Akkoord van Groenlo 3.0
 - Bijlage 1 Voorwoord
 - Bijlage 2 Akkoord van Groenlo
 - Bijlage 3 Akkoord van Groenlo steunbetuiging
 - Bijlage 4 Achtergrond Historie en Variantentabel voor uitvoeringsprogramma
 - Bijlage 5 Persbericht Akkoord van Groenlo
 - 2023-02-13 Antwoorden op agendavragen
 - 2023-02-23 Raadsbrief - Brief van college van BenW - Gewijzigd Ontwikkelingen stimuleringsmaatregelen duurzaamheid en inzet Winterfonds.pdf
- 11 Stemmingen met debat
- 11.a Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (APV)
 - Dossier 3347 voorblad
 - Voorstel en besluit - Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (APV)
 - Bijlage 1 Artikel 273 a en b
 - Bijlage 2 Overzicht carbid-artikel in omliggende gemeenten
 - Bijlage 3 APV 2023 Geamendeerd
 - Bijlage 4 Artikel Berkelbericht
 - Bijlage 5 Was wordt tabel
 - Antwoord op agendavragen - B. Klein Braskamp (CDA) - Wijziging APV
 - Toelichting crossen op (eigen) landbouwgrond
- 11.b SCHORSING

Als de hamer valt...

Als de hamer valt is het besluit genomen. Zo gaat dat tijdens de vergaderingen van de gemeenteraad. Hieronder een samenvatting van de besluiten die de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 21 en 22 maart heeft genomen.

Algemene Plaatselijke verordening (APV)

De gemeenteraad voerde aan de hand van twee amendement het debat over het wijzigen van de APV. Het eerste amendement stelde voor om geen inhoudsmaat voor carbidbussen vast te leggen in de APV. Het tweede amendement ging over het algehele verbod op motorcrossen. Met het amendement wilde het CDA, D66, VVD, BBBL en BBBB er voor zorgen dat motorcrossen op eigen terrein incidenteel toegestaan blijft. Beide amendementen zijn met een meerderheid van stemmen aangenomen. Daarna is de APV – met de voorgestelde wijzigingen – unaniem door de gemeenteraad vastgesteld.

Motie Zutphens ziekenhuis

Er werd tijdens de raadsvergadering ook een motie over het Zutphens ziekenhuis ingediend. Hierin verzoekt de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders om 'alles' in het werk te stellen om sluiting van de afdelingen hoog complexe spoedzorg, acute verloskunde en andere afdelingen in het Zutphense ziekenhuis te voorkomen. De motie is unaniem aangenomen.

De gemeenteraad stemde verder in met:

- Normenkader rechtmatigheid 2022
- Afhandeling fractiebudgetten
- Akkoord van Groenlo

Dit is een verkorte samenvatting van de genomen besluiten. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden. Op de website www.gemeenteberkelland.nl kunt u de volledige teksten van de genomen besluiten vinden.

Raadsvergadering : 21 maart 2023

Agendapunt : 5

Onderwerp : Ingekomen stukken

Meer informatie bij : Griffie

Telefoon : 0545-250 805

De volgende aan de raad gerichte stukken zijn ontvangen:

A. Ingekomen stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Informatiebrief aan omgeving en betrokken met stand van zaken over AMV opvang (329923);

2. Correspondentie van het college van BenW / afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Brief van college van BenW over enquête duurzame energie en windenergie (238888);
2. Brief van college van BenW - Ontwikkelingen op het gebied van sport maart 2023 (627348)

3. Raad / commissie / griffie

1. Reactie Auditcommissie op raadsbrief Managementletter - Boardletter 2022 (539367)

4. Afdoeningsvoorstel: voor advies in handen stellen van het college

5. Afdoeningsvoorstel: ter afdoening in handen stellen van het college

1. E-mail en bijlage van inwoner over plan 't Loo (aanvulling) (562436)

B. Uitgaande stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

-

Toezeggingen

Volg-nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum gereed	Bijzonderheden
1.	Evaluatie aanpassingen bomenverordening	11-11-2020	(AO)	1 jaar na inwerkingtreding nieuwe bomenverordening		Nieuwe bomenverordening gepland in Q2 2023. Evaluatie in 2024.
2.	Bomenverordening bespreken met inwoners en belangenorganisaties en komen tot zo breed mogelijk gedragen (nieuwe) bomenverordening	24-11-2020	Opdrachtgever Groen (AO)	Q2 2023		Nieuwe bomenverordening gepland in Q2 2023
3.	Raad informeren over uitkomsten van de pilot rondom de inkoop jeugd en Wmo in Winterswijk en Oost-Gelre	11-05-2021	Team opdrachtgevers (EW)	2023 (na eerst uitkomsten pilot)		Winterswijk heeft zich teruggetrokken uit de pilot. De omschrijving van de toezegging is daarom gewijzigd naar alleen Oost-Gelre
4.	Onderzoek uitvoeren naar verkeersstromen rond centrum Eibergen.	17-11-2021	Verkeer (AO)	Q3 2023		Onderzoek is opgestart. Streefdatum verplaatst van Q4/22 naar Q3/23
5.	Onderzoek naar mogelijkheden gratis energielabel aanbieden voor elk huishouden meenemen in het Energie Uitvoerings Programma 3	08-12-2021	Opdrachtgever (KK)	Eerste kwartaal 2023		Streefdatum verplaatst naar eerste kwartaal 2023
6.	De uitvoeringsagenda bij de cultuur- en erfgoedvisie eind 2022 monitoren	14-12-2021	Team opdrachtgevers (HZ)	December 2022/januari 2023		De raad is op 1 november 2022 geïnformeerd dat de nadere uitwerking van de uitvoeringsagenda volgt waarbij toegewerkt wordt naar de eerste helft van 2023.
7.	Als de Pas-melders in Berkelland gelegaliseerd worden door nieuwe landelijke wetgeving, dan verwerken we deze zo mogelijk via een gemeentelijk veegplan in het bestemmingsplan/omgevingsplan bij rechte"	21-6-2022	Dienstverlening Omgeving B (HH)	onbekend		

8.	Het volgende beleidskader Publieke gezondheid zal aansluiten bij de volgende landelijke nota gezondheidsbeleid. Het beleidskader Publieke gezondheid 2022-2026 zien we als een overgangsdokument, dat vervangen zal worden door het nieuwe beleidskader.	06-12-2022	Team opdrachtgevers (EW)	2024/2025 (afhankelijk van de ingangsdatum van de landelijke nota)		
9.	Met een raadsbrief informeren we de raad over het meedoenarrangement en de herijking van het minimabeleid	06-12-2022	Team opdrachtgevers (EW)	Voor 01-01-2023		Raadsbrief is op 20 december verstuurd.
10.	De raad wordt in een aparte bijeenkomst geïnformeerd over het uitvoeringsprogramma IVP, samen met OM en Politie	07-03-2023	DOOV (kk)	Voor perspectiefnota 2023		
11.	In overleg treden met AGEM over meer aandacht inzet energiescan, mogelijkheid meer individuele inzet energiescan en aandacht voor mogelijkheid individuele energiescans in het buitengebied	07-03-2023	Opgaventeam Nieuwe Energie (KK)	Terugkoppeling gekoppeld aan discussie EUP3		
12.						

Raadsvergadering

Dossiernummer	3367
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	21 maart 2023
Agendapunt	9.a
Titel	Normenkader rechtmatigheid 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	21 maart 2023

Voorgesteld besluit

Besluit

Het normenkader financiële rechtmatigheid 2022 vaststellen.

Zaaknummer : 451094

Raadsvergadering : 21-03-2023

Onderwerp : Normenkader rechtmatigheid 2022

Collegevergadering : 14-02-2023

Portefeuillehouder : Wethouder J. van der Noordt

Steller : Goeij, Jan-Dirk de, Team AO/IC tel. : 06-23830588

Te nemen besluit

Het normenkader financiële rechtmatigheid 2022 vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op grond van het controleprotocol voor de (accountants-)controle dient het normenkader jaarlijks te worden geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Hierbij bieden wij u het geactualiseerde normenkader voor 2022 aan.

De gemeenteraad beperkt zich tot het vaststellen van het normenkader en het college van burgemeester en wethouders heeft de taak om het normenkader te operationaliseren en vast te leggen in het toetsingskader.

In het normenkader is alle relevante wet- en regelgeving waarbij sprake is van financiële beheershandelingen opgenomen. Het normenkader omvat zowel Europese- en landelijke wetgeving als gemeentelijke regelgeving. De uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen of de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met deze bepalingen in de wet- en regelgeving.

De uit te voeren werkzaamheden kunnen veranderen door wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarom wordt het normenkader ieder jaar geactualiseerd en ter vaststelling aan u aangeboden.

In bijlage I treft u het normenkader 2022 ter vaststelling aan. Het aangeboden normenkader geldt voor de accountantscontrole over het boekjaar 2022.

In bijlage II informeren wij u nader over:

- de grondslag van het normenkader;
- de opdracht van de accountant;
- op welke uitgangspunten de accountant zich baseert;
- wat bedoeld wordt met het begrip rechtmatigheid;
- wat het normenkader is;
- wat het toetsingskader is;
- welke wijziging vanaf het boekjaar 2023 plaatsvindt.

Argumentatie

Het normenkader is aangevuld met Europese en landelijke wetgeving en met gemeentelijke regelgeving die u na januari 2022 heeft vastgesteld.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Kanttekeningen en risico's

Een geactualiseerd normenkader is van belang voor de werkzaamheden van de accountant . De uit te voeren werkzaamheden van de accountant kunnen namelijk veranderen door wijzigingen in wet- en regelgeving. Het is daarom van belang dat het normenkader ieder jaar geactualiseerd wordt. Het niet vaststellen van het geactualiseerde normenkader kan leiden tot onduidelijkheid en vertraging in de accountantscontrole bij de jaarrekening 2022.

Financiën

Niet van toepassing

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing

Communicatie

Samenvatting/kernboodschap

Voor de controle van de rechtmatigheid wordt het normenkader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld gehanteerd. Het normenkader betreft de inventarisatie van de voor de controle relevante wet- en regelgeving waarbij sprake is van financiële beheershandelingen.

Voor het boekjaar 2022 is het normenkader onderdeel van de controle-opdracht van de raad aan de accountant.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Niet van toepassing

Planning en evaluatie

Niet van toepassing

Alternatieven

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21-03-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-02-2023;

b e s l u i t :

Het normenkader financiële rechtmatigheid 2022 vaststellen

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21-03-2023

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Normenkaders rechtmatigheid 2022

Zie bijlagen voor de normenkaders met toelichting.

BIJLAGE I: Het normenkader 2022

In dit normenkader is wet- en regelgeving opgenomen die een directe relatie heeft met het financiële beheer (dus leidt tot baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening). **Geel** gemarkeerd is alle nieuwe en aangepaste Wet- en regelgeving (inclusief verordeningen) ten opzichte van het normenkader van 2021.

Externe wetgeving	Interne regelgeving
Algemeen bestuur en ondersteunende processen	Algemeen bestuur en ondersteunende processen
Gemeentewet	Financiële verordening gemeente Berkelland 2020
Grondwet	Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie 2018
Burgerlijk wetboek	Controleverordening gemeente Berkelland 2009
Wet markt en overheid	Nota reserves en voorzieningen 2019
Wet op de omzetbelasting 1968	Leidraad Invordering gemeente Berkelland 2022
Wet op de vennootschapsbelasting 1969	Treasurystatuut 2018
Wet gemeenschappelijke regelingen	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2019
Algemene wet bestuursrecht	Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
Financiële verhoudingswet	Verordening outplacement gewezen wethouders 2006
Wet op het BTW Compensatiefonds	Archiefverordening gemeente Berkelland 2016
Besluit begroting en verantwoording	
Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO)	
Wet financiering decentrale overheden	
Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)	
Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	
Wet houdbare overheidsfinanciën	
Besluit financiële verhouding 2001	
Archiefwet	
Fiscale wetgeving (Wet op de loonbelasting 1964)	

Externe wetgeving	Interne regelgeving
Sociale verzekeringswetten	
Arbeidsomstandighedenwet	
Pensioenwet	
Ambtenarenwet	
CAO gemeenten (CAR/UWO)	
CAO WSW	
Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren	
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	
Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)	
Aanbestedingsbesluit	
Aanbestedingswet 2012	
Europese aanbestedingsregels	
Burgerzaken en belastingen	Burgerzaken en belastingen
Gemeentewet	Legesverordening 2022
Invorderingswet 1990 en Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990	Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2018
Wet basisregistratie adressen en gebouwen	Verordening onroerende zaakbelastingen 2022
Wet basisregistratie personen	Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2022
Wet algemene bepalingen omgevingswet (WABO)	Besluit OZB korting
Paspoortwet	Verordening toeristenbelasting 2022
Wet rechten burgerlijke stand	Verordening begraafrechten 2022
Wet waardering onroerende zaken	Marktverordening gemeente Berkelland 2015
Wet op de lijkbezorging	Verordening marktgelden 2022
Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid
Gemeentewet	Verordening seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.
Algemene wet bestuursrecht	Subsidieverordening stimulering aanleg blusvijvers 2016
Alcoholwet	
Wet veiligheidsregio's	

Externe wetgeving	Interne regelgeving
Groen en milieubeheer	Groen en milieubeheer
Wet natuurbescherming	Bomenverordening 2019
Kaderwet EZK en LNV subsidies	Afvalstoffenverordening gemeente Berkelland 2022
Gemeentewet	Verordening asbestlening voor bedrijven en instellingen gemeente Berkelland 2018
Wet Milieubeheer	Verordening afvalstoffenheffing 2022
Wet dieren	Subsidieverordening inzameling oud papier gemeente Berkelland 2007
	Besluit afvalstoffenheffing teruggave
	Verordening dode gezelschapsdieren Berkelland 2016
	Verordening rioolheffing 2022
	Verordening eenmalig rioolaansluitrecht 2022
	Besluit rioolheffing teruggave
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie
Wet ruimtelijke ordening en Besluit op de ruimtelijke ordening	Verordening reclamebelasting Berkelland 2022
Wet bodembescherming	Verordening Verbrede duurzaamheidslening eigen woningen Gemeente Berkelland 2016
Wet voorkeursrecht gemeenten	Verordening Verbrede Stimuleringsregeling voor Midden -en kleinbedrijven, Instellingen en agrarische en agrarisch gerelateerde bedrijven Berkelland 2016
Onteiningswet	Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015
Wet afschaffing actualiseringsplicht bestemmingsplannen	Verordening Starterslening Berkelland 2021-2
Telecommunicatiewet	Verordening Blijverslening gemeente Berkelland
Leegstandswet	Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland, gemeente Berkelland 2020
Woningwet	Verordening Kluswoninglening gemeente Berkelland 2018
Huurprijzenwet woonruimte	Subsidieregeling gevefonds centrumgebied Borculo
Gemeentewet	
Huisvestingswet	
Wet algemene bepalingen omgevingswet (WABO)	
Wet markt en overheid	
Wet BIZ (bedrijven-investeringszone)	

Externe wetgeving	Interne regelgeving
Bouwbesluit	
Wet op de huurtoeslag	
Besluit woninggebonden subsidies	
Wet vergunningverlening, toezicht en handhaving	
Wet bevordering eigen woningbezit	
Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG)	
Zorg, welzijn en sport	Zorg, welzijn en sport
Gemeentewet	Algemene subsidieverordening Berkelland 2022
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	Subsidieverordening dorpsorganisaties gemeente Berkelland
Uitvoeringsbesluit Wmo	Mantelzorgregeling Berkelland 2022
Algemene wet bestuursrecht	Verordening sociaal domein Berkelland 2021
	Verordening sociaal domein Berkelland 2022
	Subsidieregeling evenementen en kleinschalige activiteiten Berkelland 2022
	Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Berkelland 2022-1
	Subsidieregeling Berkellands Naoverfonds 2021
	Mantelzorgregeling Berkelland 2022
Jeugd, onderwijs en cultuur	Jeugd, onderwijs en cultuur
Wet op het primair onderwijs	Verordening sociaal domein Berkelland 2021
Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening sociaal domein Berkelland 2022
Gemeentewet	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2019
Wet op de expertisecentra	Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Berkelland
Algemene wet bestuursrecht	Subsidieregeling voorschoolse educatie Berkelland 2022
Jeugdwet	Erfgoedverordening 2012
Monumentenwet	Subsidieverordening cultureel erfgoed Berkelland 2010
	Tijdelijke subsidieregeling éénmalige stimuleringsbijdrage cultuur- en erfgoedverenigingen en -organisaties COVID Berkelland 2022
	Subsidieregeling Transformatiefonds Cultuur en Erfgoed Berkelland 2022

Externe wetgeving	Interne regelgeving
Sociale zaken en werkgelegenheid	Sociale zaken en werkgelegenheid
Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (Wet BUIG)	
Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (De Bbz 2004)	
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	
Regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)	
Regeling opvang ontheemden Oekraïne	
Wet inburgering 2021	
Regeling inburgering 2021	
Controle via verantwoording door Fijnder / SDOA	Controle via verantwoording door Fijnder / SDOA
Participatiewet	Subsidieregeling meedoenarrangement voor volwassenen Berkelland 2021
IOAW	Verordening sociaal domein Berkelland 2021
IOAZ	Verordening sociaal domein Berkelland 2022
Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (wet BUIG)	Verordening cliëntenparticipatie Wsw
Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	
Regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)	
Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	
Regeling Opvang Asielzoekers	
Wet inburgering 2021	
Regeling inburgering 2021	

BIJLAGE II: Toelichting op het normenkader

In deze bijlage zal uitleg worden gegeven over de (wettelijke) grondslag van het normenkader, wat de opdracht van de accountant is, op welke uitgangspunten de accountant zich baseert, wat bedoeld wordt met het begrip rechtmatigheid, wat het normenkader is, wat het toetsingskader is en welke wijziging vanaf het boekjaar 2023 plaatsvindt.

1. De Gemeentewet

In artikel 213 van de Gemeentewet is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie (hierna: de controleverordening). De controleverordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Verder bepaalt artikel 213 van de Gemeentewet dat de gemeenteraad een of meer accountants aanwijst die belast zijn met de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In artikel 2 van de Controleverordening gemeente Berkelland 2009 is bepaald dat de gemeenteraad de opdrachtgever voor de accountantscontrole is. De gemeenteraad stelt daarom in het programma van eisen bij de opdrachtverlening de kaders voor de inrichting van de accountantscontrole vast. De gemeenteraad neemt daarbij de wettelijke kaders in acht. De accountant bepaalt binnen de kaders van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.

2. De opdracht van de accountant

In de opdrachtbevestiging van de accountant is opgenomen dat de accountant onderzoekt of de jaarrekening het door de wet vereiste inzicht geeft. De accountant zal de uitslag van het onderzoek weergeven in een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. De accountant baseert zich op de uitgangspunten die onder andere zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (hierna: BADO) en het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol. In paragraaf 4 wordt ingegaan op het controleprotocol. Eerst wordt in paragraaf 3 nader ingegaan op de definitie van het begrip rechtmatigheid.

3. Rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole

De definitie van rechtmatigheid wordt nader uitgewerkt in wet- en regelgeving. Deze is opgenomen in het BADO en in de Kadernota Rechtmatigheid (hierna: kadernota) van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: commissie BBV).

In het BADO wordt onderscheid gemaakt tussen het juridische begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheid in het kader van de controle- en de verantwoording. Het juridische begrip rechtmatigheid heeft in beginsel betrekking op alle wet- en regelgeving. Rechtmatigheid is het handelen in overeenstemming met deze wet- en regelgeving. Bij het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidscontrole bestaat er een directe relatie met het financiële beheer. Er moet namelijk worden vastgesteld of baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

In de kadernota geeft de commissie BBV een eenduidige invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van de decentrale overheden. In de kadernota wordt het begrip rechtmatigheid omschreven als het voldoen aan de wettelijke kaders en (gemeentelijke) regelgeving. Voor de accountantscontrole wordt dit ook in de kadernota beperkt tot de financiële rechtmatigheid. Er wordt door de accountant getoetst of de financiële beheershandelingen van de gemeente volgens wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen. Anders gezegd: er wordt dan vastgesteld of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Oftewel: zijn de financiële beheershandelingen rechtmatig gedaan.

Voorbeelden van financiële beheershandelingen:

- overdrachten aan of van natuurlijke- en rechtspersonen (bijvoorbeeld: subsidies, uitkeringen, belastingen en heffingen);
- transacties waarbij een tegenprestatie wordt verkregen of geleverd;
- financieringen (waaronder: opgenomen en uitgezette leningen en daarbij behorende rente en aflossingen).

4. Het controleprotocol

Zoals eerder aangegeven baseert de accountant zich bij de accountantscontrole op de uitgangspunten van onder andere het controleprotocol van de gemeente Berkelland (hierna: controleprotocol). Het controleprotocol is een nadere uitwerking van de opdracht aan de accountant en wordt na voorbereiding door de auditcommissie vastgesteld door de gemeenteraad, dit is conform artikel 2 van de Verordening Auditcommissie. Het controleprotocol richt zich op het werk dat de accountant moet doen in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente. Uit het controleprotocol blijkt dat de accountant bij de controle van de rechtmatigheid het normen- en toetsingskader hanteert.

In het controleprotocol is bepaald dat de gemeenteraad het normenkader vaststelt en jaarlijks actualiseert. Uit de kadernota blijkt dat het de taak van het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) is om het normenkader te operationaliseren en vast te leggen in het toetsingskader. In paragraaf 6 hebben we een korte uitleg over het toetsingskader opgenomen.

5. Het normenkader

Bij de controle van de rechtmatigheid hanteert de accountant het normen- en toetsingskader. Het normenkader bevat de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante wet- en regelgeving waar sprake is directe gevolgen voor financiële beheershandelingen. Het normenkader bevat een opsomming van zowel Europese en landelijke wetgeving als van gemeentelijke regelgeving. Onder gemeentelijke regelgeving wordt, zoals bedoeld in de kadernota, verstaan: verordeningen en raadsbesluiten. Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij controle hiervan verplicht is op basis van hogere wet- en regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.

In het controleprotocol wordt aangegeven dat de werkzaamheden van de accountant door de wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen veranderen. Daarom moet het

normenkader jaarlijks geactualiseerd en door de gemeenteraad opnieuw vastgesteld worden.

Voorbeelden wet- en regelgeving met financiële beheershandelingen:

- Europese wetgeving → algemeen verbindende voorschriften van de Europese Unie (zoals Europese aanbestedingsrichtlijnen en regelingen omtrent staatsteun);
- Landelijke wetgeving → de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht of de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- Verordeningen → Legesverordening of de Verordening rioolrecht.

De accountant toetst de rechtmatigheid van alle financiële beheershandelingen conform het normenkader. Door de actualisering en het vaststellen van het normenkader weet de accountant bij de jaarrekening van 2022 aan welke wet- en regelgeving hij de financiële beheershandelingen moet toetsen om de rechtmatigheid vast te stellen. Indien het normenkader niet actueel is vastgesteld voor het controlejaar, kan de accountant zijn controle niet uitvoeren.

6. Toetsingskader

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de accountantscontrole moet het geoperationaliseerd worden. Dit gebeurt via het toetsingskader. Deze taak is gedelegeerd aan het college. Volledigheidshalve volgt hier een korte uitleg over het toetsingskader.

Het normenkader wordt vertaald in het toetsingskader. Het normenkader bevat de wet- en regelgeving met een financieel gevolg. Het toetsingskader vermeldt welke specifieke artikelen uit de wet- en regelgeving in het normenkader relevant zijn voor de toetsing van de financiële beheershandelingen. Het gaat hierbij om bepalingen die direct invloed hebben op het tot stand komen van de baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening en maken om die reden onderdeel uit van het toetsingskader bij de rechtmatigheidscontrole. Dit zijn bepalingen leiden tot een financieel gevolg (recht), de omvang van dit gevolg bepalen (hoogte) en de periode waarin het gevolg zich voordoet (duur). In de praktijk wordt het toetsingskader uitgewerkt in het controleplan en de werkprogramma's die worden gehanteerd bij de uitvoering van de interne controle en accountantscontrole.

7. Wijziging vanaf boekjaar 2023

Tot en met 2022 is de accountant verantwoordelijk voor de controle op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening en de financiële beheershandelingen die daaraan ten grondslag liggen. Het oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid neemt de accountant op in de accountantsverklaring bij de jaarrekening.

Vanaf het boekjaar 2023 is als gevolg van wijziging van de gemeentewet niet de accountant, maar het college zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording. Het college dient dan zelf op basis van de controle op de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening verantwoording af te leggen. Dit betekent niet dat de accountant niet meer in beeld is. De accountant is nog steeds

verantwoordelijk voor de controle van de getrouwheid van de jaarrekening met de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording door het college. De accountant toetst daarom of de informatie van het college in de rechtmatigheidsverantwoording:

- juist, toereikend en volledig is;
- geschikt is voor het doel waarvoor deze wordt verstrekt;
- bij de volksvertegenwoordigers geen ander beeld oproept, dan overeenkomt met de feiten.

Op grond van de wetswijziging zijn de financiële verordening, de controleverordening, de verordening auditcommissie en het controleprotocol met ingang van het boekjaar 2023 aangepast. In uw vergadering van 17 januari 2023 hebt u de aangepaste verordeningen en het controleprotocol vastgesteld. In de aanbiedingsnotitie bij die aanpassingen hebben wij een nadere toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording door het college en de rol die de gemeenteraad daarin heeft opgenomen. De actualisering van het normenkader 2022 die nu voorligt heeft betrekking op het boekjaar 2022, het laatste jaar waarin het oordeel over de rechtmatigheid nog in de controleverklaring van de accountant wordt opgenomen.

Tot slot is het college al sinds het najaar van 2020 bezig om, conform het advies van de VNG en de accountant, het onderliggende proces van de controle op de rechtmatigheid binnen de gemeente in te richten. De aanpak en een team voor rechtmatigheidscontrole is ingericht en in toenemende mate operationeel. Belangrijke processen zoals: Zorg in natura en PGB's Wmo en Jeugdwet en inkoop en aanbesteding, Subsidieverlening, Leerlingenvervoer en leges WABO, worden in 2022 al intern op rechtmatigheid gecontroleerd.

Raadsvergadering

Dossiernummer	3390
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	21 maart 2023
Agendapunt	9.b
Titel	Afhandeling fractiebudgetten

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	21 maart 2023

Voorgesteld besluit

Besluit

1. in te stemmen met de door de fracties afgelegde verantwoording over de besteding van hun fractievergoeding over 2022 en
2. daarmee deze vergoedingen en de terug te betalen bedragen, conform het overzicht dat onderdeel uitmaakt van dit besluit, als zodanig vast te stellen.

Zaaknummer : 259540
Raadsvergadering : 21 maart 2023
Onderwerp : Fractievergoedingen 2022
Collegevergadering : -
Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum
Steller : J.F. Groen tel: : 0545-250 801

Te nemen besluit:

1. in te stemmen met de door de fracties afgelegde verantwoording over de besteding van hun fractievergoeding over 2022 en
2. daarmee deze vergoedingen en de terug te betalen bedragen, conform het overzicht dat onderdeel uitmaakt van dit besluit, als zodanig vast te stellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op grond van artikel 12 lid 2 van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2019 stelt uw raad de fractievergoedingen vast.

De fractievergoedingen, dat wil zeggen de uitgaven van een fractie die in het vorige kalenderjaar (in dit geval 2022) zijn gedaan, de wijziging van de reserve, de reserve en de terug te betalen bedragen worden vastgesteld.

Argumentatie:

- 1.1 Er is een onderzoek gedaan naar de verantwoording van de fractiekostenvergoeding 2022. Iedere fractie heeft op aanwijzing een aantal posten nader onderbouwd met bescheiden (nota's, bankafschriften, etc.). Deze posten achten wij representatief voor de gehele verantwoording.
- 1.2 Wij menen dat op basis van het advies en het gedane onderzoek dat de uitgaven redelijkerwijs conform de verordening besteed zijn aan het fractiewerk. Daarbij zijn de fracties gevraagd nader aan te wijzen posten nader te onderbouwen. Dit betekent, dat niet alle posten onderbouwd zijn met bewijzen. Wij achten dit echter wel voldoende representatief. Het uiteindelijke oordeel is aan uw raad.

Kanttekeningen en risico's

De verantwoording van de vergoedingen over 2022 zijn allemaal tijdig aangeleverd. Ook de bewijzen die nodig zijn voor de steekproef zijn tijdig ingediend. Omdat de afgelopen jaren problemen waren met het indienen en verantwoorden van de besteding, is er in januari 2023 een informatiebijeenkomst gehouden. Daarnaast hebben we een nieuw format opgesteld, waardoor het bijhouden van de bestedingen gemakkelijker wordt.

Financiën

Op basis van de ingeleverde stukken blijkt dat twee fracties het bedrag van € 5000,- hebben overschreden. Dit wordt verwerkt met hun reserves uit voorgaande jaren. Alle andere partijen moeten een deel van het voorgeschoten bedrag terugbetalen om het maximale reservebedrag van € 2500,- niet te overschrijden.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
☐ hamerstuk
☐ besprekingsstuk
☐ anders, nl

Raadsvergadering
☐ zonder hoofdelijke stemming
☐ met algemene stemmen
☐ stemmen voor, ☐ stemmen tegen
☐ aangenomen
☐ verworpen
☐

Communicatie

De vaststelling van de fractievergoedingen zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Daartegen staat bezwaar en beroep open.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Op grond van artikel 33 van de Gemeentewet moet de raad met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vaststellen. De verordening bevat ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording. In die zin is het vaststellen van de fractievergoedingen een uitvloeisel uit de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019.

Planning en evaluatie

De fracties die het betreft ontvangen een nota voor het terugbetalen van de teveel ontvangen vergoeding. Aangezien de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019 geen alomvattende lijst bevat met zaken die gedeclareerd mogen worden, zijn de declarabele posten voor komend jaar verder uitgewerkt en gedeeld met de fracties.

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21 maart 2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van het presidium van 22 februari 2023;

overwegende dat op grond van artikel 12 van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019 van de elke fractie verantwoording moet afleggen aan de raad over de besteding van de fractievergoeding in het voorgaande kalenderjaar;

elke fractie deze verantwoording over het voorgaande kalenderjaar heeft afgelegd;

gelet op het bepaalde in de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019;

b e s l u i t :

1. in te stemmen met de door de fracties afgelegde verantwoording over de besteding van hun fractievergoeding over 2022 en
2. daarmee deze vergoedingen en de terug te betalen bedragen, conform het overzicht dat onderdeel uitmaakt van dit besluit, als zodanig vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
21 maart 2023

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Fractievergoedingen 2022

Verslag intern onderzoek fractiekosten vergoeding 2022 gemeente Berkelland

De fracties in de gemeenteraad van Berkelland krijgen een vergoeding voor de fractiekosten. Dit zijn de kosten die de fracties moeten maken om hun fractiewerk goed te kunnen doen. De fracties krijgen jaarlijks een voorschot. Geld dat aan het eind van het jaar niet gebruikt is, moet gedeeltelijk terug naar de gemeente. Niet al het geld, fracties mogen een bepaald bedrag als reserve achter de hand houden. In de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019 staat onder meer:

- hoeveel de fracties jaarlijks krijgen.
- waaraan het geld wel/niet besteed mag worden.
- hoe groot de reserves mogen zijn.
- hoe de fractievergoedingen gecontroleerd moeten worden.

De griffier heeft gevraagd om een onderzoek naar de fractiekostenvergoeding 2022. In dit rapport staan de resultaten.

Hoe is de controle uitgevoerd?

- Eerst zijn de verantwoordingsgegevens 2022 van de fracties gecontroleerd, de reserves berekend en de voorlopige fractievergoeding 2022 vastgesteld.
- Vervolgens is voor elke fractie een voorlopige berekening gemaakt en van een post of meerdere posten een onderbouwing van deze uitgaven opgevraagd.
- Tenslotte zijnde opgevraagde gegevens gecontroleerd en is vastgesteld of de uitgaven besteed zijn aan het fractiewerk, volgens de regels in de verordening.
- Hierover is overleg geweest met de vertegenwoordigers van de fracties.

Hoe hebben we de reserves berekend?

We hebben opgemerkt dat de reserves die de fracties opgeven kunnen verschillen van de reservegegevens die wij de afgelopen jaren hebben bijgehouden. Dat komt omdat de fracties in de praktijk bijvoorbeeld eventuele tekorten zelf aanvullen. Dit kan reden zijn waarom opgegeven reserves niet helemaal gelijk lopen met de berekeningen die wij bijhouden.

Om één lijn te trekken voor alle fracties hebben wij net als voorgaande jaren zelf een reserveberekening gemaakt. Deze is uitsluitend gebaseerd op het saldo van de inkomsten (fractievergoeding) en de uitgaven (de gedeclareerde fractie-uitgaven). Dit saldo hebben we opgeteld bij de reservestand van het voorgaande jaar. Zo ontstaat de nieuwe reservestand. Deze berekeningen staan in de bijlage.

Deze berekening is handiger voor de fractie. Zij behoeven geen reservegegevens meer aan te leveren. Het is ook een vereenvoudiging van onze controles. Over de berekeningen is een terugkoppeling geweest dan wel overleg gevoerd met de fractievertegenwoordigers.

Hoe hebben we de terugbetaling berekend?

Als de berekende eindreserve (eind 2022) groter is dan 50% van de bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam moet het verschil worden terugbetaald. Zo is dat afgesproken in de verordening.

Hoe hebben we de uitgaven gecontroleerd?

Voor elke fractie hebben we van twee posten de uitgaven gecontroleerd. We hebben gecontroleerd of de opgegeven uitgaven corresponderen met de bijbehorende facturen of betalingsbewijzen. Vervolgens hebben we gecontroleerd of deze uitgaven besteed zijn aan het fractiewerk, zoals beschreven in de verordening.

Hoe verloopt de terugbetaling?

De fracties die het betreft ontvangen een nota voor het terugbetalen van de teveel ontvangen vergoeding.

Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

- Bij de fractie van D66 ontbreekt de toelichting van het werk voor de post salariskosten (vanwege AVG richtlijnen).

Berekening definitieve fractievergoeding 2022

	vergoeding	uitgaven	saldo	reserve 1/1	reserve 31/12	restitutie	nieuwe reserve 31/12	Max reserve 50%
CDA	€ 5.000,00	€ 3.699,41	€ 1.300,59	€ 2.500,00	€ 3.800,59	€ 1.300,59	€ 2.500,00	€ 2.500,00
D66	€ 5.000,00	€ 5.340,75	€ -340,75	€ 2.500,00	€ 2.159,25		€ 2.159,25	€ 2.500,00
VVD	€ 5.000,00	€ 1.270,19	€ 3.729,81	€ 2.500,00	€ 6.229,81	€ 3.729,81	€ 2.500,00	€ 2.500,00
PvdA	€ 5.000,00	€ 1.954,55	€ 3.045,45	€ 2.500,00	€ 5.545,45	€ 3.045,45	€ 2.500,00	€ 2.500,00
BBBB	€ 2.616,00	€ 2.444,26	€ 171,74	€ -	€ 171,74		€ 171,74	€ 2.500,00
GB	€ 5.000,00	€ 6.155,45	€ -1.155,45	€ 2.500,00	€ 1.344,55		€ 1.344,55	€ 2.500,00
GL	€ 5.000,00	€ 3.361,01	€ 1.638,99	€ 2.500,00	€ 4.138,99	€ 1.638,99	€ 2.500,00	€ 2.500,00
OBL = BBBL	€ 5.000,00	€ 5.708,20	€ -708,20	€ 1.624,62	€ 916,42		€ 916,42	€ 2.500,00
BP	€ 3.750,00	€ 3.266,00	€ 484,00	€ -	€ 484,00		€ 484,00	€ 2.500,00
	€ 41.366,00	€ 33.199,82	€ 8.166,18	€ 16.624,62	€ 24.790,80	€ 9.714,84	€ 15.075,96	€ 22.500,00

Raadsvergadering

Dossiernummer 3355
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 21 maart 2023
Agendapunt 10.a
Titel Akkoord van Groenlo 3.0

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	21 maart 2023

Voorgesteld besluit

Besluit

In te stemmen met het akkoord van Groenlo 3.0

Zaaknummer : 285604

Raadsvergadering : **21-03-2023**

Onderwerp : **Akkoord van Groenlo 3.0**

Collegevergadering : 24-01-2023

Portefeuillehouder : Wethouder G.J. Teselink

Steller : Vuijk, Matthew, Team Ruimte en economie tel. : 0545250224

Te nemen besluit

Instemmen met het Akkoord van Groenlo 3.0.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Achterhoek heeft in 2009 en 2013 een Akkoord van Groenlo vastgesteld. De belangrijkste ambitie in dit akkoord was het streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030. Een energieneutrale Achterhoek wil zeggen dat alle energie die we verbruiken in de Achterhoek duurzame, hernieuwbare, energie is. In 2021 is geconstateerd dat het tijd is om onze ambitie en doelstelling van het Akkoord van Groenlo tegen het licht te houden, een herijking van het Akkoord van Groenlo is op zijn plaats. Er is namelijk veel gebeurd in de energietransitie, er zijn nieuwe inzichten, en de samenhang tussen de verschillende opgaven en trajecten is niet altijd duidelijk. Daarnaast heeft uw raad op 18 mei 2021 motie M-21-04 *Regie in de energietransitie* vastgesteld. Met deze motie heeft uw raad het college de opdracht gegeven de doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn te laten varen, en aan te sluiten bij de opgave die volgt uit het nationale klimaatakkoord.

De nieuwe inzichten en ontwikkelingen sinds 2013 zijn verwerkt in het akkoord. Het akkoord wordt ter instemming aan de gemeenteraad voorgelegd. De basis van het akkoord blijft hetzelfde: gezamenlijk werken aan een energieneutrale Achterhoek. Het akkoord wordt uitgewerkt in een vernieuwde regionale uitvoeringsagenda. Ook worden andere Achterhoekse organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen etc. uitgenodigd actief deel te nemen aan de realisatie van het akkoord.

Argumentatie

1.1 Het akkoord uit 2013 is aangepast aan de situatie van 2022

Het nieuwe akkoord geeft aan dat de ambitie voor een energieneutrale Achterhoek nog steeds belangrijk is, dit wordt benadrukt. Ook is het een herbevestiging van de Achterhoekse samenwerking; samen d'ran. Het akkoord is ook aangepast aan de huidige situatie. Nieuw beleid en cijfermatige inzichten zijn verwerkt in het akkoord. In lijn met het klimaatakkoord is gekozen om uiterlijk 2050 energieneutraal te zijn. Belangrijk is hierbij ook dat gebleken is dat om energieneutraal te zijn de opgave veel hoger is dan is ingeschat in 2016. Voor 2030 hanteren we de opgave voor opwek van duurzame energie uit de RES. Deze opgave komt wél overeen met de opgave voor opwek voor een energieneutrale Achterhoek uit de uitvoeringsagenda in 2016.

1.2 Het akkoord is een gemeenschappelijke tekst waar elke gemeente in de Achterhoek zich in kan vinden

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

De Achterhoek werkt veel samen maar er zijn ook verschillen tussen de gemeenten. Elke gemeente legt zijn eigen accenten en heeft haar eigen specifieke lokale situatie. Er is afgesproken dat elke gemeente zijn bijdrage levert, met het akkoord spreken we een minimum af. Individuele hogere ambitie is wenselijk. Dit wordt nader uitgewerkt in een nieuwe uitvoeringsagenda. In de huidige tekst kan elke gemeente zich vinden.

1.3 Het is van belang dat de gemeenteraden het akkoord en de samenwerking onderstrepen

De intentie van het oude akkoord van Groenlo is niet veranderd, maar dat neemt niet weg dat de tekst aan een update toe was. Instemming van de gemeenteraad met deze nieuwe versie van het akkoord is logisch. De gemeenteraad onderstreept hiermee de ambitie om hard te blijven te werken aan een energieneutrale Achterhoek. Bestaand beleid zoals de RES Achterhoek en de Transitievisie Warmte van alle gemeenten zijn integraal onderdeel van het akkoord. Het akkoord ondersteunt nadrukkelijker de huidige en toekomstige gezamenlijke uitvoering. De uitwerking van de uitvoering van het akkoord ligt bij het college.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het Akkoord van Groenlo 3.0 bevat een ambitie die zowel ambitieus als realistisch is

In 2009 is de ambitie uitgesproken om energieneutraal te zijn in 2030. Deze ambitie is nu bijgesteld tot *uiterlijk* 2050. In 2009 was de omvang van de opgave nog niet goed in beeld. Deze opgave is groter dan destijds gedacht. Er is sprake van voortschrijdend inzicht, dit wordt duidelijk beschreven in bijlage 4, 'Achtergrond Historie en Variantentabel voor uitvoeringsprogramma'. Daarnaast is het standpunt van de gemeenteraad bij het tempo voor vervangen van het aardgas bij de gebouwde omgeving van belang. In de Transitievisie Warmte, vastgesteld in 2021, wordt aangegeven hoe de gemeente aardgasvrij gaat worden in 2050. Voor de periode tot 2030 is met de Transitievisie Warmte nadrukkelijk gekozen om nog geen wijken van het aardgas af te halen, maar in te zetten op het aardgasvrij-klaar maken van woningen. Dit besluit heeft tot logische gevolg dat de ambitie van het akkoord van Groenlo ook opschuift naar 2050. We sluiten hierdoor ook beter aan bij het nationaal klimaatakkoord. De opgave voor de opwekking van lokale duurzame energie die in 2016 is vastgesteld is overigens wel gehandhaafd en vastgelegd in de RES 1.0.

1.2 Het akkoord van Groenlo 3.0 is geen nieuw beleid, maar een herbevestiging van de regionale samenwerking.

Het eerste Akkoord van Groenlo is al in 2009 gemaakt, dit was ver voor het nationale klimaatakkoord uit 2019. We waren een voorloper, en daar mogen we trots op zijn. We zijn echter ook ingehaald door nieuwe inzichten. Deze nieuwe inzichten zijn verwerkt in het nieuw Akkoord van Groenlo 3.0. Bestaand beleid is geïntegreerd in het nieuwe akkoord. Daarnaast geeft het akkoord een nieuwe impuls aan de Achterhoekse samenwerking; tussen de gemeenten maar zeker ook met organisaties, instellingen en ondernemingen in de Achterhoek.

1.3 In de Uitvoeringsagenda maken we het akkoord concreet

Regionaal wordt al lang en succesvol samengewerkt. Dit verandert niet. Wel is het tijd om de thema's waar we gezamenlijk mee op willen trekken op een rijtje te zetten. Er is al veel voorwerk gedaan om te komen tot een uitvoeringsagenda. De komende maanden wordt dit voorwerk uitgewerkt. Cijfermatig wordt het doel opnieuw bepaald en worden de thema's definitief gemaakt. De nieuwe uitvoeringsagenda is een document waar de afzonderlijke gemeenten zich op kunnen baseren voor een gemeentelijk uitvoeringsprogramma. Er is ruimte voor variatie, voor specifieke lokale accenten. Het programma zal deels bestaan uit bekende thema's en zal deels nieuwe, actuele thema's bevatten. Thema's uit de RES en de Transitievisie Warmte nemen wij ook op.

Financiën

Het besluit heeft geen directe financiële consequenties.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

De Achterhoekse gemeenten hebben een nieuwe versie van het Akkoord van Groenlo opgesteld, aangepast aan de ontwikkelingen sinds het akkoord van 2013. In lijn met het klimaatakkoord is gekozen om uiterlijk 2050 energieneutraal te zijn. Het akkoord zal regionaal worden uitgewerkt in een regionale uitvoeringsagenda. Nadat de gemeenteraden in de regio hebben ingestemd met het akkoord zal hierover verder gecommuniceerd worden en zullen de

gezamenlijke gemeenten andere partijen zoals organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen in de Achterhoek vragen het akkoord te ondersteunen.

Initiatief, participatie en rol gemeente

In 2021 hebben de gemeenten met behulp van RoyalHaskoningDHV een voorstel voor de herijking van het Akkoord van Groenlo opgesteld. Er is veel tijd gaan zitten in het evalueren van het proces van de afgelopen jaren, te benoemen van de successen en het wegen van de samenwerking in de regio. Dit heeft geresulteerd tot een intern "reisverslag" van 2016 tot nu. Hierin is er veel aandacht voor onze waarden, onze manier van samenwerken en de gevoelde urgentie. De achtergrond en historie is beschreven, er is gerekend en er is een aanzet gedaan voor een nieuw uitvoeringsprogramma (bijlage 4: 'Achtergrond Historie en Variantentabel voor uitvoeringsprogramma'). De variantentabel en het voorgestelde uitvoeringsprogramma uit bijlage 4 is nog niet gereed, het moet nog verder in thema's en cijfermatig worden uitgewerkt. Wel is er een nieuw Akkoord van Groenlo geformuleerd: het Akkoord van Groenlo 3.0.

Ook is er een versie gemaakt voor organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen e.d. in de Achterhoek. Aan hen wordt gevraagd om een steun te betuigen aan het akkoord, maar ook om zelf in actie te komen.

Planning en evaluatie

Het Akkoord vertalen wij naar een Uitvoeringsagenda. Deze wordt elke twee jaar gemonitord. Er wordt regionaal een communicatieplan uitgewerkt om burgers en organisaties bij het akkoord te betrekken.

Uitwerken vervolg:

- regionale uitvoeringsagenda maken voorjaar 2023
- communicatietraject begin 2023

Alternatieven

Alleen ga je sneller, samen kom je verder

De kracht van het akkoord van Groenlo is de regionale samenwerking. Een alternatieve focus is kijken naar activiteiten alleen binnen de eigen gemeente. Dit kan in eerste instantie snelheid opleveren, omdat minder (regionale) afstemming nodig is. Maar voor de lange termijn heeft dit ook nadelen. Elke gemeente kent haar eigen sterke kanten, ideeën en specifieke omstandigheden. Dit regionaal bundelen betekent dat we taken en doelstellingen kunnen verdelen, zoals we dat nu al doen met bijvoorbeeld het Energieloket en Achterhoek Onderneemt Duurzaam. En qua uitvoeringskracht levert het niveau van de regio ook schaalvoordeel en een minder kwetsbare organisatie.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21-03-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24-01-2023;

b e s l u i t :

In te stemmen met het akkoord van Groenlo 3.0.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21-03-2023

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Akkoord van Groenlo 3.0

Bijlagen bij raadsvoorstel

- Voorwoord Akkoord van Groenlo 3.0
- Akkoord van Groenlo 3.0
- Akkoord van Groenlo 3.0 (steunbetuiging)
- Achtergrond en historie van het Akkoord van Groenlo en Variantentabel voor uitvoeringsprogramma 2022

Toelichting op het proces van de herijking van het akkoord van Groenlo

De Achterhoek heeft in 2009 en 2013 een Akkoord van Groenlo vastgesteld. De belangrijkste ambitie in dit akkoord was het streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030. Een energieneutrale Achterhoek wil zeggen dat alle energie die we verbruiken in de Achterhoek duurzame, hernieuwbare, energie is. In 2016 hebben we de definitie voor een energieneutrale Achterhoek beperkt tot de energie die wordt verbruikt in de gebouwde omgeving (woningen en bedrijven). De term 'energieneutraal' is ook gekwantificeerd in 2016, in de "Regionale uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek" (in het vervolg UA2016 genoemd). Hierin is een Achterhoekse strategie uitgewerkt om in te zetten op energiebesparing en het zelf opwekken van duurzame energie. Voor elke gemeente is de ambitie ook vertaald in meetbare doelen. Per gemeente zijn doelen gesteld:

- hoeveelheid lokaal op te wekken duurzame elektriciteit in kWh;
- hoeveelheid te vervangen m³ aardgas voor duurzame warmtebronnen;
- percentage te besparen elektriciteit;
- percentage te besparen aardgas in m³.

Ten opzichte van het referentiejaar 2013. De Uitvoeringsagenda is twee keer gemonitord in 2018 en 2020.

In 2021 is geconstateerd dat het tijd is om onze ambitie en doelstelling van het Akkoord van Groenlo tegen het licht te houden, een herijking van het Akkoord van Groenlo is op zijn plaats. Er is namelijk veel gebeurd in de energietransitie sinds 2016, er zijn nieuwe inzichten, en de samenhang tussen de verschillende opgaven en trajecten is niet altijd duidelijk. Belangrijke zaken hierin zijn o.a.;

- het nationale klimaatakkoord (uit 2019) waarin duidelijk de taken van de gemeente worden omschreven (die vallen in de thema's elektriciteit en gebouwde omgeving);
- er heeft een landelijke standaardisering plaatsgevonden over de manier waarop we de energietransitie uitdrukken en meten (in cijfers). Dit ETM (energie transitie model) houdt ook rekening met omzet- en transportverliezen van energie en de economisch rendabele benutting van (natte) biomassa;
- de RES 1.0 Achterhoek (regionale energiestrategie) vastgesteld in 2021 waarin is vastgelegd 1,35 TWh duurzame elektriciteit op te wekken in de Achterhoek. De Achterhoekse RES-bijdrage komt overeen met de ambitie die in de UA2016 gezamenlijk is geformuleerd;
- de RES 1.0, ETM én de monitoring van de UA2016 in 2020 hebben nieuwe inzichten opgeleverd over de opgave voor een energieneutrale Achterhoek. *Zo zal er in 2030 in de gebouwde omgeving van de Achterhoek nog (fossiel) aardgas worden verbruikt, in dat geval is de Achterhoek volgens de definitie niet energieneutraal.* ETM wijst uit dat voor het behalen van energieneutraliteit de opgave voor opwek groter is dan 1,35 TWh aan grootschalig zon op land, grootschalig zon op dak en grootschalig wind. De evaluatie geeft aan dat de energiebesparing achterblijft bij de opgave, vastgesteld in de UA2016
- elke gemeente heeft een Transitievisie Warmte (2021) opgesteld waarin staat hoe de gemeente aardgasvrij kan worden in 2050. De warmtetransitie in de Achterhoek betekent dat het elektriciteitsverbruik, als alternatief voor verwarming met aardgas, flink zal toenemen, en daarom ook de opgave voor duurzame opwek van deze elektriciteit.

Akkoord van Groenlo 3.0

Voorwoord

De Achterhoek. Onze Achterhoek. Waar we wonen, werken en leven. De regio waar we met zijn allen trots op zijn. Op onze landbouw en onze maakindustrie. Op ons landschap en op al onze inwoners. Op de manier waarop wij, inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties met elkaar samen werken vanuit 'Naoberschap'. Die samenwerking vinden wij vanzelfsprekend. We zijn trots op de stappen die we al hebben gezet om als regio energieneutraal te worden. Al in 2009 hebben wij dat afgesproken in ons eerste akkoord van Groenlo.

Waarom zetten we daar op in? **We willen dat in de toekomst alle energie die wij verbruiken duurzaam is.** We willen stoppen met het gebruiken van fossiele brandstoffen. Zo brengen we onze CO₂-uitstoot naar beneden. Dat is de belangrijkste knop waar we zelf aan kunnen draaien om klimaatverandering tegen te gaan. De urgentie is groot en wordt alleen maar groter. Daarom hebben we wereldwijd afspraken gemaakt over CO₂-reductie in het Klimaatakkoord van Parijs. Nederland doet ook mee. Als we in de toekomst gezond en veilig willen leven in

Nederland en ook in de Achterhoek, moeten wij allemaal onverminderd de schouders blijven zetten onder het verlagen van onze CO₂-uitstoot. En daarom moeten we vol in blijven zetten op een energieneutrale Achterhoek.

Wat verstaan we onder energieneutraal?

Een energieneutrale Achterhoek wil zeggen dat alle energie die we in de Achterhoek verbruiken via duurzame en hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt.

Sinds 2009 hebben we mooie resultaten bereikt, zie ook de laatste pagina met de geïdentificeerde successen gedurende de totstandkoming van het Akkoord van Groenlo 3.0. Alle gemeenten onderschrijven dat een gedeeld en ambitieus doel de gemeenten verbindt en een impuls geeft. En concreter is de oprichting van AGEM een goed voorbeeld. We zien dat steeds meer inwoners, bedrijven en organisaties actie ondernemen. Daar zijn we blij mee! Inmiddels hebben we ook concrete afspraken gemaakt over het grootschalig opwekken van duurzame energie in onze regio. Dat hebben we vastgelegd in onze Regionale Energie Strategie (de RES). En eind 2021 heeft elke gemeente een Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. Daarin beschrijven we hoe we de komende jaren het verbruik van aardgas gaan afbouwen en overschakelen op een duurzame warmtevoorziening.

Niet alles gaat meteen goed. Dat is ook niet realistisch. Het heet niet voor niks de energieTRANSITIE. Dit hebben we nog nooit eerder gedaan. We moeten vandaag en morgen keuzes maken terwijl we misschien niet weten hoe dat in de toekomst uit zal pakken. Dat vraagt lef en vertrouwen van ons allemaal. Want niks doen is al lang geen optie meer. Het vraagt ook dat we af en toe terugkijken en leren van de dingen die we hebben gedaan. En dat we deze inzichten gebruiken voor nieuwe vervolgstappen. Wij hebben teruggekeken. En we kijken vooruit. Onze inzichten hebben geleid tot dit akkoord van Groenlo 3.0.

In het akkoord van Groenlo 3.0 nemen wij als gemeenten samen onze verantwoordelijkheid om als Achterhoek energieneutraal te worden. Onze ambitie blijft onverminderd groot. We leggen de doelstellingen en activiteiten waar wij op inzetten vast in een regionaal uitvoeringsprogramma. Dat is ons gezamenlijke plan waar we minimaal invulling aan willen geven. Elke gemeente heeft ook haar eigen unieke karakter met specifieke vraagstukken en oplossingen. Meer initiatieven ontplooiën juichen we toe.

We trekken samen op met inwoners, met onderwijsinstellingen en met (maatschappelijke) organisaties en bedrijven. Sterker nog: we rekenen erop dat iedereen meedoet. Wij willen aanjagen, enthousiasmeren, initiatief nemen en faciliteren. En we stellen mensen en middelen beschikbaar.

Dit akkoord sluiten de gemeenten met elkaar. Als pijler onder onze beweging naar een energieneutrale Achterhoek. We willen graag dat die beweging groter wordt. En nodigen daarom nadrukkelijk anderen uit om zich erbij aan te sluiten.

Samen d'ran! Omdat we het gevoel van de Achterhoek willen behouden. En omdat we trots willen zijn op onze toekomst.

Successen van het Akkoord van Groenlo sinds 2009

Akkoord van Groenlo 3.0

De Achterhoek blijft vol inzetten op de energietransitie! De Achterhoek ambieert een duurzame energievoorziening en wil stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. Want door energieneutraal te worden, vermindert de CO₂-uitstoot. Wat hard nodig is om klimaatverandering tegen te gaan. Dat hebben we – wereldwijd – afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs.

Wij, de acht gemeenten van de Achterhoek, zijnde *Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk*, nemen onze verantwoordelijkheid in het realiseren van de energietransitie. Wij willen de energietransitie aanjagen, stimuleren en de juiste voorwaarden scheppen om deze samen met inwoners, onderwijsinstellingen, (maatschappelijke) organisaties en bedrijven waar te maken.

De basis voor deze samenwerking is in 2009 en 2013 vastgelegd in het eerste en tweede Akkoord van Groenlo. Met dit derde Akkoord van Groenlo bekrachtigen de gemeenten deze samenwerking opnieuw.

De 8 gemeenten willen: Zo snel mogelijk een energieneutrale Achterhoek, uiterlijk in 2050!

Om hier te komen gaan we samen de onderstaande acties ondernemen.

- We gaan **Samen d'ran!** We bundelen de krachten en zetten in op ieders talenten en kwaliteiten voor een toekomstbestendige Achterhoek;
- We voeren de RES 1.0 uit, waarin ten minste 1.35 TWh aan (grootschalige) opwek van elektriciteit wordt gerealiseerd in 2030. We voeren de gemeentelijke TVW (transitievisie warmte) uit waarin wordt toegewerkt naar een aardgasvrije gebouwde omgeving;
- We leggen de doelstellingen en activiteiten waar we op inzetten vast in een uitvoeringsprogramma met streefcijfers en met een tijdshorizon tot telkens 10 jaar vooruit. We monitoren de voortgang in een gezamenlijk proces en herijken het uitvoeringsprogramma iedere twee (2) jaar;
- We komen overeen dat het uitvoeringsprogramma het minimale is dat uitgevoerd zal worden. we juichen toe dat individuele gemeenten naast het uitvoeringsprogramma meer en ook andere activiteiten ontplooiën om de energietransitie te versnellen;
- We rekenen erop dat ook inwoners, onderwijsinstellingen, (maatschappelijke) organisaties en bedrijven initiatieven zullen ontplooiën om (te helpen) energieneutraal te worden en nodigen hen uit samen te werken en aan te sluiten bij dit akkoord;
- We stellen mensen en middelen ter beschikking om initiatieven in het kader van de energietransitie te (helpen) realiseren;
- We gebruiken de energietransitie als impuls voor de (economische) ontwikkeling van de Achterhoek en maken deze integraal onderdeel van het beleid voor de Achterhoek;
- We pakken vraagstukken waar regionale samenwerking een meerwaarde heeft samen op. Bijvoorbeeld voor opslag, de Regionale Structuur Warmte en netcapaciteit;

Samen d'ran!

Plaats:

Datum:

Gemeente Aalten

Gemeente Berkelland

Gemeente Bronckhorst

Gemeente Doetinchem

Gemeente Montferland

Gemeente Oost Gelre

Gemeente Oude IJsselstreek

Gemeente Winterswijk

Akkoord van Groenlo 3.0

Steunbetuiging [*naam organisatie/ onderneming/ onderwijsinstelling/ etc.*]

De Achterhoek blijft vol inzetten op de energietransitie! De Achterhoek ambieert een duurzame energievoorziening en wil stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. Want door energieneutraal te worden, vermindert de CO₂-uitstoot. Wat hard nodig is om klimaatverandering tegen te gaan. Dat hebben we – wereldwijd – afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs.

De acht gemeenten van de Achterhoek, zijnde *Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk*, gaan voor een energieneutrale Achterhoek in uiterlijk 2050 en hebben de Achterhoekse samenwerking op [datum, 2022] opnieuw bekrachtigd in het Akkoord van Groenlo 3.0.

[*Naam organisatie/ onderneming/ onderwijsinstelling/ etc.*] deelt deze ambitie en wil zich verbinden aan het Akkoord van Groenlo.

[*naam organisatie/ onderneming/ onderwijsinstelling/ etc.*]:

- Draagt bij aan een energieneutrale Achterhoek in uiterlijk 2050!
- Gaat ook **Samen d'ran!** Wij bundelen de krachten en zetten in op ieders talenten en kwaliteiten voor een toekomstbestendige Achterhoek;
- Draagt hieraan bij door [in te vullen door de steunbetuiger], en tracht zo veel mogelijk aan te sluiten bij de uitvoeringsagenda van de Achterhoekse gemeenten;
- Stelt mensen en middelen ter beschikking om initiatieven in het kader van de energietransitie te (helpen) realiseren;
- Deelt haar voortgang naar een energieneutrale Achterhoek iedere twee (2) jaar op voor de monitoring van het Akkoord van Groenlo;
- Gebruikt de energietransitie als impuls voor de (economische) ontwikkeling van de Achterhoek; en
- Pakt vraagstukken waar samenwerking een meerwaarde heeft samen op.

Ook samen d'ran!

Plaats:

Datum:

[Naam organisatie/ onderneming/ onderwijsinstelling/ etc.]

Naam:

Functie:

AKKOORD VAN GROENLO 3.0

Achtergrond en historie van het Akkoord van Groenlo
en
Variantentabel voor uitvoeringsprogramma 2022

13 december 2021

Caroline Grootenboer & Thijs Boxem

Inhoudsopgave

1	Inleiding menukaart Akkoord van Groenlo	3	Groengas/ hernieuwbare gassen in de regio	19
2	2009: Ondertekening Akkoord van Groenlo 1.0	3	Innovatie/ Elektrificatie in de industrie	19
3	2013: Akkoord van Groenlo 2.0	3	Mobiliteit – Laadinfrastructuur	19
4	2016: Regionale Uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek 4		Laadinfrastructuur	19
			Fietsinfrastructuur	20
			Regionaal/ Achterhoeks Mobiliteitsplan	20
5	2018: Regionale Energiemonitor	5	BIJLAGE 2: Besparen	21
5.1	Groen Gas in de Achterhoek	5	BIJLAGE 3: Toelichting energieenheden	23
5.2	Regionaal Klimaatbureau	6	BIJLAGE 4: Mobiliteit	24
5.3	Samenwerking in de Achterhoek	6	Laadinfrastructuur	24
5.4	Aanbevelingen	6	Fietsinfrastructuur	24
6	2020: Tweede Rapportage regionale energiemonitor Achterhoek. 6		Regionaal/ Achterhoeks Mobiliteitsplan	24
6.1	Aanbevelingen	7		
7	2020: Energietransitiemodel (ETM)	8		
8	2021: Regionale Energiestrategie	9		
9	2021: Besparing door na-isolatie (analyse Royal HaskoningDHV)	9		
10	2021: Netcongestie	11		
11	Conclusies	11		
12	Vertaling naar de scope en ambitieniveau van het uitvoeringsprogramma 2022 van het AvG 3.0	12		
	BIJLAGE 1: Feitelijke onderbouwing	17		
	Grootschalige opwek van elektriciteit	17		
	Voldoen aan de RES-opgave	17		
	Energie neutraal in de Achterhoek	17		
	Besparen & Isoleren in de gebouwde omgeving	18		

1 Inleiding menukaart Akkoord van Groenlo

Om het Akkoord van Groenlo toekomstbestendig te maken en recht te doen aan zowel de weerbaarheid van de realiteit, alsmede de steeds voortschrijdende inzichten die onlosmakelijk verbonden zijn met een transitie, zal het nieuwe Akkoord van Groenlo vergezeld gaan van een dynamische variantentabel (of menukaart) waarin zowel de focus als het ambitieniveau van het uitvoeringsprogramma.

De variantentabel of menukaart is bijgevoegd aan het einde van dit document en kan ook verder uitgebreid worden met nieuwe thema's als deze zich voordoen.

Voordat we naar de menukaart gaan, staat hieronder eerst wat context voor de energietransitie en de kaders voor de thema's, die overeenkomen met de thema's in het klimaatakkoord. De gemeenten hebben hierin aangegeven welk ambitieniveau zij op dit moment vinden passen bij de energietransitie én wat zij tot het Akkoord van Groenlo. Daarmee wordt er ook expliciet besloten over wat er *wél* belangrijk is, maar *niet* onder het Akkoord van Groenlo valt en waar dit dan *wel* geborgd is.

Sinds de totstandkoming van het Akkoord van Groenlo in 2009 is er veel gedaan en veel bereikt. Dit heeft zich ten dele laten vangen in een serie van rapportages, monitors en akkoorden die gaan over de energietransitie in de Achterhoek. In de hiernavolgende pagina's nemen we u mee door een selectie van deze documenten en wat daar de belangrijkste inhoud en conclusies van waren.

2 2009: Ondertekening Akkoord van Groenlo 1.0

De Achterhoek trekt dan al een aantal jaren samen op rondom de inkoop van groene stroom en zijn vastbesloten om ook verder samen te werken aan de duurzame energieopwekking in de Achterhoek. Men wil gezamenlijk in 2030 energieneutraal zijn. Een ambitie uitgesproken

door de acht Achterhoekse gemeenten, ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden. Een voornemen wat belegd is in de eerste versie van het Akkoord van Groenlo (AvG).

Bij het AvG horen ook dan al afspraken over de uitvoering, waaronder 30.000 m2 zonnepanelen, het overgaan op duurzame straatverlichting, de aanschaf van een milieuvriendelijk wagenpark, werk te maken van de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en kansrijke initiatieven voor de opwek van duurzame elektriciteit naar de realisatiefase te brengen. Daarnaast wil men dan binnen 3 maanden ook weten wat er nodig gaat zijn om in 2030 daadwerkelijk energieneutraal te zijn. **Een gedeeld en ambitieus doel wat de Achterhoekse gemeenten verbindt en een impuls geeft.**

Concreet willen de acht gemeenten in 2020 een CO2-reductie van 50% hebben behaald ten opzichte van het peiljaar 1990, waar op dat moment de nationale doelstelling nog 30% was. Daarnaast wil men 100% duurzame energieopwekking op de lange termijn en spreken de gemeenten uit dat ze dat schouder aan schouder willen doen.

Met het eerste AvG werd eveneens besloten tot de oprichting van de Achterhoekse Groene Energie Maatschappij, of kortweg 'AGEM', wat in 2013 opgericht werd. Zij voeren ook het Energieloket uit voor de Achterhoek.

3 2013: Akkoord van Groenlo 2.0

Vier jaar na de ondertekening van het eerste AvG, ziet men in dat het tijd is om de afspraken te actualiseren. De gemeenten zijn nog altijd vastbesloten zich te blijven inzetten voor de realisatie van de duurzaamheidsdoelstelling uit de Achterhoek Agenda 2020 (= energieneutraal in 2030). Daarbij willen de gemeenten een duidelijke visie hebben over duurzaamheid waarin de energietransitie een belangrijke impuls is voor de economische ontwikkeling van de

Achterhoek. Ook wordt er gekozen voor focus en spreken de acht gemeenten af dat ze streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030 door inzet op grootschalige energiebesparing en productie van hernieuwbare energie.

Ook krijgt dan de rol van gemeenten een concretere invulling. De rol van de gemeenten is:

- bestaande initiatieven blijvend ondersteunen en succesvol maken (AGEM voor de levering van duurzame energie, de ontwikkeling en exploitatie van lokale groene energieproductie en energiebesparing, Stichting Achterhoek Duurzaam Verbouwen voor de hup aan woningeigenaren, huurders en ondernemers om gebouwen te verduurzamen,
- faciliteren en verbinden van nieuwe duurzame initiatieven uit de samenleving (burgers, bedrijven, organisaties),
- op lokaal niveau duurzame projecten uitvoeren en de samenwerking zoeken met bedrijven, burgers en organisaties, en
- monitoren van de duurzaamheidsdoelstellingen.

Ook wordt er een visiedocument¹ voor de Achterhoek opgesteld. Hierin zijn o.a. de missie en de visie opgenomen. In de visie Achterhoek 2020 hebben de Achterhoekse gemeenten wederom vastgelegd dat zij energieneutraal willen zijn in 2030 en dat zij dit willen bereiken door grootschalige energiebesparing en productie van hernieuwbare energie. Eveneens wordt er geconstateerd dat de ambitie van energieneutraliteit in 2030 hoog is. **De ambitie kan alleen gerealiseerd worden indien alle partijen deze ondersteunen en ernaar handelen.**

In het visiedocument worden er ook concrete getallen genoemd voor de uitvoering van de ambitie. Dit gaat over de gastransitie (een

besparing van 166 miljoen kuub aardgas, de productie van 100 miljoen kuub aardgasequivalent aan biogas en ca. 150 miljoen kuub aardgasequivalenten door alternatieve warmtebronnen zoals warmtepompen, WKO en aardwarmte) en duurzame opwek (netto besparing van 289 miljoen kWh en de opwek van 150 miljoen kWh uit zon, 790 miljoen kWh uit wind en nog eens 216 miljoen kWh uit nieuwe technieken). En hoewel deze getallen richting en inzicht bieden, zullen deze door de jaren heen nog veel wijzigen. Een ontwikkeling die in een transitie ook naar de toekomst niet te vermijden is.

In het visiedocument stellen de duurzaamheidscoördinatoren van de acht Achterhoekse gemeenten dat ze gebruik willen maken van de 'energie' die is voortgekomen uit het Akkoord van Groenlo: *"Deze energie willen we bundelen en versterken in een nieuw Akkoord van Groenlo (red. AvG 2013). Uitgangspunt is een goede samenwerking op regionaal niveau om een efficiënt energie- en duurzaamheidsbeleid te voeren."*

4 2016: Regionale Uitvoeringsagenda duurzame energie Achterhoek

In de regionale uitvoeringsagenda (UA2016) wordt weergegeven op welke wijze de Achterhoek in 2030 energieneutraal kan worden. Een energieneutrale achterhoek betekent immers dat er binnen de grenzen van de Achterhoek net zo veel energie op duurzame wijze wordt opgewekt, als er wordt verbruikt in gebouwen door bedrijven.

De invulling van de UA2016 bestaat in de eerste plaats uit het besparen:

¹ Dit visiedocument is opgesteld door de duurzaamheidscoördinatoren, in samenwerking met het Klimaatverbond, in het kader van de 'Green Deal Regionale samenwerking rond Klimaatinitiatieven'

- Een besparing van 55% op het gasverbruik en 20% op het elektriciteitsverbruik in 2030 (ten opzichte van 2012)

Men stelt ook besparing nadrukkelijk voor duurzame opwek, omdat voor besparing geldt dat er juist de eerste jaren de eenvoudigste oplossingen gekozen kunnen worden die het meeste effect hebben, waar er voor opwekking geldt dat de opstart langer duurt, en dat in de loop van de tijd een vliegwieleffect ontstaat.

In dat licht worden de ambities voor duurzame opwek als volgt geconcretiseerd:

- 124 windmolen (naast de 14 bestaande) circa 7 ha grondoppervlak
- 958 zonnestroominstallaties op bedrijfsdaken (circa 150 ha dakoppervlak)
- 355 zonneparken (veldopstellingen, waarvan 300 'zon op erf' projecten, met een totaal grondoppervlak van 415 ha
- 69 biomassacentrales (naar schatting 20 ha grondoppervlak)
- 27 biovergistingsinstallaties (naast de 9 bestaande) circa 25 ha grondoppervlak

Het voordeel van deze concretiseringsslag in de UA2016, is dat het de Achterhoekse gemeenten ook in staat stelt de voortgang te monitoren. De Regionale Energiemonitor zal worden uitgevoerd door AGEM.

Ook wordt het economische belang van het AvG nogmaals onderstreept. Naast dat de investeringen in energiebesparing en de duurzame opwekking zich op termijn terugverdienen en daarmee – in de meeste gevallen – ook geld opleveren voor de investeerders, blijven er meer geldstromen binnen de Achterhoek en heeft het daarmee een positieve impuls op de werkgelegenheid. Dus naast energieonafhankelijkheid en een bijdrage aan het tegengaan van klimaatverandering, levert het de Achterhoekse maatschappij veel op.

5 2018: Regionale Energiemonitor

De energiemonitor is een beschrijving van de voortgang van de energietransitie in de Achterhoek twee jaar nadat die regionale uitvoeringsagenda Achterhoek voor het eerst is opgesteld. Deze monitor geeft de voortgang weer t.o.v. de doelstellingen in 2030. De energiemonitor is opgesteld door AGEM en gepresenteerd en besproken met de duurzaamheidscoördinatoren van de acht Achterhoekse gemeenten. De conclusies in de energiemonitor zijn in overleg met hen opgesteld.

Uit de energiemonitor blijkt dat met name de opwekking met zonne- en windenergie sterk achterloopt bij de doelstellingen. Belangrijk daarbij is ook dat voor de opwekking met windenergie al verwacht werd dat in 2020 minder dan 50% van de doelstelling voor 2020 gerealiseerd zou zijn. Dat gaf direct al aan dat er fors versneld moest worden om in de komende jaren maar enigszins in de buurt te komen van het doel.

5.1 Groen Gas in de Achterhoek

In de energiemonitor is ook aandacht voor de bijdrage van groen gas in de Achterhoek. In de strategienota 'Biogastransitie Achterhoek' (25 maart 2013) is opgenomen dat vanaf 2030 jaarlijks 100 miljoen kuub aan groengas (aardgasequivalent) moet worden geproduceerd om de regionale doelstelling te behalen. Echter, uit de gesprekken met deskundigen komt wel de vraag naar voren of er voldoende biomassa in de Achterhoek aanwezig is om aan de gehele doelstelling voor 2030 te kunnen voldoen. Inclusief de 28 miljoen kuub groen gas van De Laarberg, komt de totale productie op 66 miljoen groen gas, wat volgens meerdere deskundigen de maximale hoeveelheid benadert die geproduceerd kan worden uit de totaal beschikbare biomassa van de Achterhoek.

5.2 Regionaal Klimaatbureau

Een ander interessant spoor uit de energiemonitor is de wens om een regionaal klimaatbureau op te zetten waarin de beleidsvoorbereiding gezamenlijk wordt ondernomen. Er is alom consensu over de noodzaak tot verdere intensivering en professionalisering van de samenwerking tussen de gemeenten. Dat zou in de vorm van een klimaatbureau kunnen waarbij lokale duurzaamheids-coördinatoren ingezet worden om regionale thema's op te pakken. Daarbij zijn er wel een aantal voorwaarden omschreven:

- Initiatief vanuit de gemeenten, niet de regio
- Er moet extra capaciteit bij, het mag niet ten kosten gaan van de lokale werkzaamheden
- Duidelijk scheiding tussen regionale en lokale thema's; en
- Houd het dichtbij (korte lijnen tussen regionale en beleidsthema's en de gemeentelijke uitvoeringspraktijk)

5.3 Samenwerking in de Achterhoek

Naast een feitelijke weergave, wordt er ook gekeken naar de samenwerking. Zo wordt er geconstateerd dat de onderlinge samenwerking, zowel bestuurlijk als ambtelijk en interdisciplinair, verder moet worden versterkt om de ambitie daadwerkelijk te gaan behalen: **“Alleen als we meer gaan samenwerken en meer ‘Achterhoekbreed’ naar oplossingen gaan zoeken, zullen we veel sneller grote stappen in de goede richting kunnen maken.”**

5.4 Aanbevelingen

In de energiemonitor werden ook aanbevelingen opgenomen:

1. Veranker de verantwoordelijkheid voor de monitoring om te voorkomen dat telkens andere methodieken en systemen worden gebruikt en doe nader onderzoek naar oorzaak van dalingen en stijgingen;

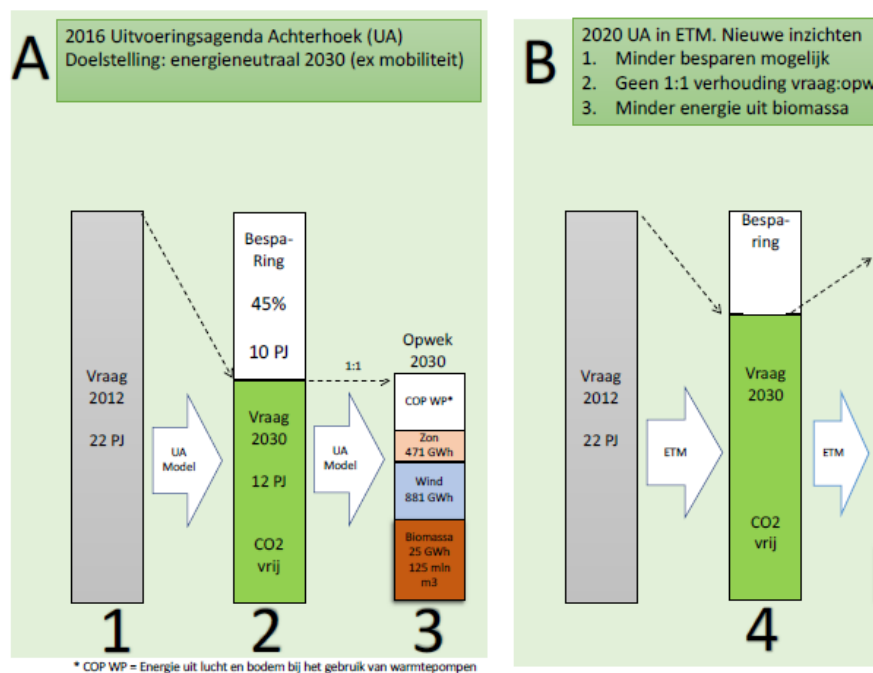
1. Zet grootschalig in op bewustwording van de opgave, voorlichting, motiveren en stimuleren van bewoners en bedrijven;
2. Treed gezamenlijk op als samenwerkende gemeenten bij voorgenomen programma's;
3. Werk regionaal samen aan de ruimtelijke inpassing van grootschalige opwekking. Bepaal gezamenlijk wat de geschikte en minder geschikte plaatsen in Achterhoek zijn;
4. Ga in gesprek over besparingsmogelijkheden bij de 10 grootste verbruikers per gemeente;
5. Hanteer een 'ja, mits'-houding bij het vergunnen van projecten, waarbij de procedures zo veel mogelijk worden versneld; en
6. Laat burgers actief participeren zowel bij het inrichtingsproces als bij het eigendom van de opwekking van energie.

6 2020: Tweede Rapportage regionale energiemonitor Achterhoek

In 2020 werd de energiemonitor herhaald. Hierin worden, naast de monitor van de voortgang, ook de doelstelling bijgesteld op basis van de actuele inzichten. Zo is op dat moment ook het proces gestart voor het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES). Het RES-bod van de Achterhoek voor elektriciteit komt overeen met de UA2016. Ook is op dit moment de warmtetransitie beter in beeld is door de Regionale Structuur Warmte (RSW, als onderdeel van de RES) en de Transitievisies Warmte (TVW, die in 2021 gemaakt gaan worden door gemeenten).

Op dat moment blijkt dat voor elektriciteit geldt dat de Achterhoek als geheel met 15% achterloopt op schema. Evenals in 2016 betekent dat als de trend zich doorzet, minder dan de helft van de bespaardoelstelling in 2030 gehaald gaat worden. Voor aardgas geldt dat de Achterhoek als geheel met 27% redelijk goed op weg is. Als de trend zich doorzet, zal meer dan 80% de bespaardoelstelling in 2030 gehaald worden.

Concreet blijkt er minder te worden bespaard bij woningen, wordt er minder energie opgewekt uit biomassa (groen gas), en moet er (significant) meer via wind en zon worden opgewekt. Om de doelstelling te behalen zal er in de Achterhoek in 2030 voor ca. 1376 GWh elektriciteit duurzaam opgewekt moeten worden, moet er 124 miljoen kuub aardgas vervangen worden door duurzaam opgewekte biogas of warmte, zal er voor 306 GWh (20%) bespaard moeten worden op het elektriciteitsverbruik (ten opzichte van 2012) en ook nog eens 257 miljoen kuub (55%) bespaard worden op het gasverbruik (ten opzichte van 2012).

Figuur 1. In de energiemonitor 2020 wordt er geconstateerd dat er minder besparing mogelijk is, dat er minder energie uit biomassa beschikbaar of haalbaar is en dat er geen 1-op-1 verhouding zit tussen de energievraag en de opwek van (duurzame) energie. Dat resulteert niet alleen in een andere blik op

de energietransitie, maar het legt ook een grote opgave aan het voetlicht dan er op dat moment gedacht werd.

6.1 Aanbevelingen

Voor de duurzame opwek van elektriciteit worden de volgende aanbevelingen meegegeven:

- Breng focus aan:
 - Geef aandacht aan het verlagen van het verbruik bij bedrijven en aandacht voor gemeenten die sterk achterlopen op de doelstelling;
 - Zorg dat de ingezette positieve trends zich voortzetten;
- Meetmethode:
 - Maak expliciet onderscheid tussen woningen en bedrijven
 - Specificeer en analyseer het verbruik en besparing van bedrijven, Maak indien mogelijk onderscheid in verschillende industrieën (vergelijkbaar met ETM)
 - Specificeer de factor “besparing” door andere factoren die het verbruik beïnvloeden ook te gaan meten of te schatten. Voor zonnestroom achter de meter is dit inmiddels gedaan. Factoren die mogelijk (en waarschijnlijk) effect hebben zijn: economische ontwikkelingen, wijziging in productieprocessen van (grote) bedrijven, bijvoorbeeld van gasgestookt naar duurzame alternatieven, genomen isolerende maatregelen, efficiëntere installaties, nul op de meter woningontwerpen, stookgedrag van bewoners, penetratie van gasvervangers en extra elektriciteitsverbruik door elektrische voertuigen.

Voor de gastransitie worden dezelfde 2 thema's aanbevolen:

- Breng focus aan:

- Geef aandacht aan het stagneren van het verbruik bij woningen en aandacht voor gemeenten die sterk achterlopen op de doelstelling
- Zorg dat de ingezette positieve trends zich voortzetten
- Meetmethode:
 - Maak expliciet onderscheid tussen woningen en bedrijven
 - Specificeer de factor “besparing” door andere factoren die het verbruik beïnvloeden ook te gaan meten of te schatten. Factoren die mogelijk (en waarschijnlijk) effect hebben zijn: economische ontwikkelingen, wijziging in productieprocessen van (grote) bedrijven, bijvoorbeeld van gasgestookt naar duurzame alternatieven, genomen isolerende maatregelen, efficiëntere installaties, nul op de meter woningontwerpen, stookgedrag van bewoners, penetratie van gasvervangers.

Naast de aanbevelingen die zich specifiek toespitsen op de duurzame opwek en gastransitie, wordt er ook aangeraden om de uitgangspunten en de definities van de UA2016 te herzien en aan te sluiten bij de landelijke methodiek met ETM. Zodoende kan de ambitie Achterhoek energieneutraal in 2030 anders – en passender – geformuleerd moet worden en biedt het de mogelijkheid om duurzame mobiliteit mee te nemen.

7 2020: Energietransitiemodel (ETM)

In lijn met de aanbeveling in de energiemonitor 2020 heeft de Achterhoek op dat moment – in lijn met de landelijke methodiek – de energietransitie doorgerekend in het Energietransitiemodel (ETM). Dit model biedt een integrale doorrekening van de energietransitie. Naast duurzame opwek, komen ook alle andere thema's – zoals landbouw en

landgebruik, mobiliteit en industrie – aan de orde. De belangrijkste conclusie volgens de ETM-berekeningen is er een veel hogere opwek nodig voor een energieneutrale Achterhoek, dat tot op heden werd gesteld.

De doorrekeningen voor een energieneutrale Achterhoek in 2030 met het ETM zijn op dit moment de meest actuele getallen. Voor een energieneutrale Achterhoek is er op dit moment 3,43 TWh² aan grootschalige opwek nodig. Dit komt overeen met 1,93 TWh opwek met windmolens, 1,15 TWh 'Zon op Veld' (zonneweides) en 0,35 TWh 'Zon op dak'. Deze verdeling staat overigens niet vast en is indicatief. De enorme opgave voor grootschalige opwek komt voor een groot deel door de compensatie van de in 2030 nog voorziene noodzaak van energie uit fossiele of niet duurzame bronnen. De totale CO₂-reductie is daarmee 66%. Nog wel ruim meer dan de landelijke doelstelling (49%) of de doelstelling van het Gelderse Energieakkoord (GEA; 55%).

Uiteraard is ook de doorrekening van de opgave in het ETM een momentopname, gestoeld op de voorliggende ambitie en onderhevig aan enkele aannames. Daarbij willen we de volgende opmerkingen plaatsen:

1. De aanname voor 'Zon op Dak' gaat uit van meer dan 15 zonnepanelen per dak. En hoewel dit ook bedrijfsdaken betreft, lijkt dit erg ambitieus;
2. Voor zonthermisch (zonnecollectoren) is er 1 systeem per 6 woningen aangenomen, terwijl een zonnecollector een grote investering vergt en conflicteert met zonnepanelen voor elektriciteit;
3. Voor de industrie is een efficiëntieslag van 1,5% aangenomen. Hierin zitten geen innovaties en of transitie van technologie (bijv. elektrificatie);
4. Er zijn geen effecten voor gedragsverandering meegenomen;

² 1 Terawattuur (TWh) = 1.000 Gigawattuur (GWh) = 1.000.000.000 Kilowattuur (kWh). Zie ook Bijlage 2 voor een toelichting op energie-eenheden.

5. Het aandeel elektrisch vervoer is lager dan zowel de landelijke als de Gelderse doelstelling. Echter, op basis van de trend is de aanname reëel (zie ook de toelichting in het ETM);
6. Landbouw en landgebruik zijn momenteel geen onderdeel van de energiemonitor. In het ETM wordt een groei van de elektriciteitsvraag met 0,7% en een afname van de warmtevraag met -0,5% aangenomen.

Op het moment dat er in het nieuwe AvG een wijziging van de doelstelling wordt geformuleerd, is het raadzaam om het ETM daarop aan te passen en door te vertalen in een nieuwe uitvoeringsagenda die gebaseerd is op de variantentabel – of menukaart – zoals deze in de context van dit onderzoek is opgesteld.

8 2021: Regionale Energiestrategie

Hoewel de Regionale Energiestrategie (RES) voor de Achterhoek niet 1-op-1 overeenkomt met de ambitie en doelstelling die is gesteld in het AvG, omvat het wel een concrete toezegging: het Achterhoekse aanbod in de nationale energietransitie. Daarmee vormt de RES wel een ondergrens van de doelstelling, namelijk 1,35 TWh aan duurzame opwek in 2030. Ter vergelijking; voor een energieneutrale Achterhoek in 2030 is ruwweg een drievoud hiervan nodig, 3,43 TWh. Er is ook gebleken uit de interviews dat de gemeenten zich ervan bewust zijn dat de toezeggingen in de RES het eigen deel van de verantwoordelijkheid is en dat er voor de volledige opgave in de energietransitie ook elektriciteit van elders (de Noordzee) onder zal zijn van de energiemix in de Achterhoek.

Een verdieping van de RES zal de komende jaren gestalte gaan krijgen, met ook daarin meer aandacht voor de afspraken tussen gemeenten, provincie en waterschappen en andere stakeholders over het voorgenomen gebruik van (bovenregionale) warmtebronnen in relatie

tot verschillende warmtevragers en de daarvoor benodigde infrastructuur (zie ook regionale-energiestrategie.nl).

KADER: Samenvatting concrete toezeggingen:

Akkoord van Groenlo 2009	50% CO ₂ reductie voor 2020 t.o.v. 1990 Op lange termijn 100% duurzame energieopwekking in de Achterhoek
Akkoord van Groenlo 2013	Energieneutraal in 2030 door inzet energiebesparing en productie hernieuwbare energie Herbevestiging akkoord 2009
UA2016	in 2030 (ten opzichte van 2012) 55% op het gasverbruik en 20% op het elektriciteitsverbruik besparen. Subdoelen: 1. Energiebesparing 2. Opwekking van windenergie 3. Opwekking van zonne-energie 4. Opwekking van energie uit biomassa en biogas
RES	1,35 TWh aan duurzame opwek in 2030

9 2021: Besparing door na-isolatie (analyse Royal HaskoningDHV)

In vrijwel alle gevallen loont het om door middel van na-isolatie in de eerste plaats de warmte- of energievraag te verkleinen. Daarom hebben we voor alle woningen in de acht Achterhoekse gemeenten op hoofdlijnen gekeken welke maatregelen mogelijk zijn en wat dit aan

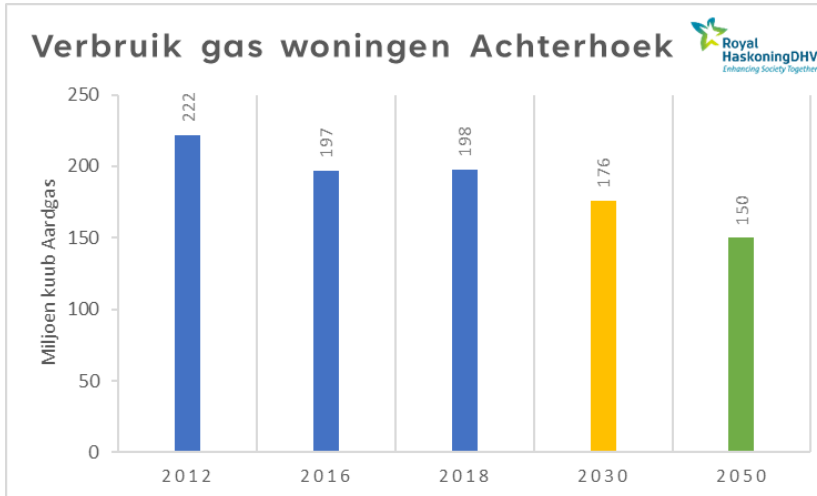
besparing oplevert. We hebben daarbij gekeken naar de mogelijkheden van de na-isolatie van de spouwmuur, het aanbrengen van dakisolatie en vloerisolatie, het plaatsen van HR++ glas en voor kierdichting. Het toepassen hiervan valt onder de noemen van 'geen spijt' maatregelen.

Als we alle woningen in de Achterhoek goed (na-)isoleren, kan er ongeveer 26% op de totale jaarlijkse warmtevraag worden bespaard. Het gaat om bijna 1,3 miljoen GJ per jaar, wat vergelijkbaar is met bijna 40 miljoen kuub aardgas per jaar wat anders verstoekt zou worden in een CV-ketel.

Tabel 1. Besparingspotentieel voor de acht Achterhoekse gemeenten

Gemeente	Aantal verblijfsobjecten	Totale warmtevraag woningen (GJ/jaar)	Totale mogelijke besparing door isolatie (GJ/jaar)	Percentage
Aalten	12.028	455298	122.060	27%
Berkelland	19.492	748216	189.857	25%
Bronckhorst	16.213	677110	180.557	27%
Doetinchem	26.509	823740	192.857	23%
Montferland	16.016	608639	152.158	25%
Oost Gelre	12.949	493729	130.148	26%
Oude IJsselstreek	17.454	696812	178.242	26%
Winterswijk	13.245	541982	143.468	26%
Totaal	133.906	5.045.526	1.289.346	26%

Niet voor iedere gemeente, wijk of buurt levert isoleren nu evenveel op en niet overal zijn de mogelijkheden even effectief. Simpelweg door wat er mogelijk is, maar ook in belangrijke mate in wat de huidige schillabels van de woningen zijn. Om 11% op de warmtevraag van de woningen te besparen in 2030 dient 43% van alle geen spijt maatregelen uitgevoerd te worden.

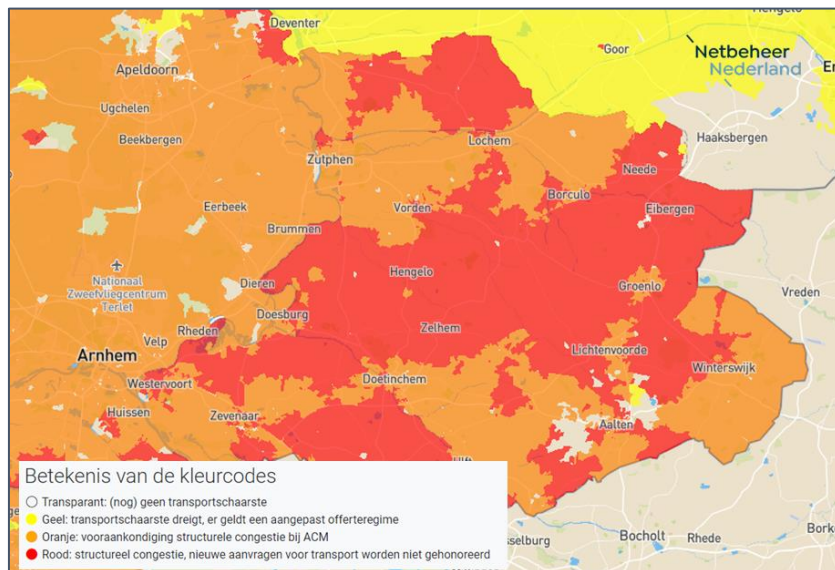
Figuur 2. Het verbruik van aardgas door huishoudens in de Achterhoek. De totale mogelijke besparen is ongeveer 26%. De verdeling naar 2030 en uiteindelijk 2050 is nu verdeeld in respectievelijk 11% en 15%. Dit kan uiteraard in de uitvoeringsagenda anders worden vastgesteld

In bovenstaande analyse zijn alleen de woningen in de Achterhoek meegenomen. Mocht er besloten worden om ook de besparing voor utiliteitsgebouwen mee te nemen in de uitvoeringsagenda, kan daarmee nog eens 0,7 PJ (ofwel ruim 20 kuub aardgas) bespaard worden. Daarnaast kan er natuurlijk ook nog breed ingezet worden op het efficiënter omgaan met fossiele brandstoffen, juist daar waar nog veel aanpassingen nodig zijn om tot een voldoende geïsoleerde woning te geraken. Met een hybride warmtepomp daalt de CO₂-uitstoot met 20 – 45% per woning.

Meer achtergrond en een voorbeeld voor een jaren '60 woningen, zie bijlage 1.

10 2021: Netcongestie

Hoewel de druk op het elektriciteitsnet (nog) geen onderdeel is van het AvG of de daaraan gelieerde rapportages, is het probleem van netcongestie in 2021 wel nadrukkelijk aan het voetlicht gekomen. Daarom vinden we het wel noodzakelijk om ook deze apart te benoemen.

Figuur 3. Kaart van de netcongestie in Nederland, ingezoomd op (o.a.) de Achterhoek (bron: Netbeheer Nederland)

11 Conclusies

Veel van wat al eens was bedacht in de context van de regionale samenwerking of het AvG is nog altijd relevant. Met name de aanbevelingen uit de energiemonitor die zich richten op de onderlinge samenwerking, kunnen ook nu hun plaats gaan vinden in een nieuw AvG.

Tevens toont de kenschets hiervoor dat een transitie grillig verloopt. De monitoringstabellen per gemeente zijn dan ook niet overgenomen in deze rapportage, omdat ze geen recht doen aan de onderliggende dynamieken van een transitie.

Afhankelijk van het gekozen vervolg, dienen de doorrekeningen opnieuw gemaakt te worden. Dit kan te maken hebben met nieuwe inzichten, een herformulering van de doelstelling of de wijziging van de tijdslijnen. Ook dan dient er bij de monitoring aandacht te zijn voor de dynamiek van een transitie (verwijzen naar hoofdstuk... Caroline?)

Wanneer de Achterhoekse gemeenten besluiten het AvG te focussen (of gefocust te houden) op de energietransitie, zal het lonen om de uitvoering te richten op:

1. Grootschalige opwek,
2. Besparen en isoleren,
3. Warmtetransitie, en
4. Netcongestie

Eventueel zou ook de valorisatie van groen gas daartoe kunnen behoren, al heeft deze wellicht ook aandacht via de tafel Landbouw & Landgebruik. (link naar menukaart)

Naast deze vier of vijf thema's, zijn er meerdere onderwerpen die bij een AvG 3.0 zouden kunnen horen. Denk daarbij aan:

1. Innovatie en transitie van techniek in de industrie,
2. Ruimtelijke (energie-)landschapsvisie,
3. Circulaire landbouw,
4. Mobiliteit (zie bijlage 3), en
5. Stimuleren van gedragsverandering
6. Gebouwde Omgeving: besparen & grootschalige opwek
7. Industrie: innoveren
8. Landbouw & Landgebruik: valorisatie groengas
9. Mobiliteit: Alle Achterhoekers op de (elektrische) fiets

12 Vertaling naar de scope en ambitieniveau van het uitvoeringsprogramma 2022 van het AvG 3.0

In de onderstaande variantentabel zijn alle thema's verticaal weergegeven die op enig moment aan de orde zijn gekomen in de voorgeschiedenis van de beide akkoorden, onderdeel zijn van de scope van het Klimaatakkoord, of enig moment genoemd zijn gedurende de uitvoering van dit project. Al deze thema's worden onderschreven als belangrijk naar een energieneutrale Achterhoek, maar niet alle thema's hoeven onder het Akkoord van Groenlo te vallen. Door keuzes te maken ontstaat er niet alleen focus voor de uitvoering, maar wordt er ook bewust en expliciet besloten wanneer iets niet tot de uitvoeringsagenda van het Akkoord van Groenlo 3.0 behoort.

Door onderstaande variantentabel te hanteren als dynamische bijlage bij het nieuwe Akkoord van Groenlo, stelt het de samenwerkende gemeenten in de regio in staat om mee te bewegen met de dynamiek van een transitie en zodoende gezamenlijk blijvend een actuele invulling en uitvoering te geven aan het akkoord. Zodoende doen we **met elkaar de juiste dingen op het juiste moment**. De onderstaande variantentabel is de weergave zoals deze door de 8 Achterhoekse gemeenten op dit moment invulling is gegeven. Daarmee geeft dit – indachtig een herijkingstermijn van 2 jaar – zicht op de scope en het ambitieniveau voor de uitvoeringsagenda voor 2022 en 2023:

1. De Achterhoek onderschrijft de RES, maar streeft naar een groter aandeel opgesteld vermogen om binnen de regio energieneutraal te worden;
2. De Achterhoek neemt als regio regie in de isolatie en besparingsopgave en gaat gezamenlijk – en samen met partners – invulling geven aan een stimuleringsprogramma

na-isolatie en besparing om tot 11% besparing in 2030 en 26% besparing te geraken in 2050;

3. In het kader van de TVW's als programma onder de omgevingswet en het ontbreken van landelijk beleid op groen gas, verkent de Achterhoek gezamenlijk hoe groengas binnen de regio gevaloriseerd kan worden. Naast aandacht voor groen gas, gaat de Achterhoek ook actief inzetten op Waterstof en de opslag van energie;
4. Gelet de overeenkomsten in de opgave en uitdaging in de Achterhoek, wisselen de gemeenten kennis en ervaringen uit over de realisatie van de warmtetransitie en gaan we op zoek/ creëren we financiële instrumenten om de gezamenlijke kansen te benutten;
5. In overleg met de industriepartners wordt een doelstelling geformuleerd die onderdeel wordt van de energiemonitor. De Achterhoek faciliteert de innovatie en denkt mee over het aantrekken van innovatiegelden/ -subsidies. Hierbij focus op MKB;
6. Naast de gezamenlijke lobby, stimuleert de Achterhoek initiatieven die bijdragen aan de vermindering van de (piek-) belasting van het elektriciteitsnetwerk. Denk daarbij aan warmtenetten, warmtebuffering en opslag van elektriciteit/ slim gebruik van bijv. elektrische auto's; en
7. De Achterhoek werkt gezamenlijk een duurzaamheidsvisie uit, om op basis daarvan de verdelingsvraagstuk vorm en inhoud te geven.

AKKOORD VAN GROENLO: MENUKAART UITVOERINGSPROGRAMMA

Variantentabel voor het kiezen van focus en richting voor de uitvoeringsprogramma's onder het Akkoord van Groenlo 3.0

Versie 2021.12.10

Dikgedrukte tekst

De **dikgedrukte** + **oranje** omlijnde cellen zijn door de Achterhoek gekozen als ambitie onder het huidige Akkoord van Groenlo. Daarmee is er voor de lagere thema's ook expliciet besloten dat deze – hoewel wél belangrijk – ergens anders belegd liggen.

Thematiek/ Scope	Toelichting	Geen onderdeel van het Akkoord van Groenlo; wel noodzakelijk i.k.v. een energieneutrale Achterhoek	Voldoen aan de wettelijke taak/ activiteiten die voortvloeien uit lopende trajecten	Focus-/ aandachtsgebied
Grootschalige opwek van elektriciteit	In zowel de RES als het scenario naar een energieneutrale Achterhoek, speelt – mede vanwege de beperkte warmtebronnen – is een grote rol weggelegd voor grootschalige opwek, met name door de beperkte omgang van warmtebronnen.	Er wordt verwezen naar de RES, maar de opgave wordt geen integraal onderdeel van de scope van het nieuwe AvG	Alle gemeenten committeren zich onder het nieuwe AvG aan de RES (1,35 TWh) opgave en werken gezamenlijk naar een werkbaar uitvoeringsplan	De Achterhoek onderschrijft de RES, maar streeft naar een groter aandeel opgesteld vermogen om binnen de regio energieneutraal te worden
Besparen & Isoleren in de gebouwde omgeving	In opeenvolgende versies van de energiemonitoring zijn de verwachtingen van verduurzaming van woningen naar beneden bijgesteld. Tegelijkertijd is er naar een energieneutrale Achterhoek een causaal verband tussen de mate van besparing en het benodigde opgestelde vermogen	Isoleren en besparen is een gemeentelijke aangelegenheid. Het wordt louter belegd binnen het proces tot de RES 2.0	Alle gemeenten committeren zich onder het nieuwe AvG aan het proces om te komen tot de RES 2.0 en werken gezamenlijk een isolatieprogramma uit.	De Achterhoek neemt als regio regie in de isolatie en besparingsopgave en gaat gezamenlijk – en samen met partners – invulling geven aan een stimuleringsprogramma na-isolatie en besparing om tot 11% besparing in 2030 en 26% besparing te geraken in 2050.
Groengas/ Hernieuwbare gas in de regio	Hoewel de verwachtingen van groen gas in de regio	Groengas ligt belegd bij de thematafel Landbouw	In het kader van de TVW's als programma onder de	Naast aandacht voor groen gas, gaat de Achterhoek ook

Thematiek/ Scope	Toelichting	Geen onderdeel van het Akkoord van Groenlo; wel noodzakelijk i.k.v. een energieneutrale Achterhoek	Voldoen aan de wettelijke taak/ activiteiten die voortvloeien uit lopende trajecten	Focus-/ aandachtsgebied
	meermalen naar beneden is bijgesteld en Waterstof op dit moment nog onzeker is, kunnen hernieuwbare gassen wel een rol spelen in de warmtetransitie en de verduurzaming van de industrie in de Achterhoek		omgevingswet en het ontbreken van landelijk beleid op groen gas, verkent de Achterhoek gezamenlijk hoe groengas binnen de regio gevaloriseerd kan worden. Naast aandacht voor groen gas, gaat de Achterhoek ook actief inzetten op Waterstof en de opslag van energie.	actief inzetten op Waterstof, waaronder een pilotwijk voor groene waterstof voor 2030
Warmtetransitie	Door een gebruik aan lokale warmtebronnen, is er een beperkt gemeentegrens-overstijgende scope. Echter, gelet de complexiteit en de grote opgave rondom de kleine clusters en de individuele warmteoplossingen, kan gezamenlijk optrekken voordelen hebben.	De warmtetransitie is een gemeentelijke aangelegenheid	Gelet de overeenkomsten in de opgave en uitdaging in de Achterhoek, wisselen de gemeenten kennis en ervaringen uit over de realisatie van de warmtetransitie en gaan we op zoek / creëren we financiële instrumenten om de gezamenlijke kansen te benutten.	De Achterhoek trekt gezamenlijk op en verkent verregaande mogelijkheden om gezamenlijk de warmtetransitie invulling te geven. Bijvoorbeeld via collectieve inkoop, een Achterhoekse ontwikkelmaatschappij, of anderszins
Innovatie/ Elektrificatie in de industrie	In de huidige scenario's is er voor de industrie slechts een procentuele efficiëntieverbetering meegenomen. Verduurzaming van processen, alsmede elektrificatie (of inzet groen gas) is niet meegenomen.	Verduurzaming van de industrie is een verantwoordelijkheid van de markt	In overleg met de industriepartners wordt een doelstelling geformuleerd die onderdeel wordt van de energiemonitor. De Achterhoek faciliteert de innovatie en denkt mee over het aantrekken van innovatiegelden/ -subsidies. Hierbij focus op MKB.	De Achterhoek neemt verantwoordelijkheid voor haar industrie en kijkt met de markt naar concrete mogelijkheden voor verduurzaming.

Thematiek/ Scope	Toelichting	Geen onderdeel van het Akkoord van Groenlo; wel noodzakelijk i.k.v. een energieneutrale Achterhoek	Voldoen aan de wettelijke taak/ activiteiten die voortvloeien uit lopende trajecten	Focus-/ aandachtsgebied
Netcongestie als bottleneck in de energietransitie	Netcongestie is een groot probleem in de Achterhoek en kan de bottleneck voor de energietransitie worden	Netcongestie is aan de netbeheerder (Liander) en zij zijn via de gemeentelijke contacten voldoende aangehaakt	De Achterhoek lobbyt en (onder-) handelt als één partij en maakt zodoende een gezamenlijke vuist naar de netbeheerder en (landelijke) overheid.	Naast de gezamenlijke lobby, stimuleert de Achterhoek initiatieven die bijdragen aan de vermindering van de (piek-) belasting van het elektriciteitsnetwerk. Denk daarbij aan warmtenetten, warmtebuffering en opslag van elektriciteit/ slim gebruik van bijv. elektrische auto's.
Ruimtelijke duurzaamheidsvisie	Iedere gemeente en streek binnen de Achterhoek heeft haar eigen karakteristieken en sterke punten. Voor een optimale energietransitie zou optimaal gebruik gemaakt moeten worden van de eigenschappen	Een visie op duurzaamheid en de ruimtelijke uitwerking daarvan doen we op gemeentelijk niveau. We kennen onze eigen opgave	De Achterhoek werkt gezamenlijk een duurzaamheidsvisie uit, om op basis daarvan de verdelingsvraagstuk vorm en inhoud te geven,	De Achterhoek treedt als één organisatie op voor de ruimtelijke ordening van de energietransitie en krijgt daarmee een 'boven-politiek' mandaat.
Verbreding ecosysteemdiensten naar energielandschappen (krachten benutten)	Landbouw is een belangrijk en historische onderdeel van de Achterhoek. De gemeenten willen dit behouden en de landbouw een integraler onderdeel maken van de transformatieopgave.	Landbouw is een gemeentelijke aangelegenheid en gemeentegrens-overstijgende thema's zijn al goed belegd bij de thematafel Landbouw.	Aspecten zoals biodiversiteit, geografische grondslagen en transformatie (nu en door de tijd heen) nemen we als integrale koppels mee in alle opgaven in de energietransitie.	De Achterhoek treedt als één organisatie op voor de ruimtelijke ordening van de energietransitie en krijgt daarmee een 'boven-politiek' mandaat.

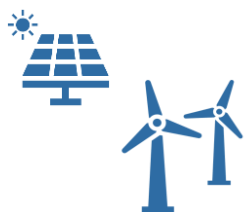
Thematiek/ Scope	Toelichting	Geen onderdeel van het Akkoord van Groenlo; wel noodzakelijk i.k.v. een energieneutrale Achterhoek	Voldoen aan de wettelijke taak/ activiteiten die voortvloeien uit lopende trajecten	Focus-/ aandachtsgebied
Mobiliteit - Laadinfrastructuur	In de ETM is aangenomen dat 20% van het passagiersvervoer elektrisch zal zijn in 2030. Prognoses voor het aandeel elektrische voertuigen lopen vaak tot 2025 en variëren flink. Op basis van huidige trends is de verwachting dat 4 – 16% elektrisch vervoer in 2025 reëel is.	Laadinfrastructuur heeft een onvoldoende regionaal karakter en is op gemeentelijk niveau voldoende geborgd. Gemeentegrens-overstijgende thema's zijn belegd bij de Thematafel Mobiliteit en Bereikbaarheid.	De Achterhoek maakt werk van de laadinfrastructuur en Maak voor het plaatsen van elektrische laadinfrastructuur gebruikt de kennis- en ondersteuning door de Nationale Agenda Laadinfrastructuur	De Achterhoek definieert milieu- of zero-emissie zones in de regio (waaronder alle steden, dorpen en kernen) per 2040.
Mobiliteit - Fietsinfrastructuur	Stimuleer uw inwoners om te lopen en de fiets te nemen door zoveel mogelijk vrije fietspaden en goede fietsstallingen te realiseren bij stations en centrumgebieden en door fietsparkeernormen in te stellen.	Het realiseren van vrije fietspaden en goede fietsenstallingen draagt bij, maar is eveneens bij uitstek een gemeentelijke aangelegenheid en nemen we derhalve niet meer in het AvG. Gemeentegrens-overstijgende thema's zijn belegd bij de Thematafel Mobiliteit en Bereikbaarheid.	--	De grote kernen binnen de Achterhoek liggen binnen ca. 30 km van elkaar. Dat biedt mogelijkheden voor slimme verbindingen middels fietssnelwegen en het stimuleren van (elektrisch) fietsen.
Mobiliteit - Bevorderen gebruik OV (o.a. RMP)	De transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem vergt een integrale aanpak en regionaal maatwerk. Integraal, omdat mobiliteit onlosmakelijk verbonden is met de leefomgeving. <i>(Handreiking van VNG)</i>	De huidige plannen en overlegstructuren geven voldoende houvast voor vertrouwen op een tijdige transitie die past bij de ambitie van de Achterhoek	De Achterhoek kijkt met de vervoerders naar mogelijkheden om het bestuursakkoord Busvervoer te versnellen naar 80% emissieloos in 2025 en 100% in 2028	De Achterhoek stelt - samen met andere maatschappelijke partners - een Achterhoeks Mobiliteitsplan op en voert dit integrale plan uit.

BIJLAGE 1: Feitelijke onderbouwing

Grootschalige opwek van elektriciteit

Voldoen aan de RES-opgave

Indien alle gemeenten zich onder het nieuwe AvG aan de RES-opgave committeren en gezamenlijk werken naar een werkbaar uitvoeringsplan zullen zij in totaal 1,35 TWh = 4,86 PJ moeten opwekken. Dit betekent 1 TWh (3,6 PJ) grootschalige opwek, waarvan 0,35 (1,26 PJ) TWh zon. Dit komt neer op onderstaande –verdeling die volgt uit de harde ambitie van 0,35 TWh ‘zon op dak’. Hieronder is dat weergegeven zoals volgt uit de studie van OverMorgen (Energimix RES-regio Achterhoek 2020).

ETM

Grootschalige opwek

3.600 TJ

154 windturbines

ETM

Zon

1.260 TJ

400.000 PV-panels op dak

225 hectare zonneveld

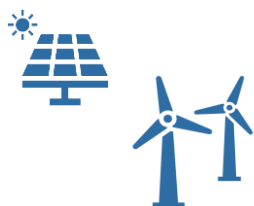
Daarbij moeten we natuurlijk wel constateren dat 35% van het RES-bod al is gerealiseerd en/of vergund. Dat maakt dat voor de uitvoering onder het Akkoord van Groenlo (zie variantentabel) er vooral aandacht zal moeten zijn voor de resterende 65%, wat voor een groot deel bestaat uit grootschalige opwek o.b.v. windenergie. Ook zijn deze doorvertalingen naar aantal/ oppervlakte panelen of de hoeveelheid windmolens is conservatief gekozen en kan minder worden door de verbetering van de techniek en/of grootte van de windmolens (4-5 MWe t.o.v. 3 MWe in het huidige EnergieTransitieModel (ETM)).

Energie neutraal in de Achterhoek

Indien de Achterhoek de RES onderschrijft, maar gezamenlijk naar een groter aandeel opgesteld vermogen streeft om binnen de regio energie neutraal te worden zullen zij in totaal 3,43 TWh moeten opwekken. Dit betekent dat onderstaande grootschalige energieopwek zal moeten worden gerealiseerd. De onderstaande getallen zijn gebaseerd op het streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030, zoals zijn berekend door OverMorgen³.

³ Bij een herdefinitie van de ambitie in de tijd en de herijking van het uitvoeringsprogramma onder een nieuw Akkoord van Groenlo, behoort ook een nieuwe

doorrekening van het Energietransitiemodel. Dit zal worden uitgevoerd na vaststelling van het Akkoord van Groenlo

ETMGrootschalige opwek6.970 TJ267 windturbines**ETM**

Zon

6.739 TJ

2.120.000 PV-panelen op dak

1404 hectare zonneveld

24.000 zonnecollectoren

26% BESPARINGGrootschalige opwek**8.494 TJ****325 windturbines**

op land (3 MW).

26% BESPARING

Zon

8.297 TJ

4.859.000 PV-panelen op dak

1.081 hectare zonneveld

23.000 zonnecollectoren

Besparen & Isoleren in de gebouwde omgeving

Indien alle gemeenten zich committeren onder het nieuwe AvG aan het proces om te komen tot de RES 2.0 dan werken zij gezamenlijk een isolatieprogramma uit. De Concept RES Achterhoek beschrijft een doelstelling om 'in te zetten op' energiebesparing: 'Besparen is de basis'.

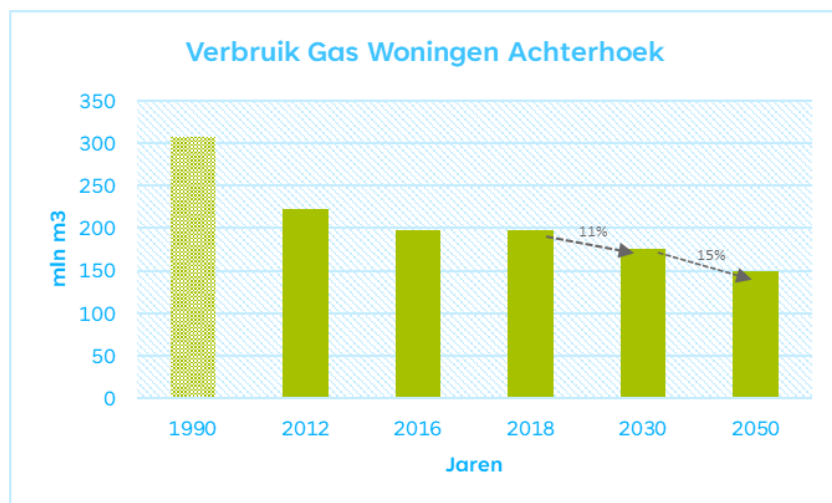
Indien de Achterhoek als regio regie neemt in de isolatie en besparingsopgave kunnen de gemeentes – eventueel samen met AGEM – gezamenlijk invulling gaan geven aan het stimuleringsprogramma na-isolatie en besparing om tot 11% besparing in 2030 en 26% besparing te geraken in 2050. Dit op basis van de analyse zoals uitgevoerd door Royal HaskoningDHV in het kader van de herijking van het Akkoord van Groenlo.

Het totaal verbruik van woningen en bedrijven is in 2018 slechts 3% minder dan in 2012. Woningen zijn ca. 18% minder elektriciteit gaan verbruiken ten opzichte van 2012, maar bedrijven zijn 3% meer gaan gebruiken. De ETM gaat uit van 1,5% isolatiebesparing per jaar. Dit lijkt op basis van het verleden een serieuze opgave.

Op basis van de Royal HaskoningDHV analyse lijkt deze opgaven onrealistisch. Uit deze analyse komt dat er een totale besparing van 26% mogelijk is in de verschillende gemeenten. Besparen is een belangrijke schakel in de energietransitie. Indien minder besparing wordt gerealiseerd zal dit vooral grote impact hebben op het benodigde aandeel zon en wind ter compensatie van het grotere verbruik aan aardgas voor gebouw verwarming, bij een streven naar een energieneutrale Achterhoek in 2030.

Tabel 2. Mogelijke energiebesparing t.o.v. 2018 per gemeente in de Achterhoek

Gemeente	Aantal woningen	Totale warmtevraag woningen (GJ/jaar)	Gemiddelde warmtevraag per woning (GJ/jaar)	Totale mogelijke besparing door isolatie (GJ/jaar)	% Energiebesparing
Aalten	12.028	455298	37,9	122060	27%
Berkelland	19.492	748216	38,4	189857	25%
Bronckhorst	16.213	677110	41,8	180557	27%
Doetinchem	26.509	823740	31,1	192857	23%
Montferland	16.016	608639	38,0	152158	25%
Oost Gelre	12.949	493729	38,1	130148	26%
Oude IJsselstreek	17.454	696812	39,9	178242	26%
Winterswijk	13.245	541982	40,9	143468	26%
Totaal	133.906	5.045.526	38	1.289.346	26%

Figuur 4. Historisch verbruik van gas van woningen in de Achterhoek met daarbij een mogelijke projectie van de besparingspotentie naar 2030 en 2050

Energiebesparing door isolatie woningen (analyse RHDHV)

O.b.v. type en eigenschappen van een woning is er gekeken naar de technische uitvoerbaarheid en de financiële rendabiliteit van maatregelen. Per woning wordt er een afweging gemaakt wat verstandig is, waarbij – een selectie van – onderstaande maatregelen worden toegepast: – Muur/Gevel: Spouwmuur, binnenmuur en/of buitengevel – Kruipruimte: bodem en/of vloer – Vloer: Vloer boven – Dak: Dak binnen en/of buiten – Glas: HR++ of Triple – Deurisolatie (wel/niet)

Groengas/ hernieuwbare gassen in de regio

In het kader van de TVW's als programma onder de omgevingswet en het ontbreken van landelijk beleid op groen gas, verkent de Achterhoek gezamenlijk hoe groengas binnen de regio gevaloriseerd kan worden. Dit zou betekenen dat er naar oplossingen en kansen gekeken wordt waarbij de baten – innovatie, verduurzaming, werkgelegenheid, geld etc. – binnen de regio blijven.

De Achterhoek kan ervoor kiezen naast aandacht voor groen gas ook de ambitie op hernieuwbare gassen te verbreden en daarmee ook actief te gaan kijken naar de mogelijkheden voor waterstof, waaronder bijvoorbeeld (grootschalige) opwek of een (pilot-) wijk voor groene waterstof voor 2030.

Daarbij moet wel opgemerkt worden dat het wel eerst noodzakelijk gaat zijn om eerst te verkennen wat de substantiële regionale energiebronnen zouden kunnen zijn.

Innovatie/ Elektrificatie in de industrie

Op dit moment is geen elektrificatie in de industrie meegenomen in de ETM. Wel wordt er een efficiëntieverbetering van 1,5% meegenomen in de ETM. Met namen in de voedsel en papierindustrie is veel te winnen op het gebied van elektrificatie.

Mobiliteit – Laadinfrastructuur

Laadinfrastructuur

Het aandeel elektrisch vervoer is in de ETM lager aangenomen dan in het GEA. GEA neemt een ontwikkeling aan van 30% elektrisch en 5% waterstof. In de ETM is aangenomen dat 20% van het passagiersvervoer elektrisch zal zijn in 2030. Prognoses voor het aandeel elektrische voertuigen lopen vaak tot 2025 en variëren flink. Op basis van huidige trends is de verwachting dat 4 – 16% elektrisch vervoer in 2025 reëel is. Om deze reden is een elektrificatie van 20% aangenomen in 2030. Daarnaast is een toename van vracht- en personenvervoer van 0,7% aangenomen en een toename van 40% in het aantal e-bikes. Vrachtvervoer is in de ETM meegenomen als 20% elektrisch en 10% waterstof. Voor het busvervoer is het bestuursakkoord aangehouden wat neerkomt op 100% emissieloos in 2030; 90% elektrisch/ 10% waterstof.

Fietsinfrastructuur

Stimuleer uw inwoners om te lopen en de fiets te nemen door zoveel mogelijk vrije fietspaden en goede fietsstallingen te realiseren bij stations en centrumgebieden en door fietsparkeernormen in te stellen. Daarnaast neemt – zeker sinds de Coronacrisis waarin veel mensen het openbaar vervoer meden – het aandeel elektrische fietsen en speedpedelecs (45 km/u) toe. Goede snelfietspaden tussen de steden en de grotere dorpen (liggen in de Achterhoek zelden meer dan 30 km uit elkaar) zou verder gebruik van de (elektrische) fiets ook voor langere afstanden kunnen bevorderen.

Regionaal/ Achterhoeks Mobiliteitsplan

De transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem vergt een integrale aanpak en regionaal maatwerk. Integraal, omdat mobiliteit onlosmakelijk verbonden is met andere aspecten van de leefomgeving, zoals wonen, economie en leefbaarheid. DE VNG heeft hiertoe een handreiking geschreven die als basis kan dienen voor een gezamenlijke aanpak. Neem de integraliteit van een dergelijk mobiliteitsplan én het bestaande bestuursakkoord busvervoer mee in de overweging

BIJLAGE 2: Besparen

Energie besparen en gebouwen beter isoleren zijn de eerste stappen voordat gebouwen aardgasvrij kunnen worden. De Achterhoek heeft daarom een **ambitie voor energiebesparing en isolatie** opgenomen in de variantentabel/ menukaart. De ambitie is gericht op **11% energiebesparing in 2030**. Daarbij streeft de Achterhoek ernaar dat **woningen in 2030 gemiddeld een schillabel B** hebben behaald (voor kantoren geldt dan energielabel A; landelijke doelstelling).

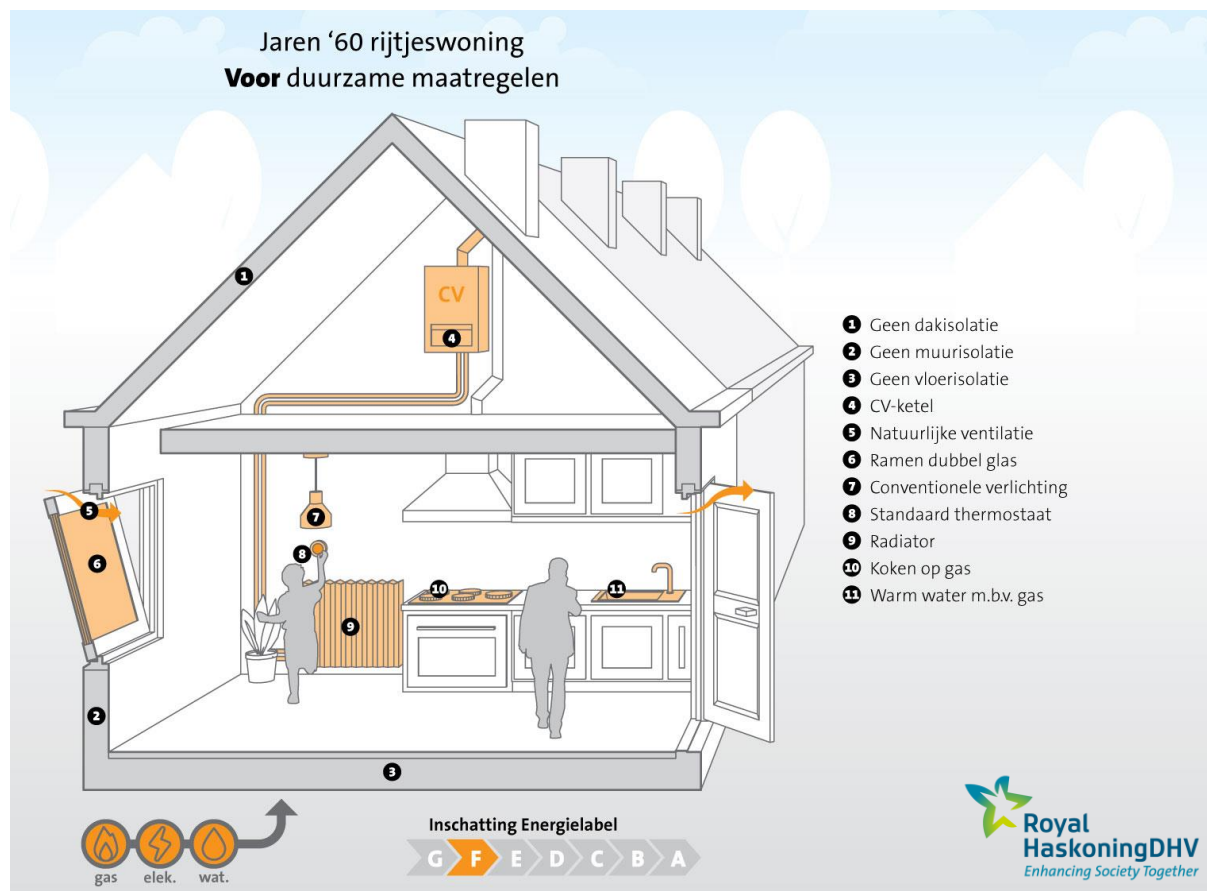
Een woning of gebouw is niet van het ene op het andere moment aardgasvrij. De eerste stap richting aardgasvrij bestaat uit het besparen van energie, onder andere door betere isolatie. Dit vraagt vaak serieuze aanpassingen aan het pand.

Gebouweigenaren kunnen direct aan de slag met energiebesparing, maar deze aanpassingen kosten geld en zijn niet altijd eenvoudig uitvoerbaar. Het minimaal benodigde isolatieniveau hangt ook af van de uiteindelijke warmteoplossing. Voor een individuele warmtepomp is bijvoorbeeld minimaal schillabel B nodig, alwaar voor een hybride warmtepomp of aansluiting op een warmtenet is schillabel C of D vaak ook voldoende (dit is afhankelijk van de temperatuur van de warmteoplossing) is.

We maken daarom onderscheid in 'geen spijt' maatregelen en aanvullende maatregelen. De geen spijt maatregelen zijn altijd goed, onafhankelijk van de warmteoplossing. Wie meer energie kan of moet besparen, kiest ook voor de aanvullende maatregelen.

Hieronder een voorbeeld van een tussenwoning, gebouwd in de jaren '60, waarbij de volgende maatregelen genomen kunnen worden (en als dusdanig ook zijn meegenomen in de analyse):

1. **[geen spijt]** Het aanbrengen van dakisolatie aan de binnenzijde van het dak,
2. **[geen spijt]** Het aanbrengen van spouwmuurisolatie,
3. **[geen spijt]** Het aanbrengen van vloerisolatie; wanneer er een kruipruimte aanwezig is, onder de vloer, maar anders kan er ook een isolerende laag onder de vloerbedekking of het laminaat/ parket/ linoleum/ etc. gelegd worden,
4. **[aanvullend]** De vervanging van de verwarmingsinstallatie is niet meegenomen in de analyse, omdat dit niet *per* definitie tot de 'geen spijt' maatregelen behoort,
5. **[geen spijt]** Kierdichting en aanbrengen van mechanische ventilatie,
6. **[geen spijt]** Het vervangen van dubbel glas voor HR++ glas
7. **[aanvullend]** Verlichting wordt niet meegenomen, omdat we naar het schillabel kijken voor de 'geen spijt' maatregelen,
8. **[aanvullend]** Ook het type thermostaat is niet meegenomen in de raming. Deze kan overigens wel een rol vervullen in het inzichtelijk maken van en de basis zijn voor de veranderingen in het energiegebruik,
9. **[aanvullend]** De radiatoren zien we als onderdeel van de verwarmingsinstallatie en zal navenant ook meegenomen moeten worden. Deze maatregel valt dan ook niet onder de categorie 'geen spijt',
10. **[aanvullend]** Het niet langer koken op gas, heeft geen invloed op het schillabel van de woning. Uiteraard is op termijn een andere manier van koken in een aardgasvrije gebouwde omgeving natuurlijk ook onvermijdelijk, en
11. **[aanvullend]** Warm tapwater is ook niet meegenomen, omdat ook dit niet meegenomen wordt in het schillabel. Wel zal er in alle gevallen een voorziening moeten komen, zodat te aller tijden er minimaal 55 graden Celsius op het tappunt geleverd kan worden.

Dit voorbeeld is slechts voor één type woning. Voor de voorliggende analyse naar het isolatiepotentieel in de Achterhoek hebben we naar alle verblijfsobjecten. In onderstaande tabel is te zien hoeveel energiebesparing er behaald kan worden wanneer alle 'geen spijt' maatregelen worden uitgevoerd (stap 1, 2, 3, 5 en 6 uit bovenstaand voorbeeld).

Het maximale besparingspotentieel is op het niveau van de individuele verblijfsobjecten in de Achterhoek berekend op basis van het toepassen van – waar mogelijk – HR++ glas, kierdichting en de na-isolatie van daken, spouwmuren en vloeren. Het bouwjaar, woningtype en het huidige energielabel liggen aan de berekeningen ten grondslag.

BIJLAGE 3: Toelichting energieenheden

In Nederland wordt in totaal ongeveer 1.360 PetaJoule (PJ) aardgas verbruikt. 1 PJ staat gelijk aan 1.000.000 GJ. Ter vergelijking: een gemiddeld huishouden in Nederland gebruikt jaarlijks ongeveer 1.240 m³ gas: ongeveer 0,04 TJ.

1 GJ = 1 GigaJoule = 1.000 MJ = 1.000 MegaJoule

1 TJ = 1 TeraJoule = 1.000 GJ = 1.000 GigaJoule

1 TJe = 1 TJ elektriciteit

1 TJth = 1 TJ thermisch, dat is warmte of koude

1 kWh elektriciteit (1 kiloWattuur) wordt omgerekend naar 1 TJ energie door met 3,6 te vermenigvuldigen en te delen door 1 miljoen. 1 TJ is daardoor gelijk aan 277.778 kWh. 1 kWh is gelijk aan 3,6 MJ.

1 m³ (1 kubieke meter) aardgas wordt omgerekend naar 1 TJ energie door met 31,65 te vermenigvuldigen (onderste verbrandingswaarde) en te delen door 1 miljoen. 1 TJ is gelijk aan 31.595 m³ aardgas. 1 m³ aardgas is gelijk aan 31,65 MJ.

BIJLAGE 4: Mobiliteit

Voorbeelden van een mogelijke richting in de uitvoeringsagenda wanneer men ertoe besluit ook mobiliteit onderdeel te maken van het AvG:

Laadinfrastructuur

Het aandeel elektrisch vervoer is in de ETM lager aangenomen dan in het GEA. GEA neemt een ontwikkeling aan van 30% elektrisch en 5% waterstof. In de ETM is aangenomen dat 20% van het passagiersvervoer elektrisch zal zijn in 2030. Prognoses voor het aandeel elektrische voertuigen lopen vaak tot 2025 en variëren flink. Op basis van huidige trends is de verwachting dat 4 – 16% elektrisch vervoer in 2025 reëel is. Om deze reden is een elektrificatie van 20% aangenomen in 2030. Daarnaast is een toename van vracht- en personenvervoer van 0,7% aangenomen en een toename van 40% in het aantal e-bikes. Vrachtovervoer is in de ETM meegenomen als 20% elektrisch en 10% waterstof. Voor het busvervoer is het bestuursakkoord aangehouden wat neerkomt op 100% emissieloos in 2030; 90% elektrisch/ 10% waterstof.

Fietsinfrastructuur

Stimuleer uw inwoners om te lopen en de fiets te nemen door zoveel mogelijk vrije fietspaden en goede fietsstallingen te realiseren bij stations en centrumgebieden en door fietsparkeernormen in te stellen.

Daarnaast neemt – zeker sinds de Coronacrisis waarin veel mensen het openbaar vervoer meden – het aandeel elektrische fietsen en speedpedelecs (45 km/u) toe. Goede snelfietspaden tussen de steden en de grotere dorpen (liggen in de Achterhoek zelden meer dan 30 km uit elkaar) zou verder gebruik van de (elektrische) fiets ook voor langere afstanden kunnen bevorderen.

Regionaal/ Achterhoeks Mobiliteitsplan

De transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem vergt een integrale aanpak en regionaal maatwerk. Integraal, omdat mobiliteit onlosmakelijk verbonden is met andere aspecten van de leefomgeving, zoals wonen, economie en leefbaarheid. DE VNG heeft hiertoe een handreiking geschreven die als basis kan dienen voor een gezamenlijke aanpak.

Neem de integraliteit van een dergelijk mobiliteitsplan én het bestaande bestuursakkoord busvervoer mee in de overweging.

AKKOORD VAN GROENLO 3.0

Voor meer informatie:

Thijs Boxem

| +316 412 26 328 | thijs.boxem@rhdhv.com

Caroline Grootenboer

| +316 123 89 748 | caroline.grootenboer@rhdhv.com

Persbericht

31 januari 2023

Nieuw Akkoord van Groenlo: samenwerken voor een energieneutrale Achterhoek

De colleges van de acht Achterhoekse gemeenten hebben ingestemd met het derde Akkoord van Groenlo. Samen gaan we voor een energieneutrale Achterhoek uiterlijk in 2050. Dat wil zeggen dat er dan evenveel energie duurzaam wordt opgewekt binnen de grenzen van de Achterhoek, als er verbruikt wordt. In lijn met het nationale Klimaatakkoord willen wij uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn. Met het akkoord herbevestigen de gemeenten de Achterhoekse samenwerking: samen d'r an. Het Akkoord van Groenlo 3.0 wordt de komende tijd voorgelegd aan de gemeenteraden.

Wethouder Gerjan Teselink van de gemeente Berkelland en bestuurlijk trekker: "We staan voor een grote opgave voor verduurzaming. En de huidige energiecrisis geeft onze opgave nog meer urgentie. Als individuele gemeenten krijgen we de opgave niet voor elkaar. Samen staan we sterker. Alle acht Achterhoekse gemeenten onderschrijven met dit nieuwe akkoord het grote belang van samenwerking op dit gebied."

Samen verantwoordelijkheid nemen om klimaatverandering tegen te gaan

Sinds het tweede Akkoord van Groenlo hebben we als Achterhoek veel bereikt. We hebben een gezamenlijk Energieloket opgericht, hebben een Regionale Energiestrategie en werken samen in projecten zoals Achterhoek Onderneemt Duurzaam en Zonnige bedrijvendaken. En we weten beter wat er nodig is om energieneutraal te zijn. De opgave voor duurzame opwek en energiebesparing is veel groter dan we in 2013 hadden aangenomen. Met het derde Akkoord van Groenlo sluiten we aan bij het nationale Klimaatakkoord. En gaan we voor een energieneutrale Achterhoek uiterlijk in 2050 (in plaats van 2030). Dit is ook in lijn met de keuze van de gemeenten om uiterlijk in 2050 helemaal van het aardgas af te zijn. Gezamenlijk nemen we de verantwoordelijkheid om klimaatverandering tegen te gaan. En zorgen we dat energie beschikbaar en betaalbaar blijft.

Voor een energieneutrale Achterhoek, zijn veel partijen nodig. Gemeenten vragen ondernemers, organisaties en onderwijsinstellingen het akkoord te ondersteunen en zelf ook aan de slag te gaan. Alleen samen kan het een succes worden.

Een regionaal Akkoord

Het Akkoord van Groenlo 3.0 is een regionaal akkoord. Dat betekent dat alle gemeenten instemmen met het akkoord. De komende tijd wordt het akkoord in de verschillende gemeenten voorgelegd aan de gemeenteraden met de vraag met dit akkoord in te stemmen.

Uitwerken in een regionale Uitvoeringsagenda

Na instemming door de gemeenteraden, stellen de gemeenten een gezamenlijke

uitvoeringsagenda op. Gemeente-overstijgende thema's als energiebesparing, duurzame verwarming in plaats van gas, zonne-energie op daken, zonnenvelden, windenergie en biogas komen hierin terug. Maar ook een actueel thema als de krapte op het netwerk van netbeheerders. In de uitvoeringsagenda is er ruimte voor variatie en voor specifieke lokale accenten.

Eerste Akkoord van Groenlo in 2009

In 2009 is het eerste Akkoord van Groenlo opgesteld. Het doel is een energieneutrale Achterhoek. En zo bij te dragen aan het tegengaan van de klimaatverandering, de betaalbaarheid van energiekosten en het creëren van werkgelegenheid. In 2013 is een tweede Akkoord van Groenlo gemaakt waarin het eerste akkoord is uitgewerkt.

Noot voor de redactie: Woordvoering over dit persbericht loopt via communicatie van de gemeente Berkelland 06-10117763.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Andra Eisink-Weg, GroenLinks

Datum indiening vraag: 01-02-2023

Datum verzending antwoord: 13-02-2023

Beeldvormende vergadering van: 14-02-2023

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Akkoord van Groenlo 3.0

Op de agenda staat de bespreking van het Akkoord van Groenlo 3.0. Wij hebben hier een aantal vragen over.

In het akkoord wordt vastgelegd dat de doelstelling voor Achterhoek energieneutraal verschoven is van 2030 naar 2050, omdat de opgave hoger is dan ingeschat in 2016.

Landelijk ligt er de in de klimaatwet vastgelegde doelstelling om in 2050 95% minder broeikasgassen (waaronder CO₂) uit te stoten ten opzichte van het peiljaar 1990, en een volledig emissievrije elektriciteitsproductie te hebben. In 2030 moet de emissie van broeikasgassen ten minste gereduceerd zijn tot een niveau van 55% ten opzichte van de uitstoot van 1990, men streeft zelfs naar 60%.

Om deze doelstellingen te bereiken, is een klimaatplan opgesteld.

In 2019 heeft de Hoge Raad de eis van Urgenda ingewilligd: in 2020 moet er een reductie van 25% ten opzichte van 1990 behaald zijn. Dat is in 2021 gelukt, met daarbij de kanttekening dat dit een corona-jaar was en de economische activiteiten relatief rustig waren.

Het kabinet geeft in de klimaatnota van november 2022 aan dat we nog niet op schema liggen voor 2030, laat staan voor 2050.

Verder is afgelopen week bekend geworden dat de 1,5 graad opwarming waarschijnlijk al volgend jaar wordt bereikt, terwijl dit verwacht werd rond 2030.

Om de klimaatdoelen te halen, moeten gemeenten hun steentje bijdragen. Dit o.a. door in de RES-regio waar zij toe behoren te zorgen voor voldoende opwek van elektriciteit door hernieuwbare energie. Daarnaast moet er fors ingezet worden op besparen, o.a. door beter isoleren.

Vraag:

Is het college het eens met de stelling dat wij medeverantwoordelijk zijn voor het behalen van de landelijke klimaatdoelstellingen? En dat we achterlopen op schema, en alle tanden bijgezet moeten worden om deze doelstellingen te halen?

Antwoord:

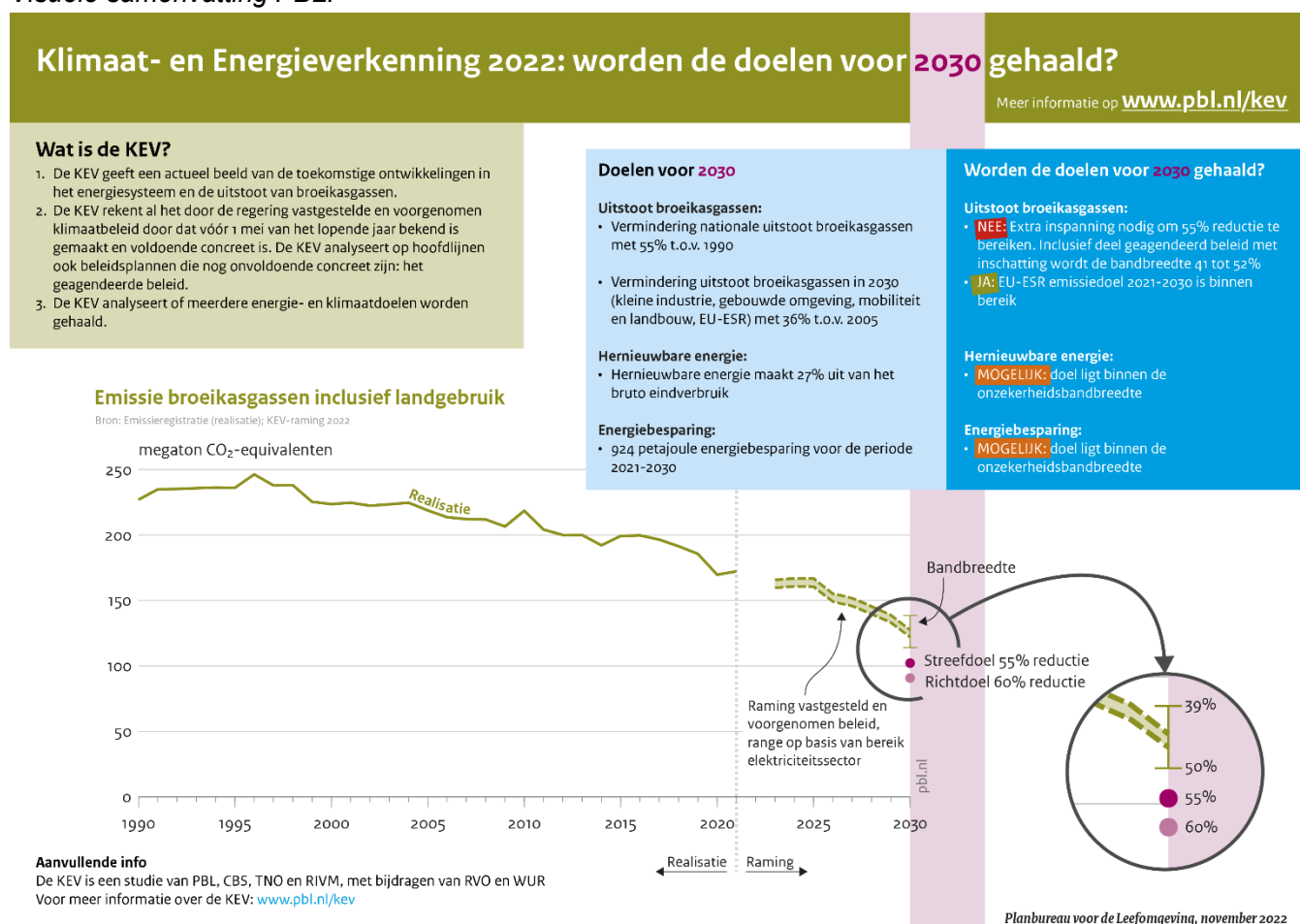
Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Ja, wij zijn het eens met de stelling in uw eerste vraag. Wij hebben de verantwoordelijkheid onze bijdrage te leveren aan de landelijke klimaatdoelstellingen. De afspraken die we daarvoor hebben gemaakt moeten wij nakomen. Dit zijn onder andere de Regionale Energiestrategie Achterhoek en onze Energie uitvoeringsprogramma en Transitievisie Warmte.

Conclusies over de landelijke voortgang en welke stappen nog nodig zijn, zijn te vinden in de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) van afgelopen november 2022. De jaarlijkse KEV wordt voorgeschreven door de Klimaatwet en geldt als één van de verantwoordingsinstrumenten van het Nederlandse klimaat- en energiebeleid. De KEV wordt opgesteld door PBL (Planbureau voor de Leefomgeving). Het PBL stelt dat de landelijke klimaatdoelstellingen voor 2030 mogelijk binnen bereik zijn. Maar dat daarvoor wel het trends in realisatie daadwerkelijk worden doorgezet, en extra inspanningen voor CO₂-uitstootreductie nodig zijn.

<https://www.pbl.nl/publicaties/klimaat-en-energieverkenning-2022>

Visuele samenvatting PBL:

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Het PBL heeft ook een monitor op de RES uitgebracht (PBL, 8 december 2022). Daaruit blijkt dat het landelijke doel van 35 TWh duurzame elektriciteitsproductie met zonne- en windenergie nog steeds wel haalbaar blijft. Maar dat het hiervoor wel nodig is dat geplande projecten, plannen en ambities daadwerkelijk tot realisatie komen.

U kunt de PBL RES monitor hier vinden: <https://www.pbl.nl/publicaties/monitor-res-2022>

Wij vinden het van belang om onze bijdrage te leveren door te focussen op de maatregelen waar wij zelf op kunnen sturen. Daarnaast is het van belang ook onze samenwerkingspartners (gemeenten, woningcorporaties, bedrijven, inwoners) te wijzen op onze gezamenlijke opgave en welke rol een ieder kan pakken.

U stelt dat het akkoord van Groenlo in lijn is met het klimaatakkoord. Ervan uit gaande dat u met klimaatakkoord de klimaatwet bedoelt, willen wij een toelichting op een aantal keuzes die gemaakt zijn in het akkoord.

Vraag:

U spreekt in het akkoord over energieneutraal. Dit is echter niet hetzelfde als vermindering van de emissies van broeikasgassen. U richt zich in het akkoord slechts op de energie, verbruikt in de bebouwde omgeving. U noemt hierbij geen streefgetal meer voor 2030, en heeft u het slechts over energieneutraal bebouwde omgeving in 2050. Hoe vindt u dit passen in de lijn van de klimaatwet?

Antwoord:

Het oude akkoord van Groenlo richtte zich op een energieneutrale Achterhoek in 2030 beperkt tot de energie die wordt verbruikt in de gebouwde omgeving (woningen en bedrijven). Het klimaatakkoord (en het daaropvolgend beleid zoals de klimaatwet) heeft een veel bredere scope. Met het nieuwe akkoord van Groenlo willen wij ook monitoren met diezelfde brede scope (ook wel sectoren en/of klimaattafels genoemd). En daarbij willen we ook de voortgang in de gaten houden ten opzichte van de landelijke termijnen van 2030 en 2050. Wij conformeren ons dus vanaf nu aan de landelijke wijze van monitoring en definities.

De exacte afbakening van sectoren en de uitvoering van het nieuwe Akkoord van Groenlo volgt uit de verdieping die wij nu aan het doen zijn voor de regionale uitvoeringagenda. Het kan bijvoorbeeld een keuze zijn om bij onze uitvoering mobiliteit niet mee te nemen, omdat wij als gemeenten daar geen sturingsmogelijkheden voor hebben. Overigens, los van wat wij regionaal afspreken binnen de kaders van het akkoord van Groenlo staat het ons vrij om als Berkelland eigen ambitieuzere doelstellingen vast te stellen.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

De bijdrage van gemeenten gaat natuurlijk vooral over de elektriciteitsopwekking, maar u kunt ook met uw beleid sturen op vermindering van de uitstoot van broeikasgassen door inwoners, organisaties en bedrijven. Besparen is tot op heden in de afgelopen 13 jaar nauwelijks gelukt, terwijl een groot deel van de doelstelling hier wel van afhangt. Wat gaat u anders doen dan de afgelopen 13 jaar, zodat dit wel gerealiseerd wordt?

Antwoord:

Onze huidige instrumenten hebben vooral de focus op energiebesparing bij de individuele woning of bedrijfspand. De afgelopen jaren hebben we door dit beleid al veel bedrijven en inwoners kunnen helpen. Wij lichten dit ook verder toe in een raadsbrief die wij op korte termijn naar u sturen over onze maatregelen voor duurzaamheid en de inzet van het Gelderse Winterfonds.

De komende jaren zullen we de focus verschuiven naar de 20% aardgasreductie die de raad in de Transitievisie Warmte heeft vastgesteld. We gaan onze inwoners, organisaties en bedrijven ondersteunen bij de stappen richting een aardgasvrije bebouwde omgeving.

Vraag:

Hoe gaat u inwoners, bedrijven en organisaties meekrijgen in het onderschrijven van het akkoord van Groenlo?

Antwoord:

Nadat de gemeenteraden in de regio hebben ingestemd met het akkoord zal hierover verder gecommuniceerd worden en zullen de gezamenlijke gemeenten andere partijen zoals organisaties, ondernemingen en onderwijsinstellingen in de Achterhoek vragen het akkoord te ondersteunen. Deze zomer bestaat het Akkoord van Groenlo 10 jaar, dit is een goede aanleiding om hier aandacht aan te geven.

Vraag:

Hoe gaat u sturen op gedragsverandering, dat, blijkt uit onderzoek, toch wel essentieel is om tot CO2-reductie te komen?

Antwoord:

Onze uitvoeringsorganisaties zoals het Energieloket, Achterhoek Onderneemt Duurzaam en Omgevingsdienst zijn zich bewust van het belang van gedragsverandering. Met elk advies en campagne-actie leren we onze doelgroepen beter kennen. Daarnaast is het van belang dat wij zelf als gemeente in onze eigen communicatie blijven inzetten op bewustwording en de urgentie.

Vraag:

U spreekt in het akkoord over de kracht van de regionale samenwerking. Echter wordt er o.a. bij het vormgeven van de omgevingsvisie weer gekozen voor eigen opwek van eigen gebruik. Hoe ziet de kracht van de samenwerking er dan precies uit?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord:

De uitdagingen zijn groot en veelvoudig. Als individuele gemeente kunnen we niet alles alleen aan. De kracht van de regio Achterhoek zit in de samenwerking, ook bij de energietransitie. Met de herbevestiging van het akkoord van Groenlo laten we als gemeenten zien dat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid aanvaarden.

Een goed voorbeeld hiervan is hoe wij ons Achterhoeks Energieloket gezamenlijk aansturen. We hebben één basis informatiecentrum voor de Achterhoek, en tegelijkertijd hebben we als gemeente de ruimte om voor campagnes op wijk- of kernniveau eigen afspraken te maken. En via de regionale uitvoeringsagenda leren we ook van elkaar wat werkt. Zo hebben wij de pilot met energiescans in Ruurlo via de regionale uitvoeringsagenda opgeschaald tot het project Achterhoek Onderneemt Duurzaam. En nemen wij bij energiearmoede onderdelen over van andere gemeenten als Doetinchem en Oude IJsselstreek.

Het geval dat u aanhaalt (tussentijdse presentatie eerste concept-omgevingsvisie in de raads werkgroep) berust op een misverstand. De door de raad vastgestelde Regionale Energiestrategie Achterhoek is integraal onderdeel van de omgevingsvisie. En ook in de RES Achterhoek staan afspraken over samenwerking en de gezamenlijke Achterhoekse opgave van 1,35 TWh duurzame elektriciteit opwek.

Vraag:

Er wordt aangegeven dat er menskracht te weinig is. Gezien de impact van temperatuurstijging, met gevolgen op allerlei terreinen, achten wij de opperste prioriteit hiervoor in de organisatie noodzakelijk. Er zouden dus andere keuzes gemaakt moeten worden, o.a. met betrekking tot personele inzet. Bent u het hier mee eens? Graag argumentatie en hoe u dit wil bereiken.

Antwoord:

Binnen de door de raad gestelde kaders voeren wij de begroting uit. Wij zijn bezig onze teams op peil te brengen om de opgave zoals verwoord in de begroting aan te kunnen. Onze opgave voor duurzaamheid en energie is groot en dat zien wij terug in de vraag naar menskracht. Niet alleen bij de gemeente, maar ook bij onze uitvoeringpartners. Dit blijft in deze arbeidsmarkt wel een uitdaging.

Vraag:

U heeft het in het akkoord en de bijlagen nog steeds over economische, en ik lees dan financiële groei. U zet in op innovatie en uitbreiding. Dit heeft consequenties voor de benodigde elektriciteit, en als de uitbreiding niet CO₂-neutraal is ook op de veroorzaakte uitstoot, en maakt het dus lastiger de doelstelling te bereiken. Worden er mogelijkheden bekeken hoe we meer waarde toe kunnen voegen aan onze Berkellandse en Achterhoekse economie, en zo dus voldoende aantrekkelijk blijven? Dus geen groei in kwantiteit, maar in kwaliteit, groei = verandering richting een regeneratieve economie, die bijdraagt aan de oplossing van het klimaat (en andere) problemen?

Antwoord:

Wij werken binnen de door de raad vastgesteld duurzaamheids- en economisch kaders. Zoals u het hier verwoordt lezen wij het niet terug in het akkoord van Groenlo. Het akkoord van Groenlo richt zich op de

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

verduurzaming in de Achterhoek om klimaatverandering een hoofd te bieden. Uiteraard juichen wij het toe als nieuwe duurzame ondernemingen zich hier willen vestigen en willen werken aan de nieuwe economie.

Binnen het huidige economische systeem, dat financieel is ingestoken, wordt veel gesproken over “verdienmodel”, “investeren”, “terug-verdientijd”. In dit model is geen ruimte om natuurherstel, verbetering van de publieke gezondheid door schonere lucht, schoner water, minder pesticiden en bestrijdingsmiddelen, minder fijnstof, betere biodiversiteit etc. Te waarderen in euro's. De schade van klimaatverandering betalen we echter al wel, niet alleen met onze steeds kwetsbaar wordende gezondheid en achteruitgang van onze leefomgeving, maar ook in euro's.

Vraag:

Kunt u een inschatting geven wat het de gemeente Berkelland de afgelopen 5 jaar gekost heeft aan het herstellen van schade door klimaatverandering en schade aangebracht door vervuilende economische activiteiten? Dit is, verwacht ik een complexe vraag, die waarschijnlijk niet sluitend beantwoord kan worden, maar ik zou een schatting waarderen, waarbij ik graag zie welke aspecten u dan meerekent (denk aan bomensterfte door droogte, extra bewateren, verwijderen gif uit o.a. water, vervuilde grond, waterzuivering, schade natuur dat hersteld moest worden, maatregelen tegen hitte etc.).

Is er een prognose te maken van de (toename van) deze kosten voor de komende 5 tot 10 jaar?

Antwoord:

Nee, dit kunnen wij niet. Dit zijn zaken die wij niet op zo een manier monitoren wat antwoord kan geven op uw vragen.

In 2009 zijn er al een aantal aspecten genoemd, waar men zich op zou richten om de doelstellingen te bereiken.

Vraag:

Kunt u aangeven hoe u het behalen van de doelstelling monitort? Gebeurt dit in de EUP en de P&C-cyclus? Is dit wel een complete monitoring en welke instrumenten worden dan evt. nog meer gebruikt?

Antwoord:

Het voornemen is om ook bij de methoden voor monitoring aan te sluiten bij de landelijke doelen en werkwijzen. Het Rijk stelt hiervoor ook instrumenten beschikbaar, welke veelomvattend zijn. Voorbeelden hiervan zijn:

- <https://klimaatmonitor.databank.nl/>
- <https://wijkpaspoort.vng.nl>

Het Dialoogplatform heeft haar analyse op de Berkellandse feiten en cijfers aan de raad gepresenteerd op 7 februari. Ook zij hebben van de landelijke bronnen gebruikgemaakt.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

De stap om onze voortgang op doelstellingen zichtbaarder te maken kunnen wij samen met u zetten. Bijvoorbeeld met de klankbordgroep en/of in informerende avonden. En ook de DET heeft aangegeven hierin een rol te willen spelen. Het is van belang dat we spreken over dezelfde definities en doelstellingen. Het uitwerken van het Energie Uitvoeringprogramma zien wij als goed proces om ook de monitoring met u samen te ontwikkelen.

Vraag:

Kunt u aangeven hoe het staat met:

- Duurzame straatverlichting;
- Milieuvriendelijk wagenpark;
- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed;
- Verduurzaming bedrijven?

Antwoord:

Over de verduurzaming van onze eigen bedrijfsvoering komen wij op korte termijn bij u terug. Door ziekte is het ons niet gelukt deze binnen de gestelde termijn te beantwoorden.

Inzage in de verduurzaming bij het bedrijfsleven geven wij in de eerder genoemde aanstaande raadsbrief.

Vraag:

Hoe staat het met de levering van lokale duurzame energie door AGEM? Is hiervoor in Berkelland een mogelijkheid?

Antwoord:

Alle inwoners en organisaties hebben de mogelijkheid om Agem te kiezen als energieleverancier. Onder het label Streekenergie is Agem aangesloten als wederverkoper bij Energie VanOns, een groene en coöperatieve leverancier. Het is de bedoeling dat Agem op termijn ook energie van Achterhoekse en eigen duurzame energieproductie gaat leveren.

Vraag:

In hoeverre wordt Stichting duurzaam verbouwen Achterhoek ingezet om bedrijven en eigenaren te helpen verduurzamen?

Antwoord:

Stichting duurzaam verbouwen Achterhoek is de voorloper van ons Achterhoekse Energieloket. De stichting heeft haar activiteiten en expertise overgedragen aan Agem. Sindsdien voert Agem ons Energieloket uit.

Vraag:

Welke duurzame projecten lopen er samen met bedrijven?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord:

Om bedrijven te informeren en te stimuleren over verduurzaming faciliteren wij onder andere de volgende activiteiten:

- *EML- en Label C-controles bij bedrijven door de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA).*
- *Energiescans voor MKB met Achterhoek Onderneemt Duurzaam (AOD). En vanwege de hoge energieprijzen is AOD overgeschakeld naar een crisisaanpak, en hebben we de Deuren-Dicht Actie gehad in de centra.*
- *In de loop van 2023 zullen we de opvolger van AOD starten, onder de noemer van het Achterhoekse Energie Expertisecentrum. We zijn hiervoor in afwachting van subsidie van provincie Gelderland.*
- *We starten nu met Agem fase 4 van Zonnige bedrijvendaken Achterhoek voor grote zonnedaken.*
- *Ook voor bedrijven en organisaties hebben wij een duurzaamheidslening. Deze maken we laagdrempeliger door middelen van het Winterfonds te gebruiken om de afsluitkosten te compenseren.*
- *Eind vorig jaar heeft Bedrijvenpark Borculo haar visieplan voor een toekomstbestendig bedrijventerrein vastgesteld. Wij zitten in het projectteam om dit visieplan te ondersteunen. De lessen uit dit traject willen wij gebruiken om ook op andere bedrijventerreinen te verduurzamen.*

In het raadsvoorstel wordt verwezen naar bijlage 6, het uitvoeringsprogramma per gemeente. Dit is echter niet bijgevoegd en zou nog niet af zijn.

Vraag:

kunt u aangeven wanneer dit uitvoeringsprogramma gereed is en wat de grote lijnen van dit programma zullen zijn?

Antwoord:

Daar waar in het raadsvoorstel wordt verwezen naar bijlage 6, hebben wij de bijlage 'historie en variantentabel' bedoeld. Deze fout is inmiddels hersteld.

Wij gaan in de raadsbrief 'maatregelen duurzaamheid en inzet Winterfonds' hier in detail op in. Deze raadsbrief komt bij uw raad ongeveer gelijktijdig met de beantwoording van uw vragen. Wij vertrouwen er op dat u het antwoord op deze vraag terugziet in de raadsbrief.

Veel van de huidige technieken zijn nog fossiel. Denk aan het gemeentelijk wagenpark, materieel nodig voor onderhoud, bouw, schoonmaak etc. Hier kan met een goed plan veel reductie van broeikasgassen gereduceerd worden. Aanschaf van deze apparatuur geldt als een investering die boekhoudkundig vaak over een langere termijn wordt afgeschreven. 2030 is echter al snel en ook 2050 is niet meer zo ver, zeker niet voor wat betreft afschrijvingstermijnen. Uit een onderzoek van TNO blijkt dat veel fossiele techniek al per 2030 van de markt moet. De NVDE pleit dan ook voor een omgekeerde routekaart (wanneer moeten we stoppen met het gebruiken van welke apparatuur).

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

Graag zien wij in het uitvoeringsprogramma een omgekeerde routekaart opgenomen, zodat we weten wanneer we met welke fossiele techniek moeten stoppen. Bent u hiertoe bereid?

Welke apparatuur is recent (tijdsspanne 2020-2023) nog fossiel aangeschaft? Om welke boekhoudkundige waarde gaat het hier en wat is de afschrijvingstermijn?

Welke apparatuur staat er in 2023-2025 op de agenda om vervangen te worden en wordt er dan gekeken naar niet fossiele alternatieven?

Antwoord:

Over de verduurzaming van onze eigen bedrijfsvoering komen wij op korte termijn bij u terug. Het is ons niet gelukt deze binnen de gestelde termijn te beantwoorden.

C: Vuijk, Matthew

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 579892
Onderwerp : Gewijzigd: Ontwikkelingen stimuleringsmaatregelen duurzaamheid en inzet Winterfonds
Verzonden : **23 FEB. 2023**

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsbrief informeren wij u over de ontwikkeling van het Energie Uitvoeringsprogramma 3 en de inzet van het Winterfonds, een subsidieregeling van de provincie Gelderland.

De doelstellingen voor duurzaamheid

Elk jaar wordt het belang van een energietransitie naar gebruik van schone en duurzame bronnen duidelijker. We willen af van fossiele brandstoffen. Dit vinden we belangrijk om klimaatverandering tegen te gaan, vanwege de maatschappelijke en geopolitieke effecten van olie- en gaswinning én met het oog op mogelijke lagere lasten voor inwoners en bedrijven. Zoals door u met motie M-21-04 aangegeven, sluiten wij aan bij de opgave die volgt uit het nationale Klimaatakkoord.

Onze eigen doelstellingen dragen dus bij aan de landelijke doelen voor CO2-reductie. U heeft daarvoor al vastgesteld: het streven naar 20% minder aardgasverbruik in 2030 (transitievisie warmte) en onze bijdrage aan de RES Achterhoek met zonneparken, windmolens en zon op dak. Er moeten voor de CO2-reductie nog veel stappen gezet worden, onder meer in de verduurzaming van de woningvoorraad en bij bedrijven. Dit willen we als gemeente graag samen doen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en Achterhoekse partners.

Als Achterhoek willen wij bijdragen aan de landelijke doelen door te gaan voor een 100% energieneutraal Achterhoek, uiterlijk in 2050. Dit willen wij afspreken met het nieuwe akkoord van Groenlo, waarin we vooral ook de samenwerking borgen. De exacte definitie van 'Achterhoek energieneutraal' en afbakening van sectoren volgt uit de verdieping die wij nu aan het doen zijn voor de regionale uitvoeringsagenda. Het kan bijvoorbeeld een keuze zijn om mobiliteit niet mee te rekenen, omdat wij als gemeenten daar geen sturingsmogelijkheden voor hebben. Overigens, los van wat wij regionaal afspreken binnen de kaders van het akkoord van Groenlo, staat het ons vrij om als Berkelland eigen ambitieuzere doelstellingen vast te stellen.

Energie en duurzaamheid heeft in Berkelland een lange en robuuste beleidslijn

Als Achterhoek werken we op het gebied van duurzaamheid al samen sinds 2009. In Berkelland hebben we sinds het college in 2013 instemde met het akkoord van Groenlo, samen al flink wat stappen gezet.

U hebt voor onze uitvoering de kaders vastgesteld door de vaststellingen van het Energie uitvoeringsprogramma (mei 2016 en mei 2019), het beleidskader Ruimtelijke ordening en duurzame energie (RODE; februari 2018 en herijking beoogd in 2023), de regionale energiestrategie (november 2021) en de Transitievisie Warmte (december 2021). Daarnaast maken we duurzaamheid steeds meer een integraal onderdeel van beleid in andere domeinen en onze eigen bedrijfsvoering. En is het een belangrijk kader in de omgevingsvisie.

De afgelopen jaren hebben we door dit beleid al veel bedrijven en inwoners kunnen helpen

Hoe belangrijk de kaders ook zijn, de resultaten boeken we in de samenleving. En we zijn blij dat een groot deel van onze inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven hiermee aan de slag is. Een aantal voorbeelden uit de afgelopen periode zijn:

- Wij hebben in 2009-2022 met Berkelland Bespaart ca. 4.000 subsidies toegekend voor een bedrag van € 1,7 miljoen. Particuliere huiseigenaren hebben de subsidie gebruikt om € 14,3 miljoen in energiemaatregelen te investeren. De subsidie wordt het meest gebruikt voor isolatie van spouwmuren, dubbel glas en vloerisolatie. We hebben een nieuwe bredere regeling beschikbaar vanaf 1 januari. We zien een grote toename in interesse, de werkvoorraad bedraagt eind januari ca. € 130.000 aan aanvragen.
- Via Achterhoek Onderneemt Duurzaam zijn in Berkelland ca. 180 MKB-bedrijven geholpen met een Duurzaam ondernemen en -energiescan in de afgelopen 3 jaar. Deze ondernemers geven aan als gevolg hiervan investeringsplannen ter waarde van € 3,7 miljoen te hebben, met een beoogde besparing van 416.000 m3 aardgas en 2,1 miljoen KWh. In deze winter is vanwege de hoge energieprijzen AOD overgeschakeld naar een crisisaanpak, en hebben we de Deuren-Dicht Actie gehad in de centra.
- 9 sport-, cultuur- en dorpsorganisaties hebben subsidie gekregen om hun accommodaties te verduurzamen. In totaal hebben wij € 100.000 subsidie verstrekt. Via het Winterfonds (zie verderop in deze brief) willen wij dit voortzetten.
- Met onze zonnedaken en zonneparken leveren wij een substantiële bijdrage aan de opgave voor duurzame energie.
- Samen met betrokken inwoners en belangenverenigingen hebben wij het dialoogplatform energietransitie opgericht (DET). In dit platform werken wij ideeën uit, delen wij kennis, en halen wij input op voor beleid (participatie).
- Met ProWonen werken we samen aan verduurzaming van de sociale huurwoningen. Recent hebben we onze prestatieafspraken geactualiseerd en de uitvoeringsagenda ambitieuzer gemaakt. Zo worden een 57 woningen met lage energielabel versneld verduurzaamd, en circa 315 huurwoningen verduurzaamd naar label A. Daarnaast werken wij samen in bijvoorbeeld in een pilot voor gespikkeld bezit en in het project Heerlijk thuis in huis.

Met, onder andere, bovenstaande instrumenten informeren, stimuleren en financieren wij de verduurzaming in Berkelland. Hiermee hebben we een goede basis met toegankelijke hulpmiddelen.

Uit de cijfers blijkt ook het effect van beleid en de inspanningen van iedereen in de gemeente

Ons Dialoogplatform Energietransitie (DET) heeft samen met Bureau Overmorgen de cijfers rondom de energietransitie geanalyseerd. Daarbij hebben zij gebruik gemaakt van de methoden en data die ook bijvoorbeeld door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) wordt gebruikt (nationale klimaatmonitor en de scenario-tool 'Energietransitie Model' van Quintel). Als Berkelland zijn we goed op weg in de energietransitie. De conclusie uit de cijfers is dat op basis van de huidige trends, wat er in de 'pijplijn' zit en met een aantal duidelijke strategieën, het doel van 55% CO₂-reductie in 2030 haalbaar is. Maar dan moeten bijvoorbeeld wel alle plannen voor duurzame opwek daadwerkelijk worden gerealiseerd; de netcongestie op tijd zijn opgelost; en de ambitie uit de transitievisie warmte van 20% aardgasbesparing in de gebouwde omgeving worden gehaald.

Op dinsdagavond 7 februari 2023 heeft de DET zichzelf gepresenteerd aan de gemeenteraad. Hierbij is ook uitgebreid stilgestaan bij de cijfers en zichtbare effecten.

Ondanks de stappen tot nu toe is de opgave nog ontzettend groot

We hebben nog een kleine 8 jaar tot 2030. Mede dankzij het werk samen met de DET hebben we een beeld hoeveel energiebesparing en duurzame opwek we nog te realiseren hebben. Onze inspanning de komende tijd zal zitten in het stevig doorzetten wat we al in gang hebben gezet, en het organiseren van de nieuwe aanpakken. Want de 'quick wins' zijn er nu wel uit.

Bestaand beleid en plannen moeten we helpen richting daadwerkelijke realisatie

Met het Energie Uitvoeringsprogramma 2 (2019-2022) hebben wij een brede basis neergezet voor verduurzaming in de bebouwde omgeving. De hulp voor individuele huiseigenaren en bedrijven hebben we op de rit. Ook voor de grootschalige zonneparken en makkelijk aan te sluiten zonnedaken hoeven we geen nieuw beleid of aanpak te ontwikkelen. Hiermee willen we niet zeggen dat we hier klaar zijn. Integendeel, er moet nog veel worden geïsoleerd en warmtepompen worden aangesloten. En een flink deel van de zonneparken en -daken moeten nog worden aangelegd. Deze uitvoering zullen we moeten helpen door onze bestaande ondersteuning voort te zetten. Dit zijn:

- Het Achterhoeks Energieloket met Agem voor particuliere huiseigenaren
- EML- en Label C-controles bij bedrijven door de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
- Energiescans voor MKB met Achterhoek Onderneemt Duurzaam, opvolger aanstaande
- Zonnige bedrijvendaken Achterhoek voor grote zonnedaken
- Subsidie Berkelland Bespaart, vanaf 2023 ook voor duurzame warmte en zonnepanelen
- Toekomstbestendig Wonen SVn-lening
- Duurzaamheidslening voor bedrijven en organisaties (zie ook Winterfonds hieronder)
- Subsidie Maatschappelijke initiatieven (zie ook Winterfonds hieronder)
- De 10 vergunde grootschalige zonneparken en 2 in procedure

Grote uitdagingen liggen ook op de onontgonnen terreinen

We willen doorgaan met de bovengenoemde bestaande instrumenten en strategieën. De visie en handelingsperspectieven hiervoor hebben we goed staan in beleid. Maar wij hebben ook grote uitdagingen in het ontwikkelen van nieuwe aanpakken en beleid. Zonder compleet te willen zijn, noemen wij hieronder een aantal grote uitdagingen die wij voor ons zien:

• Iedereen moet mee kunnen doen in de energietransitie

Urgent is het organiseren van de hulp voor mensen en organisaties die minder goed in staat zijn zelfstandig mee te doen in de energietransitie. Deels doen wij (en het Rijk) dit al via bijvoorbeeld de energietoeslag. Daarnaast is het plan van aanpak Energiearmoede (o.a. energiemaatjes, witgoedregeling, energie-bespaarbox) bijna gereed. Wij informeren u hier afzonderlijk over. Ook zetten wij het Winterfonds in waarover wij u verderop in deze brief informeren. Wat we nog aan het ontwikkelen zijn is de structurele aanpak voor de 'grote energiestappen' voor deze doelgroep.

• Aardgasafschakeling in een integrale gebiedstransformatie

Onze huidige instrumenten hebben vooral de focus op de individuele particuliere woning of bedrijfspand. Dit past goed bij de wens van onze inwoners om zelf keuzes over hun eigendom te maken, in een tijdpad dat bij hen past. Maar sommige keuzes moeten op het niveau van een wijk of bedrijventerrein worden gemaakt. En efficiëntieslagen zijn nodig om het benodigde tempo te halen en efficiënt om te gaan met de schaarse 'handjes' voor de uitvoering. We moeten hiervoor een gebiedsgericht planmatige aanpak van de aardgasafschakeling ontwikkelen. De eerste oefeningen hierin doen we met de projecten 'Neele Noord-Oost' en 'Toekomstbestendig bedrijvenpark Borculo'.

• Lokale regie en eigenaarschap

In heel Nederland en ook in Berkelland groeit de wens om bij belangrijke (en winstgevende) onderdelen van het energiesysteem niet afhankelijk te zijn van partijen die niet bij ons passen. Het liefst organiseren we als gemeenschap dit zelf, voor ons allen en door onszelf. Dit heeft betrekking op de grootschalige onderdelen, zoals warmtenetten en windmolens. En ook kleinschaligere zoals een buurtbatterij of een gezamenlijk zonnedak. Maar hoe organiseer je dat, hoe neem je daarin besluiten, en wie betaalt dat dan? En welke rol nemen wij als gemeente daarbij?

De uitdagingen vragen van ons een andere soort uitvoeringsprogramma

Onze inzet en maatregelen in de lijn van EUP2 zetten wij voort en vormen de basis voor de vormgeving van EUP3. De uitdagingen en ontwikkelingen vragen echter om een nieuwe manier van stimulering en ondersteuning. Met kortere cycli om sneller in te kunnen spelen op kansen en ontwikkelingen. Met een andere focus, innovatief en meer experimenteel.

We zien dat er veel innovatie nodig is in de energietransitie. Niet alleen in techniek, maar ook in de manier waarop we de transitie organiseren. We zoeken de mogelijkheden op die de huidige wetgeving biedt. Bijvoorbeeld om industrieterreinen van het net af te koppelen, zodat bedrijven onderling stroom kunnen uitwisselen.

De gemeente kan dit soort initiatieven ondersteunen, bijvoorbeeld met ambtelijke capaciteit en onderzoek. We werken samen met Liander aan slimme oplossingen voor netcongestie en lobbyen dat Berkelland een hoge prioriteit krijgt. Met onze eigen organisatie geven we het goede voorbeeld met de energietransitie. Met de stappen die wij doen willen wij inwoners en bedrijven inspireren.

Maar we kunnen niet alles tegelijk oppakken. EUP3 zal veel meer het karakter hebben van een ontwikkelagenda die de 'plussen' uitwerkt bovenop de basisvoorzieningen van EUP2. Wij zullen u actueel op de hoogte houden van de gang van zaken van de basisvoorzieningen (monitoring). Ook komen wij bij u als wij nieuw beleid of kaders nodig hebben om nieuwe ontwikkelingen tot uitvoering te krijgen. Eind dit jaar komen wij in ieder geval bij u terug met de eerste actualisatie EUP2/uitwerkingen 'plussen' van EUP 3 en geven we aan hoe we met u, bijvoorbeeld door een kortere doorlooptijd, de actualiteit in EUP 3 denken te pakken.

De kracht van de regio, Berkelland koploper in en met de Achterhoek

De uitdagingen zijn groot en veelvuldig. Als Berkelland kunnen we niet alles alleen aan. De kracht van de regio Achterhoek zit in de samenwerking, ook bij de energietransitie. Met de herbevestiging van het akkoord van Groenlo laten we als gemeenten zien dat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid aanvaarden voor een energieneutrale Achterhoek uiterlijk in 2050.

Er is een hoge mate van interactie tussen het niveau van de regionale uitvoeringsagenda en de uitvoeringsprogramma's van de gemeenten. Een goed voorbeeld hiervan is hoe wij ons Achterhoeks Energieloket gezamenlijk aansturen. We hebben één basis informatiecentrum voor de Achterhoek, en tegelijkertijd hebben we als gemeente de ruimte om voor campagnes in wijk- of kernniveau eigen afspraken te maken. En via de regionale uitvoeringsagenda leren we ook van elkaar wat werkt. Zo hebben wij de pilot met energiescans in Ruurlo via de regionale uitvoeringsagenda opgeschaald tot het project Achterhoek Onderneemt Duurzaam. En nemen wij bij energiearmoede onderdelen over van andere gemeenten als Doetinchem en Oude IJsselstreek.

Elke gemeente levert haar bijdrage, met het akkoord spreken we een minimum af. De Achterhoek werkt veel samen maar er zijn ook verschillen tussen de gemeenten. Elke gemeente bepaalt haar eigen ambitie, legt eigen accenten en heeft haar eigen specifieke lokale situatie. Individuele hogere ambitie is wenselijk. Dit wordt nader uitgewerkt in een nieuwe uitvoeringsagenda die daarna door alle colleges wordt vastgesteld. Wat wij al wel helder voor ogen hebben is dat we de schaal van de regio nodig hebben om de grote en complexe uitdagingen, waar we nog veel te leren en innoveren hebben, aan te gaan. Ons energie uitvoeringsprogramma 3 is vervolgens het kader waarin we de uitwerking voor Berkelland en onze accenten op die onderdelen vastleggen.

Winterfonds

De provincie Gelderland heeft onder de naam 'Gelders Winterfonds' geld beschikbaar gesteld aan alle gemeenten. Voor de gemeente Berkelland is dit € 206.820. Met deze subsidie kunnen maatschappelijke voorzieningen en MKB geholpen worden die door de hoge energieprijzen in de problemen komen.

We kiezen ervoor om in te zetten op duurzame maatregelen die de energierekening van maatschappelijke voorzieningen en MKB op lange termijn verlagen. En dus niet voor het geven van geld om alleen op korte termijn de energierekening te kunnen betalen.

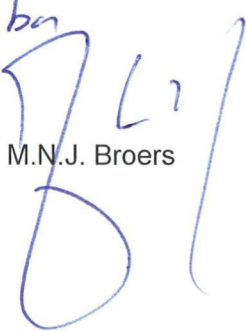
Wij gaan deze subsidie gebruiken om bestaande regelingen te versterken en/of aan te vullen. De subsidieregeling maatschappelijke initiatieven liep 31 december 2022 af en zetten wij opnieuw in voor een jaar tot 31 december 2023. Ook maken we de SVn-lening voor de verduurzaming van bedrijven en organisaties toegankelijker door de afsluitkosten voor deze lening te compenseren.

Ter afsluiting

Onze basis staat en we pakken door in de uitvoering. Wij houden u actueel op de hoogte over de stand van uitvoering op de basisvoorzieningen van EUP2 en zoeken hierin een passende vorm. De grote vervolgpoging vraagt om een andere aanpak en een ander soort uitvoeringsprogramma. Meer innovatief, flexibel en aansluitend op actuele ontwikkelingen en kansen. Gebruikmakend van regionale samenwerking en de kracht, kennis en inspiratie in onze samenleving en bij onze partners. Eind dit jaar komen wij in ieder geval bij u terug met de eerste actualisatie EUP2/uitwerkingen 'plussen' van EUP 3 en geven we aan hoe we met u, bijvoorbeeld door een kortere doorlooptijd, de actualiteit in EUP 3 denken te pakken.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering

Dossiernummer	3347
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	21 maart 2023
Agendapunt	11.a
Titel	Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (APV)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	21 maart 2023

Voorgesteld besluit

Besluit

1. Vaststellen Algemene plaatselijke verordening 2023 (Apv 2023)
2. De Verordening, sekswinkels, straatprostitutie e.d. 2010 intrekken.

Zaaknummer : 463407

Raadsvergadering : **21-03-2023**

Onderwerp : **Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (Apv)**

Collegevergadering : 17-01-2023

Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum

Steller : Konings - Nijhoff, Myra, Team tel. : 0545250468
Dienstverlening en BOA's

Te nemen besluit

- Vaststellen Algemene plaatselijke verordening 2023 (Apv).
- De Verordening seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d. intrekken.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De basis van onze Apv is de modelverordening van de VNG. Sommige artikelen hebben we 'Berkellands' gemaakt. Om weer een actuele Apv te hebben stellen we voor de laatste aanpassingen van de VNG in de Apv te verwerken. Hoofdstuk 3 van de Model-Apv wordt weer opgenomen. Daarom moet de verordening uit 2010 worden ingetrokken.

Op 20 december 2022 is door de gemeenteraad een motie aangenomen over een verbod op de klaphamer. Deze wordt nu opgenomen. Daarnaast stellen wij aanpassingen voor in het artikel over carbidschieten, die de veiligheid ten goede komen.

Argumentatie

De Apv is het klassieke voorbeeld van een autonome gemeentelijke verordening. We hebben voor een groot deel de model-verordening van de VNG overgenomen. Maar sommige artikelen hebben we aangepast en Berkellands gemaakt. En andere zaken regelen we weer apart in verordeningen. Dat geldt bijvoorbeeld voor Hoofdstuk 3 Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie en dergelijke. Dit hoofdstuk is in 2010 op verzoek van een raadslid niet opgenomen in onze Apv. Er is een aparte verordening en aparte Nadere regels Seksinrichtingen en escortbedrijven 2011 voor gemaakt. Het is veel werk om te kijken wat er precies veranderd is in de model-verordening en dat weer te vertalen naar de Berkellandse regels. In de Nadere regels staan veel technische bepalingen, die ook landelijk geregeld zijn. Wij stellen voor dit hoofdstuk gewoon weer op te nemen in onze Apv, net als in de omliggende gemeenten. Dan weten we zeker dat we aansluiten bij de actualiteit, omdat we de Apv regelmatig aanpassen. Verder hebben we het artikel over carbidschieten aangepast en het gebruik van een klaphamer verboden. Berkelland was de enige gemeente in de Achterhoek die geen maximum stelt aan de 'melkbus'. Dat is nu aangepast. In Berkelland mag, net als in de omliggende gemeenten, een bus gebruikt worden met een maximale inhoud van 40 liter. De bus moet worden afgesloten door een (voet)bal. In feite verandert er niets en sluiten we aan bij het huidige gebruik van de meeste carbidschutters in onze gemeente. Door het voorkomen van te risicovolle situaties zorgen we ervoor dat de traditie in stand kan blijven. Als er sprake is van carbid schieten door een persoon onder de achttien jaar moet er een volwassen toezichthouder aanwezig. De toezichthouder is niet onder invloed van alcohol en drugs.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn weinig risico's. De Apv is een gemeentelijke verordening die we zelf vaststellen.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Financiën

N.v.t.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

N.v.t.

Communicatie

We plaatsen een artikel in Berkelbericht en onze website waarin we de opvallendste wijzigingen benoemen en toelichten:

- weer opnemen van een hoofdstuk over Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie en dergelijke. Dat was geregeld in een aparte verordening;
- aanpassen artikel over carbidschieten door een voorschrift op te nemen over de maximale inhoud van een 'bus'
- het verbieden van het gebruik van een klaphamer.

Verder wordt de verordening gepubliceerd op Overheid.nl. En de gewijzigde verordening wordt toegezonden aan de politie en het Openbaar Ministerie.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Dit is geen grote aanpassing van de huidige Apv. Daarom hebben we afgezien van participatie.

Planning en evaluatie

Het bijhouden van een verordening als de Apv vergt permanente aandacht. In de toekomst zal de Omgevingswet van grote invloed zijn en zal er straks een veel kleinere Apv overblijven met waarschijnlijk alleen zaken over openbare orde en veiligheid. De verwachting is dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet plaatsvindt op 1 juli 2023. Zodra de definitieve datum bekend is komt hierover een apart voorstel.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven. In de Apv staan regels voor de handhaving van de openbare orde in de gemeente.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21-03-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17-01-2023;

b e s l u i t :

1. Vaststellen Algemene plaatselijke verordening 2023 (Apv 2023)
2. De Verordening, sekswinkels, straatprostitutie e.d. 2010 intrekken.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21-03-2023

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (Apv)

De Apv regelt allerlei zaken om overlast en onveilige situaties te kunnen aanpakken in onze gemeente. Het algemeen belang en in het bijzonder de openbare orde wordt daarmee beschermd. Daarvoor moet de Apv wel regelmatig aangepast worden om actueel te blijven. Toegevoegd is een "was-wordt" tabel met alle wijzigingen.

Artikel 2:73a Carbidschieten*

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetyliden (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Het is verboden in de openlucht met carbid te schieten.
3. Het verbod in het tweede lid geldt niet als wordt voldaan aan de volgende voorschriften:
 - a. het carbidschieten vindt plaats op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur;
 - b. bij het carbidschieten wordt gebruik gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 40 liter, die worden afgesloten met een (voet)bal;
 - c. er uiterlijk 3 dagen van tevoren digitaal een melding is gedaan bij het college;
 - het carbidschieten vindt plaats buiten de bebouwde kom op een afstand van tenminste 100 meter van gebouwen van derden;
 - d. het vrij schootsveld bedraagt tenminste 75 meter en binnen dit schootsveld bevindt zich geen publiek of andere personen en zijn geen openbare wegen of paden gelegen;
 - e. de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen. Als er sprake is van carbid schieten door een persoon onder de achttien jaar is er een volwassen toezichthouder aanwezig. De toezichthouder is niet onder invloed van alcohol en drugs .
4. Het college kan ontheffing van het verbod in het tweede lid verlenen.
5. Het in het tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73b Klaphamer*

1. Onder een klaphamer wordt verstaan: een mechaniek waarmee een ontploffing uitgelokt kan worden. Het hiervoor gebruikte apparaat bestaat uit een zware hamer en een metalen plaat waarop poedervormig magnesium, magnesiumchloraat of een mengsel van bijvoorbeeld zwavel en natriumchloraat wordt gelegd.
2. Het is verboden in de openlucht een klaphamer te gebruiken.

Met de introductie van het verbod op de klaphamer in de APV is het goed om ook nog eens te kijken wat er aan voorzorgen zijn met betrekking tot carbid schieten. Wat opvalt is dat in Berkelland in tegenstelling tot alle omliggende gemeenten er geen enkele beperking is opgenomen die de veiligheid ten goede komt. Daarom toch een aanpassing van het artikel over carbidschieten.

Carbidschieten

Gemeente	Max liter van de “melkbus”	Bal of iets dergelijks	Dierverblijven
Berkelland	Nee	Nee	Nee
Aalten	40	Ja	300
Oost-Gelre	40	Ja	300
Winterswijk	40	Ja	300
Bronckhorst	40	Ja	300
Doetinchem	40	Ja	300
Oude IJsselstreek	40	Ja	300
Montferland	40	Ja	300
Lochem	35	Ja	300
Hof van Twente	30	Ja	150
Haaksbergen	50	Ja	150

Berkelland

Artikel 2:73a Carbidschieten*

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetylene gas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Het is verboden in de openlucht met carbid te schieten.
3. Het verbod in het tweede lid geldt niet als wordt voldaan aan de volgende voorschriften:
 - a. het carbidschieten vindt plaats op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur;
 - b. er uiterlijk 3 dagen van tevoren een melding is gedaan bij het college;
 - c. het carbidschieten vindt plaats buiten de bebouwde kom op een afstand van ten minste 100 meter van gebouwen;
 - d. het vrij schootsveld bedraagt tenminste 75 meter en binnen dit schootsveld bevindt zich geen publiek of andere personen en zijn geen openbare wegen of paden gelegen;
 - e. de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen.
4. Het college kan ontheffing van het verbod in het tweede lid verlenen.
5. Het in het tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.

Raadsvergadering : 21-03-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van het college burgemeester en wethouders van 16 januari 2023;

gelet op de artikelen 149, 149a, 151a, 151b, 151c, 151d, 154 en 154a van de Gemeentewet, de artikelen 3 en 4 van de Wet openbare manifestaties, de artikelen 4, 25a, 25b, 25c en 25d van de Alcoolwet, artikel 5.13 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de artikelen 2.18, eerste lid, onder f en g, en vijfde lid, 2.21 en 3.148, tweede lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 30c, tweede lid, van de Wet op de kansspelen, artikel 3 van de Winkeltijdenwet en artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994;

overwegende dat het aanbeveling verdient regels te stellen ter handhaving van de openbare orde;

b e s l u i t :

vast te stellen de : **Algemene plaatselijke verordening 2023**

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Begripsbepalingen*

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bebouwde kom: het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
- bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- *bouwwerk: hetgeen in artikel 1:1 eerste lid van de Bouwverordening Berkelland 2018 daaronder wordt verstaan;
- bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;
- college: het college van burgemeester en wethouders;
- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet;
- handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
- parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;
- voertuig: hetgeen daaronder verstaan wordt in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens, kinderwagens en kinderwagens, en rolstoelen;

- *weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing als beslist wordt op een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 2:10, vijfde lid, of een vergunning als bedoeld in artikel 2:11.

Artikel 1:3

(vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
- c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn of, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of
- e. de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. Een vergunning of ontheffing kan in ieder geval worden geweigerd in het belang van:
 - a. de openbare orde;
 - b. de openbare veiligheid;
 - c. de volksgezondheid;
 - d. de bescherming van het milieu.

2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1 Voorkomen of bestrijding van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenschooling en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenschooling, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Degene die op een openbare plaats:
 - a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
 - b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
 - c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenschooling; is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2.1a Onbetamelijk gedrag*

Het is verboden iemand in het openbaar uit te jouwen, na te schreeuwen, of met aanstoot gevende taal lastig te vallen of op andere wijze overlast te bezorgen.

Artikel 2:2 Optochten

(gereserveerd; zie artikel 2:24 en 2:25)

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 72 uur voordat de betoging, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
 - a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
 - b. het doel van de betoging;
 - c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
 - d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route;
 - e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;
 - f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de betoging valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.

5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden op verzoek een kennisgeving in behandeling nemen buiten deze termijn.

Artikel 2:4

(vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Artikel 2:5

(vervallen; opgenomen in artikel 2:3)

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

(niet opgenomen)

Artikel 2:7

(vervallen; zie artikel 2:25)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(gereserveerd)

Artikel 2:9 Vertoningen op openbare plaatsen

(niet opgenomen)

Afdeling 2 Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare plaatsen

Artikel 2:10 Voorwerpen op en aan de weg

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
 - a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren voor een doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer en onderhoud van de weg; of
 - b. niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.
2. Van een belemmering voor de bruikbaarheid van de weg is in ieder geval sprake wanneer niet tenminste een vrije doorgang van 1,2 meter wordt vrijgelaten op voet- en fietspaden en van 3,5 meter op een rijbaan voor gemotoriseerd verkeer.
3. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen voor terrassen, uitstallingen en reclameborden.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. De ontheffing wordt verleend als omgevingsvergunning door het college als het in het eerste lid bedoelde gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
6. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
 - b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
 - c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijk voorschrift een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend.
7. Het verbod is ook niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Wegenverordening Gelderland.
8. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg*

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. De vergunning wordt verleend als omgevingsvergunning door het bevoegd gezag als de activiteiten zijn verboden bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht, mits de werkzaamheden ten minste acht weken voor het begin aan het college zijn gemeld.
4. Het verbod is voorts niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wegenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de e Wegenverordening Gelderland, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI) 2015.
5. Op de aanvraag om een vergunning bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8 wordt de vergunning slechts geweigerd:
 - a. ter voorkoming van gevaar voor het verkeer op de weg;
 - b. als de uitweg zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
 - c. als door de uitweg het openbaar groen op onaanvaardbare wijze wordt aangetast, of
 - d. als er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een andere uitweg wordt ontsloten, en de aanleg van deze tweede uitweg ten koste gaat van een openbare parkeerplaats of het openbaar groen.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of de Wegenverordening Gelderland.

Artikel 2:13

(vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

(niet opgenomen)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of voor het wegverkeer hinder of gevaar ontstaat.

Artikel 2:16 Openen straatkolken en dergelijke

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:17 Kelderingen en dergelijke

(niet opgenomen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

(niet opgenomen)

Artikel 2:19

(vervallen)

Artikel 2:20

(vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk, camera's overeenkomstig het bepaalde artikel 2:77, voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2010, Waterstaatswet 1900, de onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

(niet opgenomen)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

(niet opgenomen)

Artikel 2:23a(Slaap)verblijf op een openbare plaats

1. Het is verboden de weg of een openbare plaats als slaappleats te gebruiken of op of aan de weg of een openbare plaats een voertuig, woonwagen, tent of ander onderkomen als slaappleats te gebruiken, daarin te overnachten of daartoe gelegenheid te bieden.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen en niet voor vrachtwagenchauffeurs die bij de uitoefening van hun beroep in de cabine van hun vrachtwagen overnachten en als de weg of de openbare plaats deel uitmaakt van een evenemententerrein.
4. Op de ontheffing bedoeld in het tweede lid is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 3 Evenementen

Artikel 2:24 Begripsbepaling*

1. Onder evenement wordt verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
 - a. Bioscoop- en theatervoorstellingen;
 - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22;
 - c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
 - d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
 - e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
 - f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:39;
2. Onder een evenement wordt ook verstaan:
 - a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie;

- c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;
- d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
- e. een klein evenement, bv. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag.

Artikel 2:25 Evenement*

1. Het is verboden zonder vergunning of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te houden
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor:
 - a. wedstrijden en spelactiviteiten van (sport)verenigingen die als regulier zijn aan te merken uitgezonderd wanneer het een voetbalwedstrijd betreft tegen een club die deelneemt aan een competitie uit het betaalde voetbal;
 - b. optochten, rondgangen, serenades die geen deel uitmaken van een grootschalig evenement (onder grootschalig evenement worden onder andere de volksfeesten en carnavalsoptochten verstaan);
 - c. wandel- en fietsactiviteiten;
 - d. kaartleesritten/oriënteringsritten;
 - e. activiteiten die naar hun aard het klimaat verbeteren binnen een winkelgebied (springkussen, kleine draaimolens en dergelijke);
 - f. verenigingsfeesten, buurtfeesten en schuttersfeesten waarbij geen openbare wegen worden afgesloten en/of een tent of anderszins een tijdelijk onderkomen wordt geplaatst voor maximaal 150 personen;
3. Het bevoegd gezag kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen voor evenementen.
4. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, ingeleverd als er een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2.1, eerste lid van dat Besluit.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 en voor zover het bepaalde in het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, daarin niet voorziet, kan de vergunning als bedoeld in het eerste lid worden geweigerd als blijkt dat het evenementterrein met toebehoren (zoals tenten en kramen en installaties) op zichzelf dan wel met toebehoren, in onderlinge samenhang bezien, niet brandveilig is;
6. Onverminderd het bepaalde in het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, gelden voor evenementen genoemd in het tweede lid de volgende voorwaarden:
 - a. de openbare weg ten behoeve van het evenemententerrein wordt niet afgesloten;
 - b. er wordt geen tent of anderszins een tijdelijk onderkomen voor meer dan 150 personen geplaatst;
 - c. het evenement geeft weinig tot geen overlast voor de leefomgeving;
 - d. de organisator is verplicht het evenement ten minste drie weken voor het begin te melden aan de burgemeester .
7. De burgemeester kan naar aanleiding van de melding als bedoeld in het vijfde lid binnen 14 dagen na ontvangst van de melding, voorschriften verbinden aan het te houden evenement in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu.
8. De burgemeester kan binnen 14 dagen na ontvangst van de melding besluiten het organiseren van een evenement als bedoeld in het tweede lid te verbieden, als daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
9. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het geregeld onderwerp wordt voorzien door artikel 10, juncto 148 van de Wegenverkeerswet 1994.
10. Op aanvraag om een vergunning bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

Afdeling 4 Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Begripsbepalingen*

1. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting verstaan een hotel, restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis, clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijsen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt;
2. Een buiten de in het eerste lid bedoelde besloten ruimte liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijsen voor directe consumptie ter plaatse kunnen worden bereid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van de besloten ruimte.
3. Bijverdiensten: inkomsten die naast werk of uitkering een bron van inkomen zijn, maar niet de hoofdmoot vormen.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting*

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning als de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het bestemmingsplan.
3. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning slechts geheel of gedeeltelijk weigeren als naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat:
 - a. de woon- of leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed; of
 - b. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
4. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in een:
 - a. winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
 - b. zorginstelling;
 - c. museum; of
 - d. bedrijfskantine of -restaurant.
5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan:
 - a. openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
 - b. openbare inrichtingen die aan kunnen tonen dat de opbrengsten van logies, drank en/of eten bijverdiensten zijn.
6. De vrijstelling in artikel 5 wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en drugshandel in of bij de inrichting.
7. Op de aanvraag om een vergunning of een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:29 Sluittingstijd*

1. Openbare inrichtingen zijn gesloten op maandag tot en met zondag tussen 2.00 uur en 6.00 uur.
2. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.

4. Het eerste en het derde lid zijn niet van toepassing op situaties waarin bij of krachtens de Wet Milieubeheer is voorzien.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin [artikel 13b van de Opiumwet](#) voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen*

1. Het is verboden in een openbare inrichting:
 - a. de orde te verstoren;
 - b. zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid.
 - c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.
 - d. in enigerlei vorm met of om geld te spelen.
2. Het gestelde in het eerste lid onder d is geldt niet voor kansspelautomaten waarvoor op grond van artikel 30b van de Wet op de Kansspelen vergunning is verleend door de burgemeester.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen

(niet opgenomen)

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Als een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van de artikelen 2:28 tot en met 2:30.

Artikel 2:34

(vervallen)

Afdeling 5. Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de Alcoholwet

Artikel 2:34a tot en met 2:34g

(niet opgenomen, geregeld in een aparte verordening)

Afdeling 6 Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Begripsbepaling

(niet opgenomen)

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

(niet opgenomen)

Artikel 2:37 Nachregister

(niet opgenomen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister (niet opgenomen)

Afdeling 7 Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:38a Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven hebben dezelfde betekenis als in die wet.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de Kansspelen of de Verordening speelautomatenhal Berkelland 2016.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
 - a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
 - b. de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:40 Speelautomaten

1. In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
2. In laagdrempelige inrichtingen zijn kansspelautomaten niet toegestaan.

Afdeling 8 Maatregelen ter voorkoming overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden zijn niet van toepassing op personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden*

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
 - a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;

- b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering direct ter inzage af te geven.
5. Het college kan aanplakborden aanwijzen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:42a Verkiezingsborden*

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak verkiezingsborden te plaatsen of geplaatst te houden anders dan in de drie weken voorafgaand aan Europese, landelijke, provinciale-, gemeentelijke- of waterschapsverkiezingen. Dit verbod geldt niet voor door het college aangewezen aanplakborden.
2. De verkiezingsborden moeten uiterlijk drie dagen, na de datum waarop de verkiezingen zijn gehouden, verwijderd worden.
3. Deze regels gelden ook voor borden, waarop een referendum in de gemeente wordt aangekondigd.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke*

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur of verfstof of verf gereedschap te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing, als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42 en 2:42a*.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.

Artikel 2:44a Vervoer geprepareerde voorwerpen*

1. Het is verboden op de weg of in de nabijheid van winkels te vervoeren of bij zich te hebben een voorwerp dat er kennelijk toe is uitgerust om het plegen van (winkel)diefstal te vergemakkelijken.
2. Het verbod is niet van toepassing als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het bedoelde voorwerp niet bestemd is voor de in dat lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen en dergelijke

(niet opgenomen)

Artikel 2:46 Rijden over bermen en dergelijke

(niet opgenomen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:

- a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
 - b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:47a Verbod gebruik lachgas

Het is verboden op een openbare plaats lachgas te gebruiken als door dit gebruik:

- a. overlast of hinder voor passanten of omwonenden wordt veroorzaakt en/of
- b. de openbare orde wordt verstoord en/of
- c. het milieu wordt aangetast.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik*

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats binnen de bebouwde kom of een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
 - b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
 - a. zich in een portiek of poort op te houden;
 - b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte, dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of in de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of die portiek of als daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fietsen of bromfietsen op markt en kermisterrein en dergelijke

(niet opgenomen)

Artikel 2:53 Bespieden van personen

(niet opgenomen)

Artikel 2:54

(vervallen)

Artikel 2:55

(vervallen)

Artikel 2:56

(vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
 - b. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
 - c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd;
 - d. op de weg als die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond:
 - a. die zich door zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
 - b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden*

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond worden verwijderd:
 - a. op een openbare plaats binnen de bebouwde kom;
 - b. op het gedeelte van de weg buiten de bebouwde kom dat bestemd is of ook bestemd voor het verkeer van voetgangers;
 - c. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of recreatiegebied buiten de bebouwde kom;
 - d. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. De eigenaar of houder van een hond is verplicht, als de hond zich in de openbare ruimte bevindt, ervoor te zorgen een deugdelijk hulpmiddel, dat als zodanig is bestemd voor het verwijderen van uitwerpselen, bij zich te dragen. Op de eerste vordering van de ambtenaar, belast met de zorg voor de naleving van één of meer bepalingen van deze verordening, moet de eigenaar of houder dit tonen.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden.
4. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven als de eigenaar of houder van de hond er voor zorg draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en

muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.

2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd is verplicht de hond kort aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid, verplicht de hond te voorzien van een muilkorf die:
 - a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
 - b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
 - c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder c, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of beëindiging van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
 - a. aanwezig te hebben, of
 - b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde aanwijzingsbesluit, of
 - c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven; of
 - d. te voeren.
2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen plaats van de gemeente ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2:61

(vervallen)

Artikel 2:62 Loslopend vee

(niet opgenomen)

Artikel 2:63 Duiven

(niet opgenomen)

Artikel 2:64 Bijen

(niet opgenomen)

Artikel 2:65 Bedelarij

Het is verboden op een openbare plaats te bedelen om geld of andere zaken in door het college aangewezen gebieden ter voorkoming of beëindiging van overlast.

Afdeling 9 Bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder handelaar verstaande handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:
 - a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
 - b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
 - c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen - soort, merk en nummer van het goed;
 - d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
 - e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

1. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
 - a. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
 - b. van een verandering van de onder 1, sub a bedoelde adressen;
 - c. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
 - d. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan.
2. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
3. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
4. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste drie dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

Artikel 2:69

(vervallen)

Afdeling 10 Consumentenvuurwerk

Artikel 2:71 Begripsbepaling

(niet opgenomen)

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

(niet opgenomen)

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

(niet opgenomen)

Artikel 2:73a Carbidschieten*

1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetylene gas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.
2. Het is verboden in de openlucht met carbid te schieten.
3. Het verbod in het tweede lid geldt niet als wordt voldaan aan de volgende voorschriften:
 - a. het carbidschieten vindt plaats op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur;
 - b. bij het carbidschieten wordt gebruik gemaakt van bussen, die worden afgesloten met een (voet)bal;
 - c. er uiterlijk 3 dagen van tevoren digitaal een melding is gedaan bij het college;

- het carbidschieten vindt plaats buiten de bebouwde kom op een afstand van tenminste 100 meter van gebouwen van derden;
- d. het vrij schootsveld bedraagt tenminste 75 meter en binnen dit schootsveld bevindt zich geen publiek of andere personen en zijn geen openbare wegen of paden gelegen;
- e. de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen. Als er sprake is van carbid schieten door een persoon onder de achttien jaar is er een volwassen toezichthouder aanwezig. De toezichthouder is niet onder invloed van alcohol en drugs .
- 4. Het college kan ontheffing van het verbod in het tweede lid verlenen.
- 5. Het in het tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73b Klaphamer*

1. Onder een klaphamer wordt verstaan: een mechaniek waarmee een ontploffing uitgelokt kan worden. Het hiervoor gebruikte apparaat bestaat uit een zware hamer en een metalen plaat waarop poedervormig magnesium, magnesiumchloraat of een mengsel van bijvoorbeeld zwavel en natriumchloraat wordt gelegd.
2. Het is verboden in de openlucht een klaphamer te gebruiken.

Afdeling 11 Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in artikel 2 of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling, af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

Afdeling 12 Bijzondere bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

(niet opgenomen)

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot de inzet van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats en/of voor een ieder toegankelijke plaatsen.

Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een bevel geven zich gedurende ten hoogste 24 uur niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven en die opnieuw strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht, een bevel geven zich gedurende ten hoogste acht weken niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
3. Een bevel als bedoeld in het tweede lid kan slechts worden gegeven als het strafbare feit of de openbare orde verstorende handeling binnen zes maanden na het geven van een eerder bevel, gegeven op grond van het eerste of tweede lid, plaatsvindt.
4. De burgemeester beperkt de in het eerste of tweede lid gestelde bevelen, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft, zorgt ervoor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang in ieder geval opleggen wegens overtreding van het eerste lid bij ernstige en herhaaldelijke:
 - a. geluid- of geurhinder;
 - b. hinder van dieren;
 - c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
 - f. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
 - g. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Artikel 2:80 Sluiting gebouw*

1. De burgemeester kan de sluiting bevelen van een voor publiek toegankelijk gebouw, inrichting of ruimte als daar:
 - a. is gehandeld in strijd met artikel 1 van de Wet op de kansspelen;
 - b. door misdrijf verkregen zaken voorhanden, bewaard of verborgen zijn dan wel zijn verworven of overgedragen;
 - c. discriminatie heeft plaatsgevonden op grond van ras, geslacht, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook;
 - d. wapens als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie aanwezig zijn waarvoor geen ontheffing, vergunning of verlof is verleend of
 - e. zich andere feiten of omstandigheden hebben voorgedaan waardoor het geopend blijven van het gebouw, de inrichting of de ruimte mogelijk ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde.
2. De burgemeester trekt het sluitingsbevel in als naar zijn oordeel de in het eerste lid genoemde belangen voortzetting van de sluiting niet langer vereisen.

3. De burgemeester zorgt voor het aanbrengen van het bevel tot sluiting bij de toegang van het gebouw, de inrichting of de ruimte, of in de directe nabijheid daarvan.
4. De rechthebbende laat toe dat een afschrift van het sluitingsbevel wordt aangebracht.
5. Het is verboden een gebouw, inrichting of ruimte te betreden waarvan de sluiting is bevolen.
6. Het is de rechthebbende verboden zonder toestemming van de burgemeester bezoekers toe te laten of zelf het gebouw, de inrichting of de ruimte te betreden.
7. Het derde, vierde, vijfde en zesde lid zijn ook van toepassing als de burgemeester op grond van artikel 174a van de Gemeentewet of artikel 13b van de Opiumwet heeft besloten tot sluiting van een woning, een lokaal of een bij de woning of dat lokaal behorend erf.

Artikel 2:81 Tegengaan van onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat*

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. exploitant: natuurlijke persoon of personen of de bestuurder(s) van een rechtspersoon of hun gevolmachtigden, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
 - b. beheerder: de exploitant alsmede andere natuurlijke personen die de algemene of onmiddellijke leiding hebben over de bedrijfsmatige activiteiten;
 - c. bedrijf: de bedrijfsmatige activiteit die plaatsvindt in een voor publiek toegankelijk gebouw, of een daarbij behorend perceel, niet zijnde een woning die als zodanig in gebruik is.
2. De burgemeester kan gebouwen en bedrijfsmatige activiteiten aanwijzen waarop het verbod uit het derde lid van toepassing is. Een gebouw wordt uitsluitend aangewezen als in of rondom dat gebouw de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid onder druk staat. Een aanwijzing van een gebouw kan zich tot een of meer bedrijfsmatige activiteiten beperken. Een bedrijfsmatige activiteit wordt uitsluitend aangewezen als de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid door de bedrijfsmatige activiteit onder druk staat.
3. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een bedrijf uit te oefenen:
 - a. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw voor door de burgemeester genoemde bedrijfsmatige activiteiten, of
 - b. als de uitoefening van het bedrijf een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen bedrijfsmatige activiteit betreft.
4. De burgemeester kan een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:
 - a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast of strafbare feiten;
 - b. als de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
 - c. als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke exploitatie niet met de aanvraag in overeenstemming zal zijn;
 - d. als er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
 - e. als de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan of een geldende Leefmilieuverordening;
 - f. als een of meer beheerders van het bedrijf binnen 3 jaar vóór de indiening van de vergunningaanvraag een bedrijf heeft geëxploiteerd of daar leiding aan heeft gegeven, dat wegens het aantasten van de openbare orde, de aantasting van het woon- en leefklimaat daaronder begrepen, gesloten is geweest dan wel waarvoor de vergunning om die reden is ingetrokken.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1.6 van deze verordening kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid intrekken of wijzigen als:
 - a. door het bedrijf de openbare orde wordt aangetast of dreigt te worden aangetast, of;
 - b. door het bedrijf de leefbaarheid in het gebied door de wijze van de exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed, of;

- c. de voorwaarden uit de vergunning niet worden nageleefd, of;
 - d. de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is, of;
 - e. de exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten in of vanuit het bedrijf;
 - f. de exploitant toestaat of gedooft dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed, of;
 - g. er strafbare feiten in het bedrijf hebben plaatsgevonden of plaatsvinden, of;
 - h. er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde, of;
 - i. de bedrijfsmatige activiteiten door de exploitant zijn beëindigd, of;
 - j. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke exploitatie niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is.
6. De burgemeester kan de sluiting van het bedrijf verplichten als een bedrijf in strijd met het verbod uit het derde lid van deze bepaling wordt geëxploiteerd.
7. Het is verboden een op grond van het zesde lid gesloten bedrijf te betreden of daarin te verblijven.
8. De sluiting kan door de burgemeester worden opgeheven als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven.
9. Als er een verandering van omstandigheden optreedt waardoor de vergunning gewijzigd moet worden, moet de exploitant direct een wijzigingsaanvraag indienen. Als deze aanvraag niet binnen een maand na de verandering van omstandigheden is ingediend, kan de burgemeester de verleende vergunning intrekken. Een vergunning vervalt, wanneer de verlening van een vergunning, die de eerstbedoelde vergunning vervangt, van kracht is geworden.
10. Het is verboden een bedrijf voor bezoekers geopend te hebben zonder dat een op de vergunning vermelde beheerder in het bedrijf aanwezig is.
11. In afwijking van het derde lid geldt dit verbod:
- a. voor de exploitant die op het moment van inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit al onder het aanwijzingsbesluit vallende bedrijfsmatige activiteiten verricht;
 - b. pas na drie maanden na inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit voor bestaande activiteiten op bestaande locaties, of;
 - c. met ingang van inwerkingtreding van het besluit tot weigering of intrekking van een door hem aangevraagde vergunning, als dat eerder is.

Hoofdstuk 3. Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie en dergelijke

Hoofdstuk 3. Regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 3:1 Afbakening

De artikelen 1:2 en 1:5 tot en met 1:8 zijn niet van toepassing op het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 3:2 Definities

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- advertentie: elke commerciële uiting in een medium, die een seksbedrijf of een prostituee onder de aandacht van het publiek brengt;
- beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding van een seksbedrijf;

- bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester;
- escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;
- exploitant: de natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, voor zover van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico een seksbedrijf wordt uitgeoefend;
- klant: degene die gebruik maakt van de door een exploitant van een prostitutiebedrijf of een prostituee aangeboden seksuele diensten;
- prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
- prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
- prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;
- seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling;
- seksinrichting: voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf;

Afdeling 2. Vergunning seksbedrijf

Artikel 3:3 Vergunning

1. Het is verboden een seksbedrijf uit te oefenen zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan.
2. Op een aanvraag om een vergunning wordt binnen twaalf weken beslist. Deze termijn kan met ten hoogste twaalf weken worden verlengd.
3. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.
4. Een vergunning kan mede voor een seksinrichting worden verleend.
5. De vergunning wordt verleend aan de exploitant en op diens naam gesteld.

Artikel 3:4 Concentratie seksinrichtingen

(niet opgenomen)

Artikel 3:5 Beperking aantal vergunningen

(niet opgenomen)

Artikel 3:6 Aanvraag

1. Een aanvraag om vergunning wordt ingediend middels een door het bevoegde bestuursorgaan vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag wordt vermeld voor welke activiteit vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:
 - a. de persoonsgegevens van de exploitant;
 - b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
 - c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is ingetrokken;
 - d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
 - e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
 - f. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
 - g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
 - h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;

- i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
 - j. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
 - k. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaalaaanduiding;
 - l. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaalaaanduiding.
3. Als er een beheerder is aangesteld is het tweede lid, onder a tot en met c, g en h, van overeenkomstige toepassing op de beheerder.
4. Het bevoegde bestuursorgaan kan aanvullende gegevens of bescheiden verlangen.

Artikel 3:7 Weigeringsgronden

1. Een vergunning wordt geweigerd als:
 - a. de exploitant of de beheerder onder curatele staat;
 - b. de exploitant of de beheerder onherroepelijk is veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel, of in enig ander opzicht van slecht levensgedrag is;
 - c. de exploitant of de beheerder de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt;
 - d. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
 - e. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aanvrager in strijd zal handelen met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften;
 - f. er aanwijzingen zijn dat voor of bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn of zullen zijn die, als het prostituees betreft, nog niet de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, als het overige personen betreft, nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, slachtoffer zijn van mensenhandel of verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000;
 - g. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van meer dan zes maanden;
 - h. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, bij meer dan één rechterlijke uitspraak of strafbeschikking onherroepelijk veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke geldboete van € 500 of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
 - 1°. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van deze verordening;
 - 2°. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 416, 417, 417bis, 420bis tot en met 420quinquies, 426 en 429quater van het Wetboek van Strafrecht;
 - 3°. artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
 - 4°. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede de artikelen 6 juncto 8 en 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
 - 5°. de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen; of
 - 6°. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
2. Met een veroordeling als bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt gelijkgesteld:
 - a. een bevel tot tenuitvoerlegging van een zodanige voorwaardelijke straf;
 - b. betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan € 375 bedraagt.
3. De periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. Voor de berekening van de periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, telt de periode waarin een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is ondergaan, niet mee.

5. Een vergunning kan in ieder geval worden geweigerd:
- voor een seksbedrijf waarvoor de vergunning op grond van artikel 3:9, eerste lid, aanhef en onder a tot en met f, of tweede lid, aanhef onder a tot en met [e **OF** f **OF** g], of in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is ingetrokken, gedurende een periode van vijf jaar na de intrekking;
 - als niet is voldaan aan een bij of krachtens artikel 3:6 gestelde eis met betrekking tot de aanvraag, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen;
 - als de vergunning geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het uitoefenen van een prostitutiebedrijf in een seksinrichting waarvoor eerder een vergunning is ingetrokken, of in die seksinrichting eerder zonder vergunning een prostitutiebedrijf is uitgeoefend;
 - als de openbare orde, de woon- en leefomgeving of de veiligheid en de gezondheid van prostituees of klanten nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de seksinrichting waarvoor de vergunning is aangevraagd;
 - als het bedrijfsplan niet voldoet aan artikel 3:15, eerste en tweede lid;

Artikel 3:8 Eisen met betrekking tot vergunning

- De vergunning vermeldt in ieder geval:
 - de naam van de exploitant;
 - voor zover van toepassing, die van de beheerder;
 - voor welke activiteit de vergunning is verleend;
 - het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
 - het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
 - voor zover van toepassing, het adres van de onder dat seksbedrijf vallende seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend;
 - de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden;
 - voor zover van toepassing, de geldigheidsduur van de vergunning;
 - het nummer van de vergunning.
- De exploitant draagt er zorg voor dat de vergunning of een afschrift daarvan zichtbaar aanwezig is in de seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend, en tevens dat aan de buitenzijde van de seksinrichting zichtbaar is dat hij over een vergunning voor die seksinrichting beschikt.

Artikel 3:9 Intrekkingsgronden

- De vergunning wordt ingetrokken als:
 - de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
 - de vergunning in strijd met een wettelijk voorschrift is gegeven;
 - is gehandeld in strijd met de artikelen 3:10, 3:13, aanhef en onder a, 3:14[, eerste **OF** tweede lid], 3:15 en 3:17, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°;
 - zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid;
 - zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3:7, eerste lid, onder a tot en met h;
 - de vergunninghouder dat verzoekt;
 - de uitoefening van het seksbedrijf strijd oplevert met een geldend bestemmingsplan, een beheersverordening [*of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:4*].
- De vergunning kan worden geschorst of ingetrokken als:
 - is gehandeld in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen;
 - in verband met gewijzigde wettelijke voorschriften, gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten de bescherming van de belangen met het oog waarop het vergunningsvereiste is gesteld, zwaarder wegen dan het belang van de vergunninghouder bij behoud van de vergunning;
 - een niet in de vergunning vermelde persoon exploitant of beheerder is geworden;

- d. is gehandeld in strijd met een of meer van de bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde bepalingen, onverminderd het eerste lid, aanhef en onder c;
- e. is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen;
- f. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of de gezondheid van prostituees of klanten;
- g. de exploitant of de beheerder het toezicht op de naleving van het in dit hoofdstuk bepaalde belemmert of bemoeilijkt;
- h. er bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn die onherroepelijk zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel;
- i. gedurende ten minste zes maanden geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

Artikel 3:10 Melding gewijzigde omstandigheden

De vergunninghouder meldt elke verandering waardoor zijn seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de op grond van artikel 3:8, eerste lid, in de vergunning opgenomen gegevens, zo spoedig mogelijk aan het bevoegde bestuursorgaan. Deze verleent een gewijzigde vergunning als het seksbedrijf aan de vereisten voldoet.

Artikel 3:11 Verlenging vergunning

(niet opgenomen)

Afdeling 3. Uitoefenen seksbedrijf

Paragraaf 3.1 Regels voor alle seksbedrijven

Artikel 3:12 Sluittingstijden seksinrichtingen; aanwezigheid; toegang

1. Het is de exploitant en de beheerder verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben of daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven tussen 02.00 en 06.00 uur, tenzij bij vergunning anders is bepaald.
2. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting gesloten moet zijn voor bezoekers.
Het is de exploitant en de beheerder verboden personen die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt toe te laten of te laten verblijven in een seksinrichting.

Artikel 3:13 Adverteren

Het is verboden in advertenties voor een seksbedrijf:

- a. geen vermelding op te nemen van het telefoonnummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder e, van het nummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder i, en van de bedrijfsnaam;
- b. vermelding op te nemen van een ander telefoonnummer dan bedoeld onder a; en
- c. als het een prostitutiebedrijf betreft, onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees die voor of bij het betreffende bedrijf werken vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Paragraaf 3.2 Regels voor alle prostitutiebedrijven en prostituees

Artikel 3:14 Leeftijd en verblijfstitel prostituees

1. Prostitutie vindt uitsluitend plaats door een prostituee die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt.
2. Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:
 - a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
 - b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000.
3. Het is een prostituee verboden:
 - a. te handelen in strijd met het eerste lid;
 - b. werkzaam te zijn voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.

Artikel 3:15 Bedrijfsplan

1. Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan, waarin in ieder geval wordt beschreven welke maatregelen de exploitant treft:
 - a. op het gebied van hygiëne;
 - b. ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
 - c. ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
 - d. ter voorkoming van strafbare feiten.
2. De door de exploitant te treffen maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, waarborgen dat:
 - a. de hygiëne in een seksinrichting voldoet aan de algemene eisen die hiervoor in de branche gelden en dat dit controleerbaar is;
 - b. inzichtelijk en controleerbaar is welke maatregelen een exploitant in zijn bedrijfsvoering en inrichting van de werkruimten treft voor gezonde en veilige werkomstandigheden voor prostituees;
 - c. in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn;
 - d. in de werkruimten voor de prostituees een goed functionerende alarmvoorziening aanwezig is;
 - e. de prostituee zich regelmatig kan laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen en door de exploitant voldoende geïnformeerd is over de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek;
 - f. de prostituee niet gedwongen wordt zich geneeskundig te laten onderzoeken;
 - g. de prostituee vrij is in de keuze van de arts(en) die zij wil bezoeken;
 - h. de prostituee klanten en diensten kan weigeren zonder dat dat voor haar andere werkzaamheden gevolgen heeft;
 - i. de prostituee kan weigeren alcohol of drugs te gebruiken zonder dat dat voor haar werkzaamheden gevolgen heeft;
 - j. aan de voor de exploitant werkzame beheerder voldoende professionele eisen op het gebied van agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening worden gesteld en waar nodig wordt gezorgd voor scholing hierin;
 - k. de exploitant zich een oordeel vormt over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze voor of bij hem gaat werken, teneinde vast te stellen of zij voldoet aan de eisen die hij hiervoor in zijn bedrijfsplan heeft opgenomen;
 - l. de exploitant voor elke voor of bij hem werkzame prostituee kan aantonen onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden zij haar diensten aanbiedt;
 - m. de exploitant of beheerder zich er regelmatig van vergewist dat de prostituee niet door derden gedwongen wordt tot prostitutie en dat hij in dit kader informatie van hulpverleningsinstanties ter beschikking stelt;
 - n. de exploitant aan de voor of bij hem werkzame prostituees informatie ter beschikking stelt over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie;
 - o. de overlast aan de omgeving van de onder het seksbedrijf vallende seksinrichtingen beperkt wordt.
3. Het bedrijfsplan wordt overgelegd bij de aanvraag om een vergunning.
4. De exploitant meldt een voorgenomen wijziging van het bedrijfsplan onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan. De wijziging wordt na goedkeuring van het bevoegde bestuursorgaan als onderdeel van het bedrijfsplan aangemerkt, als deze voldoet aan de eisen die overeenkomstig het eerste en tweede lid aan een bedrijfsplan worden gesteld.
5. De rechten voor prostituees, die worden gewaarborgd op grond van het tweede lid, worden op schrift gesteld en in een voor haar begrijpelijke taal uitgereikt aan elke prostituee die werkzaam is voor of bij de exploitant.
6. In de seksinrichting wordt in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken.

Artikel 3:16 Minimale verhuurperiode werkruimte
(niet opgenomen)

Artikel 3:17 Verdere verplichtingen van de exploitant en beheerder prostitutiebedrijf

1. De exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.
2. De exploitant van een prostitutiebedrijf zorgt er voor dat:
 - a. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees redelijkerwijs hun eigen werktijden kunnen bepalen;
 - b. er een deugdelijke bedrijfsadministratie wordt gevoerd waarin de actuele gegevens zijn opgenomen van in ieder geval;
 - 1°. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees;
 - 2°. de verhuuradministratie;
 - 3°. met betrekking tot alle voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees, de documentatie die ten grondslag ligt aan de vorming van het oordeel over de mate van zelfredzaamheid, bedoeld in artikel 3:15, tweede lid, onder k;
 - 4°. de werkroosters van de beheerders;
 - c. de bedrijfsadministratie met inachtneming van de wettelijke termijnen wordt bewaard en te allen tijde beschikbaar is voor toezichthouders;
 - d. medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdienst en van andere door de burgemeester of het college aangewezen instellingen worden toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden;
 - e. onverwijld bij de politie wordt gemeld ieder signaal van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting;
 - f. onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan wordt gemeld als gedurende ten minste één maand geen gebruik gemaakt zal worden van de vergunning. Deze melding vermeldt de reden en de verwachte duur;
 - g. gedaan wordt wat nodig is voor een goede gang van zaken binnen het prostitutiebedrijf.

Paragraaf 3.3 Raam- en straatprostitutie

Artikel 3:18 Raamprostitutie

(niet opgenomen)

Artikel 3:19 Straatprostitutie

1. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere vanaf de weg zichtbare plaats, niet zijnde een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend, zich op te houden met het kennelijke doel prostitutie of het verrichten van seksuele handelingen in het kader van prostitutie.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen wegen gedurende de door het college vastgestelde tijden.

Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie

1. Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, eerste lid, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
2. Een politieambtenaar of toezichthouder kan een persoon die zich op een krachtens artikel 3:19, tweede lid, aangewezen weg bevindt, in het belang van de openbare orde, de woon- en leefomgeving, het voorkomen of beperken van overlast, de veiligheid, de zedelijkheid of de gezondheid van prostituees of klanten bevelen zich onmiddellijk in een door hem aangegeven richting te verwijderen.
3. Met het oog op de in het tweede lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven een bevel geven zich gedurende gedurende een bepaalde termijn niet op te houden op krachtens artikel 3:19, tweede lid, aangewezen wegen.
4. De burgemeester beperkt het in het derde lid bedoelde bevel, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene noodzakelijk oordeelt.

Afdeling 4. Overige bepalingen

Artikel 3:21 Verbodsbepalingen klanten

1. Het is een klant verboden seksuele handelingen te verrichten met een prostituee van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat zij werkzaam is voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.
2. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere voor publiek toegankelijke plaats gebruik te maken van de diensten van een prostituee.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, geldt niet in een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend en op of aan de op grond van artikel 3:19, tweede lid, aangewezen wege].

Artikel 3:22 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen als de burgemeester aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1 Voorkomen of beperken van geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In de artikelen 4:1 tot en met 4:6 wordt verstaan onder:

- a. geluidsgevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- b. geluidsgevoelige terreinen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
- d. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
- e. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer.;
- f. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten (niet opgenomen)

Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten*

1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal 12 dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing zijn. De houder van de inrichting meldt dit minstens twee weken voor het begin van de festiviteit bij het college.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 4 dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten de verlichting langer

aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is. De houder van de inrichting meldt de festiviteit ten minste tien werkdagen voor de festiviteit bij het college.

3. Het college stelt een (digitaal) formulier vast voor het doen van een melding.
4. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, op tijd is ingeleverd bij het college.
5. De melding wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, direct toestaat.
6. Bij incidentele festiviteiten bedraagt het gemiddelde geluidsniveau niet meer dan 75 dB(A) / 89 dB(C). Er wordt gemeten op de dichtstbijzijnde gevel van een geluidsgevoelig gebouw. De meethoogte is 1,5 meter. De minimale meetduur is 1 minuut. Muziekgeluidcorrectie en bedrijfsduurcorrectie wordt niet toegepast.
7. Na 24.00 uur mag het gemiddelde geluidsniveau niet meer zijn dan 70 dB(A)/84 dB(C). Er wordt gemeten op de dichtstbijzijnde gevel van een geluidgevoelig gebouw op een meethoogte van 1,5 meter. De minimale meetduur is 1 minuut. Muziekgeluidcorrectie en bedrijfsduurcorrectie wordt niet toegepast.
8. De dB(C) is maximaal 14 dB hoger dan de dB(A).
9. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit - uiterlijk om 00.30 uur beëindigd.
10. De geluidsnorm als bedoeld in het zesde lid geldt voor het bebouwde gedeelte van de inrichting en niet voor de buitenruimte.
11. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid blijven ramen en deuren gesloten, behalve voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

(gereserveerd)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

(niet opgenomen)

Artikel 4:5a Traditioneel schieten

(niet opgenomen)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder*

1. Het is verboden, buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Bouwbesluit 2012 of de Omgevingsverordening Gelderland. Het verbod geldt ook niet wanneer het toestel of geluidsapparaat is geplaatst op een terrein waar een evenement wordt gehouden, waarvoor op grond van artikel 2:25 vergunning is verleend.

Artikel 4:6a Mosquito

(niet opgenomen)

Artikel 4:6b (Geluid)hinder door dieren

Degene die buiten een inrichting de zorg heeft voor een dier, voorkomt dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder veroorzaakt.

Afdeling 2 Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen

(niet opgenomen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

(niet opgenomen)

Afdeling 3 Bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 tot en met artikel 4:12 Het bewaren van houtopstanden

(Niet opgenomen; geregeld in de Bomenverordening 2019)

Afdeling 4 Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke

1. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
 - a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
 - b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
 - c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan gebeurt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
 - d. mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing als bedoeld in het eerste lid nadere regels stellen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Wet ruimtelijke ordening of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 4:14

(vervallen)

Artikel 4:15 Verbod reclame*

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding.
2. Het is verboden op of aan voertuigen handelsreclame te maken als deze voertuigen in hoofdzaak worden gebruikt voor reclamedoelinden.
3. Het in het eerste lid gesteld verbod geldt niet:
 - a. als voldaan wordt aan door college te stellen nadere regels;
 - b. voor reclame-uitingen en lichtreclames aan/op onroerende zaken van horecabedrijven, tankstations, landelijke ketens en reclame op een bedrijventerrein, niet gericht naar het binnengebied, waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit reclame is afgegeven, als genoemd in de nadere regels.

4. De vergunning als bedoeld in het 3^e lid onder b kan worden geweigerd:
 - a. als de reclame op zichzelf of in verband met zijn omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.
 - b. in het belang van de verkeersveiligheid.
 - c. ter voorkoming of beperking van overlast.

Artikel 4:16

(vervallen)

Afdeling 5 Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: een onderkomen of voertuig waarvoor geen omgevingsvergunning voor het bouwen in de zin van artikel 2.1, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of ook bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
 - a. natuur en landschap; of
 - b. een stadsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Artikel 4:18, eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen ter bescherming van de belangen genoemd artikel 4:18, vierde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1 Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1

(Vervallen)

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijven en dergelijke

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt ook verstaan:
 - a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
 - b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
 - a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
 - b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.

3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
 - a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
 - b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Op aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

(niet opgenomen)

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen en andere voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
 - a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente;
 - b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wegenverordening Gelderland of de Provinciale landschapsverordening.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:7 Reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:8 Grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen openbare plaats binnen de bebouwde kom, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op werkdagen van maandag tot en met zaterdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur voor zover het voertuig gebruikt wordt voor ter plaatse uitvoeren van werkzaamheden.
4. Het tweede lid is voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.
6. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 5:9 Uitzicht belemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

(vervallen)

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook of her daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
 - a. de weg;
 - b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
 - c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op door het college, in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.

Afdeling 2 Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld, goederen of leden- of donateurwerving*

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden. Ook is het verboden in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt ook verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.

3. Het verbod geldt niet voor zover het betreft organisaties die zijn gevestigd in de gemeente, mits daarvan minimaal drie weken, voordat de openbare inzameling wordt gehouden, schriftelijk melding wordt gedaan aan het college.
4. Over de onderwerpen in het eerste, tweede en derde lid kan het college nadere regels stellen.
5. De inzameling of werving als bedoeld in het eerste en tweede lid kan worden gehouden als wordt voldaan aan de in de nadere regels opgenomen criteria.
6. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die in besloten kring wordt gehouden.
7. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 3 Venten

Artikel 5:14 Begripsbepaling

(niet opgenomen)

Artikel 5:15 Ventverbod

(niet opgenomen)

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

(niet opgenomen)

Afdeling 4 Standplaatsen

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
 - a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
 - b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24;
 - c. een uitstalling als bedoeld in artikel 2.10, derde lid.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden*

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
 - a. de standplaats zelf of in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand; of
 - b. door bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van een vergunning voor het hebben van een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet als het gaat om de verkoop van ter plaatse geoogste agrarische producten en/of ter plaatse vervaardigde agrarische producten mits:
 - a. de verkoop plaatsvindt op bij de standplaatshouder in eigendom of in zijn beheer terrein;
 - b. er geen overlast ontstaat;
 - c. de uitstalling voldoet aan redelijke eisen van welstand;

- d. de verkeersvrijheid en -veiligheid niet in het geding is;
 - e. er geen sprake is van bouwwerken als bedoeld in de Woningwet;
 - f. de verkoop niet in strijd is met het bestemmingsplan of andere regelgeving;
 - g. de standplaats niet groter is dan 4 m².
5. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, Wet milieubeheer of de Wegenverordening Gelderland.
6. De weigeringsgrond in het derde lid, onder a geldt niet voor bouwwerken.
7. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

(opgenomen in artikel 5:18)

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(gereserveerd)

Afdeling 5 Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incurante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder snuffelmarkt wordt niet verstaan:
 - a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
 - b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod is niet van toepassing op ruimten die uitsluitend of bijna geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning als bedoeld in het eerste lid wegens strijd met een geldend bestemmingsplan of voorbereidingsbesluit.

Afdeling 6 Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

(niet opgenomen)

Artikel 5:25 Ligplaats vaartuigen

(niet opgenomen)

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

(vervallen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

(niet opgenomen)

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

(niet opgenomen)

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

(niet opgenomen)

Artikel 5:31

(vervallen)

Afdeling 7 Crossterreinen en natuurgebieden

Artikel 5:31a

(vervallen)

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
 - a. het voorkomen of beperken van overlast;
 - b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
 - c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Besluit omgevingsrecht, de Zondagswet of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets, een fiets of een paard.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van:
 - a. het voorkomen van overlast;
 - b. de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
 - c. de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op motorvoertuigen, bromfietsen, fietsen en paarden:
 - a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
 - b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;

- d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het verbod is voorts niet van toepassing:
 - a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid bedoelde gebieden of terreinen;
 - b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
 5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 5:34 Voorschriften natuurgebieden en andere terreinen*

Onverminderd het bepaalde in artikel 5:33 kunnen burgemeester en wethouders ten aanzien van door hen aangewezen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik bedoelde terreinen nadere regels stellen anders dan ter beperking van het verkeer:

- a. in het belang van de openbare orde;
- b. in het belang van de zedelijkheid;
- c. ter voorkoming van gevaar, schade en overlast;
- d. ter bescherming van het milieu;
- e. in het belang van de volksgezondheid.

Afdeling 8 Vuurverbod

Artikel 5:35 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken*

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. De ontheffing kan worden geweigerd:
 - a. in het belang van de openbare orde en veiligheid;
 - b. ter bescherming van de woon- en leefomgeving;
 - c. ter bescherming van de flora en de fauna;
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover:
 - a. op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn;
 - b. de Omgevingsverordening Gelderland hierover een regeling bevat;
 - c. artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, Wetboek van strafrecht van toepassing is; of
 - d. het betreft verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke, sfeervuren zoals terrashaarden, vuurkorven voor zover geen afvalstoffen worden verbrand en dergelijk vuur voor koken, bakken en braden, als dat geen gevaar, overlast of hinder oplevert voor de omgeving.
5. Het in het eerste lid, gestelde verbod geldt daarnaast niet voor zover het betreft:
 - a. verbranding van snoeihout dat afkomstig is van landschappelijk onderhoud;
 - b. verbranding van snoeihout dat overblijft na het rooien van bomen en struiken in het kader van landschappelijk onderhoud;
 - c. verbranding van hout in geval van besmettelijke ziekten waardoor vervoer niet mogelijk is, zoals bacterievuur/perenvuur, iepziekte, loodglans en fruitkanker;
 - d. paasvuren, mits voldaan wordt aan door het college vast te stellen nadere regels.

Afdeling 9 Asverstrooiing

Artikel 5:36 Begripsbepaling

(niet opgenomen)

Artikel 5:37 Verboden plaatsen

(niet opgenomen)

Artikel 5:38 Hinder of overlast

(niet opgenomen)

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens het bepaalde in de artikelen van deze verordening en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit (artikel 2:12, eerste lid).
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast: de buitengewone opsporingsambtenaren.
2. Het college dan wel de burgemeester kan daarnaast andere personen met dit toezicht belasten.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid zijn de ambtenaren van politie, bedoeld in artikel 141, onder b, van het Wetboek van Strafvordering, eveneens belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordeningen

1. De Algemene plaatselijke verordening 2021 voor de gemeente Berkelland, vastgesteld bij raadsbesluit van 13 april 2021, wordt ingetrokken.
2. De Verordening seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d., vastgesteld bij raadsbesluit van 27 januari 2010, wordt ingetrokken.
3. Deze verordening treedt in werking op 1 april 2023 .

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de Algemene plaatselijke verordening 2021 of eerdere algemene plaatselijke verordeningen en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening 2023.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21 maart 2023,

de griffier,

de voorzitter,

Nieuwe Algemene plaatselijke verordening

Met ingang van 15 februari 2023 is er een nieuwe Algemene plaatselijke verordening (Apv).

Wat regelt een Apv?

In de Apv staan regels over openbare orde en veiligheid. Deze regels gaan over verschillende onderwerpen. Die zijn ongeveer in 3 categorieën ingedeeld:

Openbare orde en veiligheid

- evenementen
- overlast en baldadigheid
- carbid schieten

Bescherming van het milieu en natuurschoon

- geluidshinder
- reclame
- houtopstanden

Andere onderwerpen over gemeentelijke regelgeving

- parkeerverlast
- standplaatsen
- collectes

De basis is het model van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). In onze Apv staan ook artikelen die alleen voor Berkelland gelden. Die zijn herkenbaar aan een *.

Wat verandert er zoal in de nieuwe Apv?

- Veel veranderingen gebeuren op verzoek van de VNG. Het zijn voornamelijk aanpassingen van de tekst. Bijvoorbeeld: drank- en horecawet is veranderd in Alcoholwet en in bepaalde artikelen is 'opheffing' veranderd in 'beëindiging';
- Het hoofdstuk over Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie en dergelijke is opgenomen in de nieuwe Apv. Voorheen was het geregeld in een aparte verordening.
- Het artikel over carbidschieten is aangepast. Carbidschieten mag alleen nog met een bus van maximaal 40 liter, die afgesloten wordt met een (voet)bal. Gebruik van een klaphamer is verboden.

Meer informatie?

Meer informatie over de APV vindt u via onze website, www.gemeenteberkelland.nl .

Was-wordt-tabel wijziging Algemene plaatselijke verordening

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:24 (Definities), eerste lid, onder d: (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit)	
d. het in een inrichting in de zin van de <i>Drank- en Horecawet</i> gelegenheid geven tot dansen;	d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
Artikel 2:28 (Exploitatie openbare inrichting), vijfde lid, aanhef: (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit)	
5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de <i>Drank- en Horecawet</i> , als:	5. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet , als:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:48 (Verboden drankgebruik), tweede lid: (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit)	
2. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de <i>Drank- en Horecawet</i> ; b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de <i>Drank- en Horecawet</i> .	2. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet ; b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet .

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren	
1. Het is verboden op door het college ter voorkoming of <i>opheffing</i> van overlast of schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, bij dat aanwijzingsbesluit aangeduide dieren: a. aanwezig te hebben; b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college in het aanwijzingsbesluit gestelde regels; c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven[; of d. <i>te voeren</i>]. 2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen plaats ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid.	Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren 1. Het is verboden op door het college ter voorkoming of beëindiging van overlast of schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, bij dat aanwijzingsbesluit aangeduide dieren: a. aanwezig te hebben; b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college in het aanwijzingsbesluit gestelde regels; c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven[; of d. <i>te voeren</i>]. 2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen plaats ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2:73a* wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:73a Carbidschieten 1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylde (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen. 2. Het is verboden in de openlucht met carbid te schieten. 3. Het verbod in het tweede lid geldt niet als wordt voldaan aan de volgende voorschriften: a. het carbidschieten vindt plaats op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur; b. er uiterlijk 3 dagen van tevoren een melding is gedaan bij het college; c. het carbidschieten vindt plaats buiten de bebouwde kom op een afstand van ten minste 100 meter van gebouwen; d. het vrijschootsveld bedraagt tenminste 75 meter en binnen dit schootsveld bevindt zich geen publiek of andere personen en zijn geen openbare wegen of paden gelegen; e. de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen. 4. Het college kan ontheffing van het verbod in het tweede lid verlenen. 5. Het in het tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.	Artikel 2:73a Carbidschieten 1. Onder carbidschieten wordt verstaan: het in een bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylde (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen. 2. Het is verboden in de openlucht met carbid te schieten. 3. Het verbod in het tweede lid geldt niet als wordt voldaan aan de volgende voorschriften: a. het carbidschieten vindt plaats op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur; b. bij het carbidschieten wordt gebruik gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 40 liter, die worden afgesloten met een (voet)bal; c. er uiterlijk 3 dagen van tevoren digitaal een melding is gedaan bij het college; - het carbidschieten vindt plaats buiten de bebouwde kom op een afstand van tenminste 100 meter van gebouwen van derden; d. het vrij schootsveld bedraagt tenminste 75 meter en binnen dit schootsveld bevindt zich geen publiek of andere personen en zijn geen openbare wegen of paden gelegen; e. de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen. Als er sprake is van carbid schieten door een persoon onder de achttien jaar is er een volwassen toezichthouder aanwezig. De toezichthouder is niet onder invloed van alcohol en drugs. 4. Het college kan ontheffing van het verbod in het tweede lid verlenen. 5. Het in het tweede lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie of het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73b*

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	Artikel 273b Klaphamer 1. Onder een klaphamer wordt verstaan: een mechaniek waarmee een ontploffing uitgelokt kan worden. Het hiervoor gebruikte apparaat bestaat uit een zware hamer en een metalen plaat waarop poedervormig magnesium, magnesiumchloraat of een mengsel van bijvoorbeeld zwavel en natriumchloraat wordt gelegd. 2. Het is verboden in de openlucht een klaphamer te gebruiken.

Artikel 2:79 (artikel I van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet	Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet
1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, zorgt ervoor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt. 2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang in ieder geval opleggen wegens overtreding van het eerste lid bij ernstige en herhaaldelijke: a. geluid- of geurhinder; b. hinder van dieren; c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn; a. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf; b. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.	1. 1 Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft zorgt ervoor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt. 2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang in ieder geval opleggen wegens overtreding van het eerste lid bij ernstige en herhaaldelijke: d. geluid- of geurhinder; e. hinder van dieren; f. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn; c. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf; d. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Hoofdstuk 3 Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie en dergelijke

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	Artikel 3:1 tot en met artikel 3:22

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 3:7 (Weigeringsgronden), eerste lid, onder h, onderdeel 1: (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit)	
1°. bepalingen, gesteld bij of krachtens de <i>Drank- en Horecawet</i> , de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van deze verordening; Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet verordening;	1°. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet , de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van deze verordening;

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke	Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke
1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of <i>opheffing</i> van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid	1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet

aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht of buiten de weg de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben: a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan; b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan; c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen. 2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen. 3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.	milieubeheer, in de openlucht of buiten de weg de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben: a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan; b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan; c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen. 2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen. 3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.
---	---

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen [1.] Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of <i>opheffing</i> van overlast of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.	Artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen [1.] Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of beëindiging van overlast of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.

*Berkellands artikel

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Biense Klein Braskamp, CDA

Datum indiening vraag: 13-2-2023

Datum verzending antwoord: 14-02-2023

Politieke Avond van: 14-2-2023

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Aanpassing Algemene plaatselijke verordening (Apv)

Op de agenda staat de aanpassing van de Algemene plaatselijke verordening (Apv). Vanuit het CDA hebben we hierover vooraf enkele (technische) vragen, die we hierbij ter voorbereiding van de vergadering schriftelijk indienen.

Vraag:

Artikel 2:1a Onbetamelijk gedrag:

In de gemeente Almelo is in december 2022 in de APV opgenomen dat online ordeverstoringen verboden zijn. Almelo had niet een artikel 2:1a zoals Berkelland wel heeft, waarin onbetamelijk gedrag is verboden. Is in Berkelland onder 2:1a ook online onbetamelijk gedrag te handhaven, of wordt met dit artikel uitsluitend openbaar 'op straat' bedoeld?

Antwoord (in te vullen door college):

Dit artikel is op verzoek van de politie in de Apv van 2018 opgenomen. Het gaat echt om 'op straat'. Bekeuren op uitjoelen is in de ogen politie een wat lichtere vorm, met veel minder administratief werk, die in voorkomende gevallen de autoriteit van de politie op peil kan houden en de overtreder bestraft kan worden. Het kan ook worden ingezet tegen 'de onaantastbaren' (zo'n groepje jongens die zich groter voelen dan de rest en precies weten tot hoever ze op de grens van het acceptabele kunnen gaan. Ook tijdens de weekenden hebben agenten te maken met vervelend gedrag van horecabezoekers. Dan kan daar ook wat gemakkelijker tegen opgetreden worden.

Online is een heel ander verhaal. Wij hebben geen mensen bij de gemeente die dat in de gaten (kunnen) houden, nog los van de vraag of dat een taak van de gemeente is. Bovendien is juridisch nog veel onduidelijk over de mogelijkheden en onmogelijkheden. Op 3 februari j.l. heeft de bestuursrechter voor de eerste keer een oordeel gegeven over een zogenoemd 'online gebiedsverbod'. De uitspraak hield in dat de burgemeester van Utrecht een jongen uit Zeist in 2021 niet mocht verbieden om online een oproep te doen om in opstand te komen tegen het 2G-(corona)beleid en het vuurwerkverbod. Uiteraard volgen we de ontwikkelingen. Er is veel juridische discussie over het wel of niet handhavend kunnen optreden tegen online aangewakkerde openbare-ordeverstoringen. In beginsel hanteren we de VNG modelverordening. We gaan niet vooruitlopen op ontwikkelingen zoals o.a. Almelo en Utrecht gedaan hebben.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag:

Artikel 2:73a Carbidschieten:

1. Hoeveel aanmeldingen voor carbidschieten komen jaarlijks ongeveer binnen bij de Gemeente?
2. Is bekend hoeveel van de aangemelde groepen carbid schieten met grotere bussen dan de voorgestelde maat van bussen?
3. In 2022 kregen groepen die zich aanmeldden bij de gemeente al dwingend ogende adviezen en afspraken opgestuurd, waarvan een deel reeds in de APV stond en een deel met deze wijziging wordt toegevoegd.
 - a. Vond er reeds controle plaats op deze afspraken door BOA's van de gemeente?
 - b. Wat is het algemene beeld van de gemeente over veiligheid van het carbid schieten in Berkelland?
 - c. Is er in Berkelland sprake van overlast / gevaarlijke situaties / excessen bij het carbid schieten?
4. In lid 3 onder e staat reeds "de volwassene die met carbid schiet neemt alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen om elk gevaar voor mens en dier te voorkomen". Is handhaving op overlast / gevaarlijke situaties / excessen op basis van dit artikel al mogelijk?

Antwoord (in te vullen door college):

- 1: 2022: 100 meldingen; 2021: 119 meldingen
2. *Nee, is niet bekend. Onze Apv stelde tot nu toe ook geen eisen aan de grootte van de bussen.*
- 3a. *De afgelopen vijf jaren is er intensief gecontroleerd op deze afspraken. Meerdere eenheden van de BOA's en de politie zijn daarbij ingezet.*
- 3b. *Het algemene beeld is dat het overgrote deel zich netjes houdt aan de afspraken en veilig werkt met kleine melkbussen.*
- 3c. *Ja er is sprake van overlast. Dit gaat dan met name om de grotere 'melkbussen' die gebruikt worden en voor geluidsoverlast zorgen. Gevaarlijke situaties doen zich af en toe voor, met name als er veelvuldig alcohol wordt gebruikt.*
4. *Ja, dat is mogelijk. Met de aanscherping van de APV scheppen we meer duidelijkheid over wanneer iets in ieder geval een gevaar is.*

Vraag:

Artikel 5:32 Crossterreinen

Voordat de APV-wijziging inzake crossterreinen door de toenmalige Raad in 2021 is bekrachtigd, gaf de portefeuillehouder aan dat het jaar daarvoor 9 meldingen van overlast waren binnen gekomen bij motorcrossen. De portefeuillehouder gaf ook aan dat deze meldingen waren opgelost via een goed gesprek, dus zonder handhavend op te treden.

- a. Hoeveel meldingen van overlast zijn na deze APV-wijziging binnen gekomen?
- b. Is daadwerkelijk handhavend opgetreden bij overlast en zo ja, hoe vaak?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- c. Wordt ook handhavend opgetreden zonder dat er sprake is van een melding van overlast dan wel 'excessen'?
- d. Zijn er tenslotte gevallen waarbij omwonenden 'met de APV in hun hand' de gemeente hebben verzocht dan wel 'verplicht' om handhavend op te treden?

Antwoord (in te vullen door college):

- a. *Er zijn geen meldingen binnen gekomen.*
- b. *Er hoefde dus ook niet opgetreden te worden.*
- c. *Er wordt niet handhavend opgetreden als er geen sprake is van excessen.*
- d. *Nee, die zijn niet bekend.*

Tijdens de oordeelvormende sessie op 7 maart 2023 is gesproken over crossen op (eigen) landbouwgrond. Zoals toen door de burgemeester al is gezegd is crossen op eigen grond, daar waar een agrarische bestemming op rust, in strijd met het bestemmingsplan. Gevraagd is om een verdere uitleg. Bij deze.

Onze bestemmingsplannen kennen aan gronden en gebouwen bestemmingen toe. Op grond van deze bestemmingen wordt een bepaald gebruik geregeld en toegestaan. Op praktisch alle gronden in het buitengebied ligt een agrarische bestemming (al dan niet met landschaps- en natuurwaarden). Het bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2020 is recent vastgesteld en heb ik daarom als uitgangspunt voor de beantwoording gebruikt.

De agrarische gronden zijn – voor zover hier van belang – bestemd voor agrarische doeleinden en de uitoefening van het agrarisch bedrijf. Hierbij is ook wonen in een bedrijfswoning toegestaan. En ook de uitoefening van nevenactiviteiten – ondergeschikt aan het agrarisch bedrijf en kleinschalig kamperen (dit beide na verlening van een omgevingsvergunning). Daarnaast zijn ook de landschappelijke waarden in een voorkomend geval bestemd. Het crossen valt niet onder één van deze functies.

Daarnaast is opgenomen dat onverharde paden en wegen zijn toegestaan. Deze mogen echter alleen ten dienste van de bestemming gebruikt worden. Dus ten behoeve van agrarisch.

Extensieve recreatie is eveneens toegestaan. Extensief betekent in dit geval (zie artikel 1.51 van de begrippen):

“vormen van (dag)recreatief medegebruik van het agrarisch en/of natuurgebied door middel van al dan niet aangelegde en aanwezige voorzieningen, waarbij de recreatie geen specifiek beslag legt op de ruimte, zoals wandel-, ruiter- en fietspaden, vis- en picknickplaatsen en strandjes.”

Door de beperking *“waarbij de recreatie geen specifiek beslag legt op de ruimte”* valt crossen ook hier niet onder. Motorcrossactiviteiten met de geluidsbelasting hebben een grote ruimtelijke uitstraling en leggen beslag op de ruimte.

De enige escape is een kortdurend en incidenteel gebruik. Hier is in de regel niet snel sprake van. Als bijvoorbeeld, als een activiteit al iedere week, iedere maand of iedere 3 maanden uitgevoerd wordt is geen sprake meer van incidenteel gebruik. Dan is immers sprake van met enige regelmaat/een regelmatig terugkerende activiteit.

Zie bijvoorbeeld deze uitspraak over het gebruik van een agrarisch perceel voor paardrijden (<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2013:BZ1681>). Daarin werd geoordeeld dat geen sprake is van kortdurend en incidenteel gebruik en evenmin sprake is van extensief recreatief medegebruik. Hoewel de bestemmingen daar iets anders omschreven waren is het in hoofdlijnen vergelijkbaar met onze bestemmingplannen:

“4. [appellant] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het gebruik van het perceel niet in strijd is met artikel 4.1 van de planvoorschriften van het bestemmingsplan, nu het gebruik incidenteel en kortdurend is en bovendien kan worden aangemerkt als extensief recreatief medegebruik. Hij voert daartoe onder meer aan dat er geen intensief gebruik is van het perceel, nu daar gemiddeld slechts twee uur per week wordt paardgereden en geen paardrijlessen worden gegeven.

4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 6 juni 2012 in zaak nr. 201110793/1/A1; www.raadvanstate.nl), verzet een bestemmingsplan zich bij wijze van uitzondering niet tegen kortdurend en incidenteel gebruik van een perceel in strijd met het bestemmingsplan. De stelling van [appellant] dat gemiddeld slechts twee uur per week wordt paardgereden levert geen grond op voor het oordeel dat dit gebruik kan worden aangemerkt als kortdurend en incidenteel, dat

slechts bij uitzondering plaatsvindt. Het gebruik van het perceel voor paardrijden is niet incidenteel en uitzonderlijk, maar vindt wekelijks plaats. Dat niet in de winterperiode wordt paardgereden, zoals [appellant] ter zitting heeft gesteld, maakt dat niet anders. De rest van het jaar wordt wel paardgereden. Dit gebruik is onvoldoende om geen strijdig gebruik met het bestemmingsplan aan te nemen.

De rechtbank heeft voorts terecht overwogen dat dit gebruik niet kan worden aangemerkt als extensief recreatief medegebruik als bedoeld in artikel 4.1 van de planvoorschriften, omdat het gebruik specifiek is gericht op dit perceel, terwijl het bij extensief recreatief medegebruik moet gaan om een medegebruik waarbij nauwelijks druk wordt uitgeoefend op de omgeving. Het gebruik van het perceel ligt ook niet in lijn met de voorbeelden die worden vermeld in de begripsomschrijving van extensief recreatief medegebruik als bedoeld in artikel 1, onder r, van de planregels. Tijdens het paardrijden wordt het perceel intensief gebruikt en bovendien wordt het perceel dan niet verlaten. Aldus wordt een specifiek ruimtebeslag op het perceel gelegd, waar verder geen agrarisch grondgebruik plaatsvindt. Dat op het perceel geen professionele paardrijbak aanwezig is, zoals [appellant] ter zitting heeft gesteld, maakt dat niet anders. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het gebruik van het perceel in strijd is met het bestemmingsplan.

Het betoog faalt.

5. Nu [appellant] heeft gehandeld in strijd met het bestemmingsplan was het college bevoegd daartegen handhavend op te treden. [...]"

Kortom, het crossen is in strijd met het bestemmingplan.